TECHE
UDINE

MANOSCRITTI

FONDO PRINCIPALE

Manoscritto n. P_MSS_0948_III

Nel Fondo Principale sono confluiti la maggior parte dei lasciti manoscritti pervenuti alla Biblioteca Civica «Vincenzo Joppi» nel corso del tempo: si tratta perciò di un fondo composito nel quale è possibile trovare manoscritti di argomento liturgico, scientifico, giuridico, botanico e altro.

Collocazione:

Biblioteca Civica "Vincenzo Joppi", Udine
https://www.techeudine.it/fondo-principale
https://www.sbhu.it/

RACC. PIRONA

PAGANE

STORICHE

948

III

E

2

Q · ACELLIVS · Q · L
ACANTVS · V · F
Q · ACELLIO · Q · L · SEVERO
FRATRI
Q · ACELLIO · Q · L · MODESTO
IIIIII · VIR · CONL · V
Q · ACELLIO · Q · L · AMANDRO
IIIIII · VIR · CONL · V
ACELLIA · Q · L · DONATAI · CON
Q · ACELLIO · Q · L · PRINCIPI · CON · V

Beleniae effossa, alta pedes V, lata III, duas ruditer exsculptas habet in lateribus servorum figuras, quarum una ~~unius huic~~ liquorem ~~quendam~~ e vasculo velut effundit~~entis~~, altera~~que~~ ~~inde~~ calamum, cum calamaria theca et tabulam ~~quemadmodum scripturi in manu habentis~~ scriptoriam gerit.

E schedis Muschettinianis (N. (1)

BIBLIOTECA CIVICA DI UDINE

1611 P J h

162

163

C · AL BIVS · C · L
METRIDAS
M · M · D

Aquilejae inter rudera Monasterii Monialium
Aquinius –

BIBLIOTECA CIVICA DI UDINE

118

163

AMICIS LIBERALIBVS

~~Posita fuit~~ Aquilejae ad januam Turris horariae Ecclesiae ~~primariae~~ patriarchalis.

A Turre (p. 393)
Donus ex Inscriptionibus Rambertii
Ex Donio Muratorius (p. CDXCII n 4)
Ad Muratorius Thes. Supplement. Donati (L. III C. IV p. 477)
Schedae Capodaleae (N XV)
Bertolis (N. CCCCXXXI)

BIBLIOTECA CIVICA UDINE

165

AMPLIATO

In Ecclesia Sanctimonialium Aquilejae hoc fragmentum repertum anno MDCCLXXX asserit Costinovius (N. CCCCVI)

165

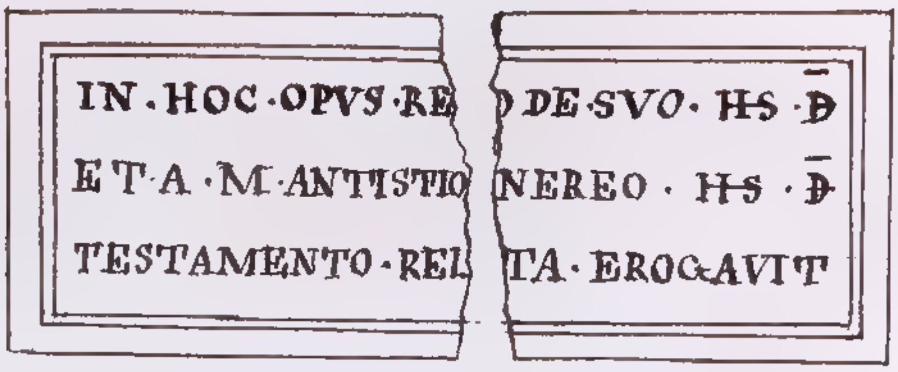

Aquilejae effossum fragmentum, in Villa vicentina Principum ~~apud familiam~~ Bacciochi extat adhuc.

Moschettinius (N. LXVII.)

165 167

M · ANTONIO
M FILIO
VET · LEG · I̅ · ADI
T · FLAVIVS · T · F · VEL
VETTIANVS
Ɗ VIR · AQ

Magnae molis saxum Belineae effossum anno MDCCCXXIV
Maschettinius (*N.* XXXVIIII)
Signum illud Ɗ *quid significat? An Duumvir?*

97

167

168

MEMORIA
ANTONINI

Ad S. Stephani inventum fragmentum nunc visitur
~~In fragmento haec leguntur~~, in viridario Zandonati
Aquilejae
Hebdomadarium = l'Istria = (Anno VII n. 23-24 p. 96)

[illegible]

[illegible]

APOLLONIVS · SERVI· HILARI
VIA ·MVL· AVCTA·V·F

Cortinovius (N. CCVII) e Codice Canonici descriptam Aquilejae positam ait
Schedae nostrae ~~singillatim~~ (N. CV) ad sacellum S. Hellari
Capodaleus (N. LXIV) et Codex Bellonii (in bibl. Pal. S. Marci Venet.)
Bertolus (N. CCXXXXV) pro APOLLONIVS, OLONIVS ~~tantum~~ habe~~n~~t
Ex Bertolo Muratorius (p. MDXCII n. 7)
Asquinius ex ipso lapide se exscripsisse affirmat = SERV.
L. HILARI.

SEX·APPVLEIVS·SEX·L

CATO·SEX·SEX·L·SVAVIS

SEX·SEX·L·FIRMVS

~~Haec ex~~ Cortinovis (N. CCVI.) ~~qui eam~~ e Codice Canonici exscripsit~~fuerit~~, et lapidem ipsum antiquitus Aquilejae in majori Ecclesia extitisse asserunt.

Bertolus (N. DCCCVII) ex Muratorio (p. MDLXXII n. 2) qui eam ~~vero~~ aliter ~~exhibet~~ protulit ex Mss Farnesianis -

1/1

170

171

C . APPVLEIVS
M . F . TAPPO
PR . AED . TR . PL . Q
IVDEX
QVAESITIONIS
RERVM . CAPITAL

Aquilejae effossam fuisse prope Monialium Aedes, Bertolus testis ~~fidem fuit~~ est (N. CCCCXIX)
Fr. Beretta exscriptam tradidit Muratorio, qui quum QVAESTIONIS pro QVAESITIONIS legisset, (pag DCLXXV n 6) haec sub ~~illa~~ signavit = In altero exemplo quod ad me misit Canonicus Bertolus Aquilejensis, marmorum accuratissimus venator, legitur QVAESITIONIS, sed idem puto atque QVAESTIONIS; singulare tamen est in hoc lapide Iudex quaesitionis, seu quesitionis Rerum Capitalium.
Bertolus veruntamen ad suam lectionem comprobandam addit Prudentii verba (Hymn. VI v. 89) = Quaesitor ille solus = et Virgilii (Aeneid. Lib VI v. 432) = Quaesitor Minos urnam movet =

	AQVATORVM	
////TS IANVARIVS		IKANIVS M
PELLIAE · L · MIEO · BELENO		VARIAE PHI
//IE FACILINIS · Q · FABIO · IENISCO		KANIAE PROCIL
SIMIEHONIADAE		DOCILI · F MAIOR

Lapis inventus in fovea ~~possessionis~~ prope = Casabianca = contermini . semitae ducenti ad ~~propè viam quae~~ locum ~~pergit~~ vulgo = La Strazonara.

Long. ped. V Vindob.

Alt. ped. II poll. VI

Crass. ped I et poll. VI. Apparent in lapide vestigia monumenti superpositi.

~~In superiori parte adstitisse monumentum aliquod videtur~~

~~In adversa~~ postica ~~parte dicitur; in fronte verbum~~

~~AQVATORVM~~

~~tantummodo legitur, et in lateribus quae superius exposuimus.~~

Muschettinius (N. LXIX.)

C. AQVILIVS
C. F. CLA. MELA
EX. DECVRIA
ARMAMENTARIA
QVINQVE. VIR. BIS
FIERI. IVSSIT

Gruterus (Pag. C. n. 7) ex Pighio, Marmor Deae concordiae dicatum conjecit ~~quem ex exemplari, Concordiae nomen, locum ubi saxum reperiebatur denotans offendisset, Deam pro urbe invexit, atque in Clypeo Deae dedicatum eum lapidem conjecit~~

A Turre ~~autem~~ (p. 340) ex Concordia civitate ~~eum~~ in proximum Portum Romatinum deportatum asserit.

Et Muratorius (p. DCCLXXXIII. n. 3) addit = ... Clar. A Turre contendit extitisse lapidem hunc in civitate Concordiae, non vero Rhegii, uti Gruterus ~~idem~~ adnotavit =

Bertolus (N. CLXXI)

Palladius junior (Pag. 4.)

Zambaldus (Mon. Stor. di Conc. p. 27)

Sex armorum fabricas in Italia extitisse, ~~[illegible]~~ quas inter urbis Concordiensem, ex Panciroli habemus (Notitia Imp. Orient. atq. Occident. p. 100) ubi ~~et~~ haec leguntur = Nulli vero licebat haec arma facere, nisi fabris, qui in certis Imperii locis jussu Principis fabricabant, et fabricenses appellabantur, et quibus salarium ex publico dabatur, neque ipsis haec aliis vendere licebat etc. =

1473

173 174

ARCARI

~~In~~ I. Gemma ~~lapis lazuli~~ [lazulina] quae apud Sanctimoniales Aquilejae servabatur, ~~verbum hoc in una~~ [has literas praefert in antenori] facie ~~inscriptum~~ in postica vero obscuros, ignotosque caractheres

Bertolus (A. DCXCIII.)

ARIVS·A·L·TERTIVS
AVG
TESTAMENTO·STERNI
IVSSIT
IN·QVOD·OPVS·EROGA
TA·SVNT·H-S·XXXX

Gruterus (p CLII n. 3) ex Apiano et Latio eam Aquilejae positam dicit similiter Muratorius (p CDLXXXIII n. 2) et Bertolus (N CXV) Aquilejensem procul dubio affirmant = Franciscus Gorius (lettera 27 Ag.º 1727) Fontanino comunicavit, acceptam dicens e Ms. Redano, sed non huic similem, idest.

Concordiae

A·RITIVS·A·L·TERTIVS
AVGVSTALIS·TESTAMENTO
VIAM·STERNI·IVSSIT
IN·QVOD·OPVS·EROGATA
SVNT·HS·XXX

Cum eadem, Philippus a Turre (p. 365) concordare videtur qui Concordiae tribuit, sed aliter exponit, mutato scilicet linearum ordine.

ARITIVS·A·L·TERTIVS·AVGVSTALIS
TESTAMENTO·VIAM·STERNI·IVSSIT
IN·QVOD·OPVS·EROGATA·SVNT·HS·XXX

Concordiensem vocant et Schedae Fratris Jucundi, Farnesianae et Donianae.
Dispositionem hanc sequitur et Zambaldius (Mon. Stor. di Con. etc p. 29) qui monumentum, inter Concordiensia ponit—

ARRIANA

Hoc nomine, et numeris quibusdam signata erat argentea quaedam tabella, quae una cum aliis pluribus anno MDCCXLVI Aquilejae extra portam Nosocomii prope moenia ~~[illegible]~~ eruta fuit.

Bertolus (it. DCCCLXXXIII)

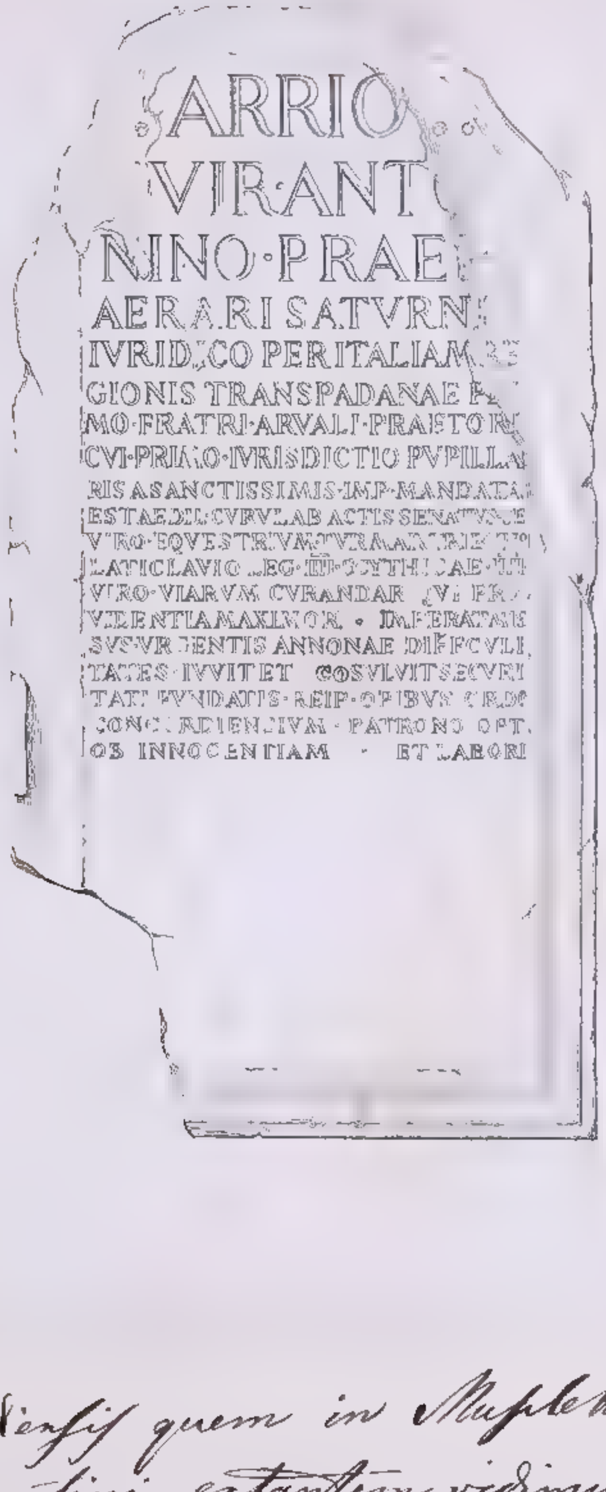

Lapis Concordiensis quem in Muslettorum Lapidario Portus Romatini extantem vidimus (Mens. Nov. MDCCC=LVII.)

Joh. Can. Muslettus (Saggio sopra un' antica lapida Portogruaro 1853)

De hoc Eq. Emmanuel Cicogna diffuse locutus est in Dissertatione quam V. in opere = Atti dell' Istituto Veneto (1855-1856 - Tom I. Serie III p. 302)

Kandlerus = (Iscrizioni Romane dell' Istria N. 2. p. 3)

Borghesius in Opere = Annali di Corrispondenza Archeo=

logica di Roma (anno 1853 pag 188 et 22)
Augustus Vilielmus Zumpt (Vol. II. Commentationum Epigraphicarum ad Antiquitates Romanas pertinentium = Berolini 1854. 4to)

M·ARRIVS·C F
DECVRIO

Portus Romatini, in turre horaria.

Cortinovius (CCXII) e codice Canonici.

Tacitus (Hist. Lib. III.) Sed Primus (Antonius) et (Arrius) Varus occupantes Aquilejae proxima quaeque et Opitergii et Altini laetis animis accipiuntur =

+ Dupl R

M. ATILIVS RVFINVS
SEX. SALVIVS SENILIS
C. AVRONIVS MAXIMVS
L. TITVLEIVS FELIX
P. VALERIVS FESTVS
M. IVLIVS MAXVMVS
C. IVLIVS VERVS
L. VALERIVS VERECVNDVS
C. ANIA LAIS
L. CLAVDIVS CLEMENS
T. MINVTIVS VITALIS
M. PVBLITIVS HISTER
M. SOLETIVS OPTATVS
C. LOLLIVS CONSTANS
M. TANIMIVS PVDENS
C. IVLIVS RIPANVS
Q. VALERIVS FIRMVS
Q. VOMISIVS VICTOR
M. SEXTILIVS MAXIMVS
Q. VALERIVS CAPITO
L. DONNIVS PROBVS
C. IVLIVS PHILETVS
L. CANINIVS SVPER
M. VALERIVS SECVNDVS
L. VALERIVS SECVNDVS
M. HERENNIVS CAPITO
C. VALERIVS GRATVS
Q. RVBILLIVS MANSVETVS
M. CAECILIVS RVFVS
A. AQVILIVS PHILETVS
L. NAEVIVS PROCVLVS
L. CASTICIVS OMVNCIO
L. CAVILLIVS RVFVS

C · VERATIVS · PRIMVS
C · MVLVIVS · COMODVS
L · LOREIVS · EXORATVS
L · LOREIVS · PROCVLVS
L · SATIDIVS · THALVS
P · VALERIVS · SVCCESSVS
L · CLAVDIVS · CASSIANVS

In primo folio libelli extantis ab ~~cujusdam~~ ann. MDXXXIII, in Archivio Capitulari Aquilejensi ~~extantis~~, haec sequentes nomina augurum exscripta, de lapide quadrato semeso ~~[illegible]~~ ita Bertolius (p. CXXIV).

Gruterus plura nomina aliter exprimit (p. CXXVIII n. 1) et lapidem Patavio tribuit, sed Rambertus (pag. 210) eum conspexisse asserit in sacello ~~quodam~~ Monasterii Belimensis, cum altero conjunctum qui ad numerum hujus collectionis 215 legitur.

Capodaleus (N. LXXXVII lett. a) Gruterianam lectionem secutus est.

Joseph Sporenus (Forojulium) aliqua ~~tantum~~ tantum nomina adnotat.

Muratorius (pag. CLXXII n. 1) in ~~[illegible]~~ Romae vindicare conatur.

Salomonius (Agr. Pat. p. LXXXI) Patavio tribuit.

Dissimiles horum lectiones, inter se collatae conspici possunt apud Furlanettum (Le Antiche Lapidi Patavine pag. 110 et seqq.), in cujus opere, lapidis hujus sequens fragmentum in Atestino Musaeo prostare affirmatur.

IMVS
VSA
VS· RVFVS
DECIMVS
VS·MAXIMVS
GRATVS
GRATA
VS ·CAMIL
S·MARTIALIS
AMOR

M
SEX
C·AVT
L·TITVLE
P·VALERIV
M·IVLIVS·M
C·IVLIVS·V
L·VALERIVS·VER
CANIA·LAI S
L·CALVIVS·CLEM
T·MINVCIVS·VITALI
M·PVBLICIVS·HISTE R
M·SOLETIVS·OPTATV S
C·LOLLIVS·CONSTAN S
M·TAMINIVS·PVDEN S
C·IVLIVS·RIPANV S
Q·VALERIVS·FIRMV S
C·DOMITIVS·VICTO R
M·SEXTILIVS·MAXIMV S
Q·VALERIVS·CAPIT O
L·DONNIVS·PROBV S
C·IVLIVS·PHILETV S
L·CANINIVS·SVPE R
M·VALERIVS·SECVNDV S
CLAVDIA·HELPI S
ERENNIVS·CAPIT O
GRAECV
ETV

In figlina Puteoli prope Utinum reperta, quae a-
pud Com. Asquinium servabatur -
Cortinovis (N LXXI)
Duo aliae huic similes figlinae, Morteliani (Mortegliano)
repertae fuere.

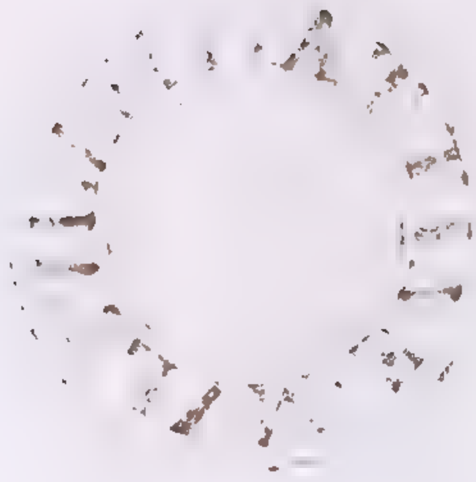

SEX . ATTIVS
RAIA MI
SEX · ATTIVS · SEX · F
F . SEX . F
VEL . DEC

Fragmentum, in pago = Giaßsico = prope Rosaticum re_pertum.

Bertolus (A° DCCCLXII), ~~qui a Canonico Viruto accepit~~

VAL·AVLVCENTIVS·LEG
XI·CL·MILITA GREGALES
ANN·XIIII·ET·CENTVRIO
ANN·III·VIXIT·ANN·XL
ET·MEN·V·FECIT
MEMORIA·FRATER

In pagum quemdam infra colles vulgo Crussò, sive Cruccò – ut Muratorius scribit (p. DCCCLXI. n. 3). Aquilejâ deportata

Bertolius (N.° CLVI)

Epigramma duorum militum figuris thoracatis exsculptis subjectum est, quorum unus dextera equi lora tenet, sinistra pileum; alter autem dextra baculo innititur, et ~~volumen~~ librum sinistra ~~[illegible] tenet~~ gerit.

EX · INDVLGENTIA
SACRA · DOM · N · INVICTI
IMP · M · AVR · ALEXAND · AVG
MACELLVM · RESTITVTVM
CVRANTE · FALERIO · FALERIANO

Dr. Const. Cumanus ~~hunc editum~~ marmor conspexit (Mense Aug. MDCCCLVII) ~~in marmore~~, in muro domus cujusdam Iulii Cernii insertum.

Hyer. Acquinius (Sopra un antica lapide pag. 8)

~~Ex Indulgentia sacra, idem ac Imperatoris permissu.~~

Alta centim. LV.
Lata Centim. LXXV.

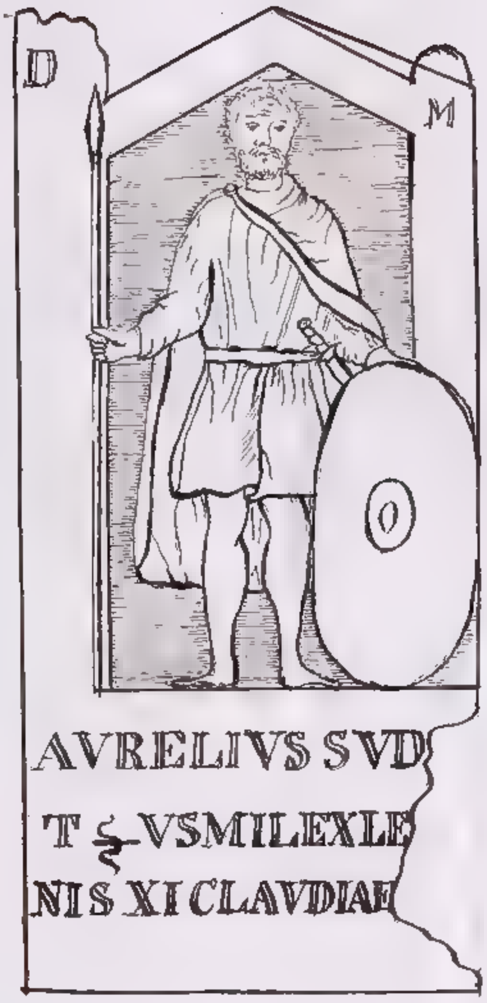

In porta publicarum aedium Aquilejae.

Capodaleus. (ℵ II)

A Turre ~~quoque producit~~ (p. 135) ~~et~~ in aedibus olim Capitanei positam ait: sed Bertolus post illos emendatiorem secutus lectionem extantem lapidem dicit in muro domus ~~cujusdam~~ vulgo Casabianca. (ℵ CI)

Ex Bertolo Muratorius (p. DCCXCII. n. 5) notam subjiciens: Ibi imago " militis stantis, gladio accincti, sinistra clypeum tenentis."

Et Joseph Sporenus (Dissert. de Forojulio) titulum addens = Saxum corrosum " Praetorio Aquilejae cohaerens " hujuscemodi praefert exemplum:

AVRELIVS · SVBLICEN · T · CVS · MILEX ·
LEGG · XI · CLVDIE ·

Primi vero collectores scripserant:

D · M
AVBELIVS SVDLICEN ·
T · CVS · MILEX · LEGIO
NIS · XI · CALVIE.

Bertolus CLAVDIE scripserat, Aquinius vero (sic) ~~ut supra~~ emendavit.

AVITIANVS · EVOCATVS · AGENS · SVPER · LAT
AQVIL[illegible] B [illegible] M

Ex Codice Inscriptionum Aquilejensium a Dominico Colletio congestarum (in Musaeo Correrio Venetiarum) ~~Aquilejae~~

C. BAEBIO·P·F·CLA
ATTICO
IIVIR · I · D · PRIMOPIL
LEG.V · MACEDONIC · PRAEF
CIVITATIVM·MOESIAE·ET
TREBALLIAE · PRAEF · CIVITAT
IN · ALPIBVS · MARITVMIS · TR · MIL · COH
VIII · PR · PRIMOPIL · ITER · PROCVRATOR
TI · CLAVDI · CAESARIS · AVG · GERMANICI
IN · NORICO
CIVITAS
SAEVATVM·ET·LAIANCORVM

Extat in Musaeo Civitatis austriae

Zuccolus (N. CIX, CX, CXI) in tribus fragmentis divisam praebuerat, ~~[illegible]~~, caracthe-ribus optimi aevi; sic namque fractam tabulam aeneam Julii Carnici anno MDCCCXI effodientes villici quidam inve-nere, ut heic praebemus.

Primum fragmentum ~~inscriptio~~

. . . .
. . . . J I . . . .
. . . . G V MACF . . . .
. . . . VITATI VA . . . .
TREBALLIAE . . . .
IN · ALPIB·MARITVMIS P . . . . . II . . . . . .
VIII · PR·PRIMOPIL · ITER · PROCVRATOR
TI · CLAVDI · CAESARIS · AVG · GERMANICI
IN · NORICO
C I V I T A S
SAEVATVM · ET · LAIANCORVM

Secundum Fragmentum ~~Inscriptio~~

C·BAEBIO·P·F·CLA

ATTICO

II VIR·I ······ PRIMOPIL

C·················EDONIC·PRAEF

·················MOESIAE·ET

·················VITAT

·················FF·MIL·COH

Tertium Fragmentum ~~inscriptio~~

LEGA

VITAT

AE·PR

ARIT

MO·PI

CAESAI

IN·NORI

EIVS·PR·EF...

Eruditissimus vir Dr. Joh. Labusius (ad quem fragmentorum exempla transmissa fuere, in unum composuit (De la certitude de la Science des Antiquités p. 61, Dissertazione preliminare al Museo Chiaramonti) Juxta Aquinii schedas, Labusium inscriptionem complexse

apparerit, tertio ~~tantum~~ ex hisce fragmentis accepto et cognito

Cf. Epistolam Stephani Mariae Sciauvii ad Com. Somenzarium (Sugli ultimi Scavi di Zuglio Verona Tipografia Mainardi an. 1812 p. 14 et seq.) ~~in qua Tumulum exemplum transcriptum fuit~~ – Cf. etiam aliam Sciauvii Epistolam = De Antiquis Norici viis et urbibus (pag. 15 et seq.)

Confer Epistolam Hyeronimi Asquinii (Del Forogiulio dei Carni pag. 62.)

V. Hebdomadarium = l'Istria = (anno II n. 10–11, p. 40) ~~ex quo in Civitatis Aust. e Musaeo, tabulas aeneas, quibus inscriptio constat, esse noiamus.~~

Ejusdem fortasse C. Baebii mentio est in Numero nostro 187. ~~quem. Cf.~~

C.BAEBIVS·P·F·CLA
P.BAEBIVS.P·F·CLA
P.BAEBIVS·P·F CLA
LEG.XIII·GEMINAI·EQVES
AR.MILL

In moenibus Portus Romatini inserta erat — Cortinovius (st.? CCXI.)

P · BARBIO · PRIMIGENIO IIIIII · VIR · AQV ·
BARBII · CHRESIMVS · ET · DONATA

E schedis et Collectaneis Muschettinianis (N LXXII)

[illegible]

[illegible]

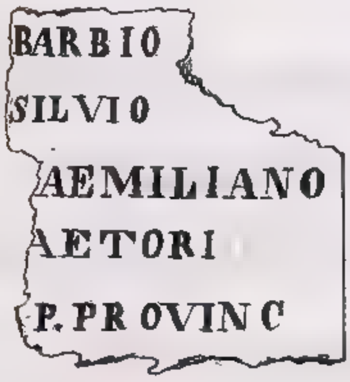

In domo quadam pagi Tertii prope Aquilejam vidit Bertolius (N. CCCCXXXXVII)
Asquinius in quarta linea PRAETORI legit; inter hanc et quintam ~~novum~~ versum inserit ~~addit~~ = LT. PLEBIS, et in ultima scribit PR. PROVINC —

SP. L. BOGIONIVS. L. F. FLA (sic). MISSICIVS. SOLVA
C. AVFVSTIV. C. F. CLA. TANNIO. CELEI
C. DOMITIVS. C. F. CLA. MATERNVS. TEVRIN
TVB. M. AVRELIVS. M. F. CLA. AVITVS. CELEI

- -

M. VALERIVS. M. F. CLA. SABINIANVS. IVλO

MAXIMO. COS

SIGNIFER. C. ROMANIVS. C. F. IVL. ITALICVS. EMON

SEVERO II COS.

M. AVRELIVS. M. F. CLA. SATVRNINVS. CELEI
M. AVRELIVS. M. F. CLA. [illegible]PERATVS. CELEI

- -

- -

EQVES. M. VALERIVS. M. F. VEL. VALERIANVS. AQV

FLACCO. COS

M. VALERIVS. M. F. CLA. MAXIMVS. CELEI

- -

EQVE. C. AVRELIVS. C. F. IVL. PATERNVS. EMON

- -

C. IVLIVS. C. F. IVL. STATVTANVS. EMON

PISONE·ET·IVLIANO. COS

- -

P. AELIVS. P. F. IVL. VICTORINVS. EMON
EQV. P. AELIVS. P. F. VEL. POTENTINVS. AQVIL

- -

- -

In Syllage veterum Inscriptionum Bibliothecae Camaldulensium, Romae post Opera Cl. Viri Gasparis Aloysii Odorici (pag. 320) — Et ex eo opere Cortinovius (pt. CCLXII) — Aquilejenses equites commemorat.

///BONIO///

///IIIIvIR VIR°///

///BONIVS///

///FLORVS///

///IIR///

Fragmentum ~~Grad~~ ad aquas gradatas in aedibus Marchesinis asservatur
Hebdomadarium = l'Istria = (anno IV. N. 39-40, p. 159)
An in prima et tertia linea legendum HERBONIO et
HERBONIVS? —

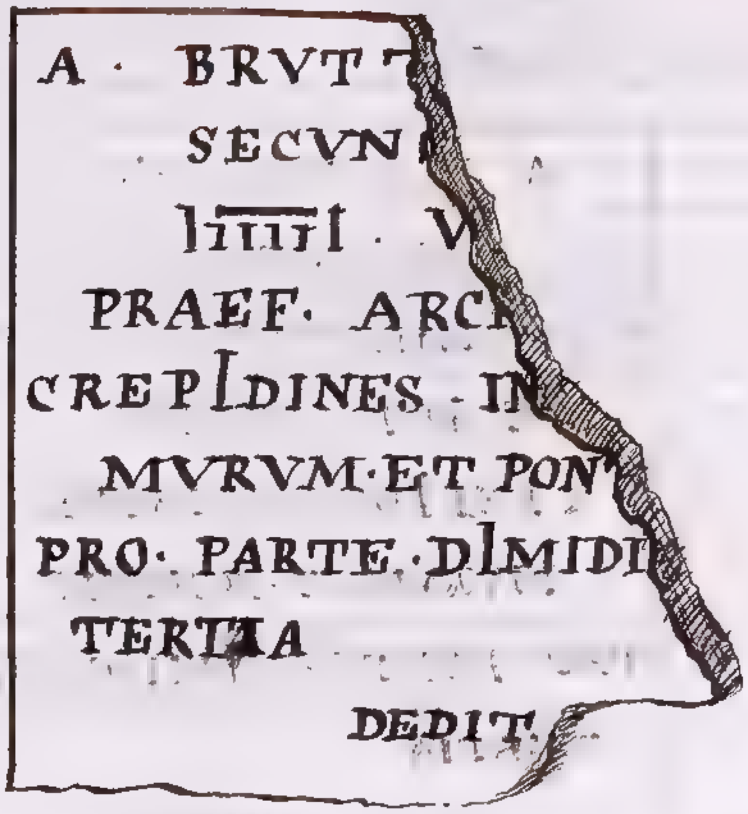

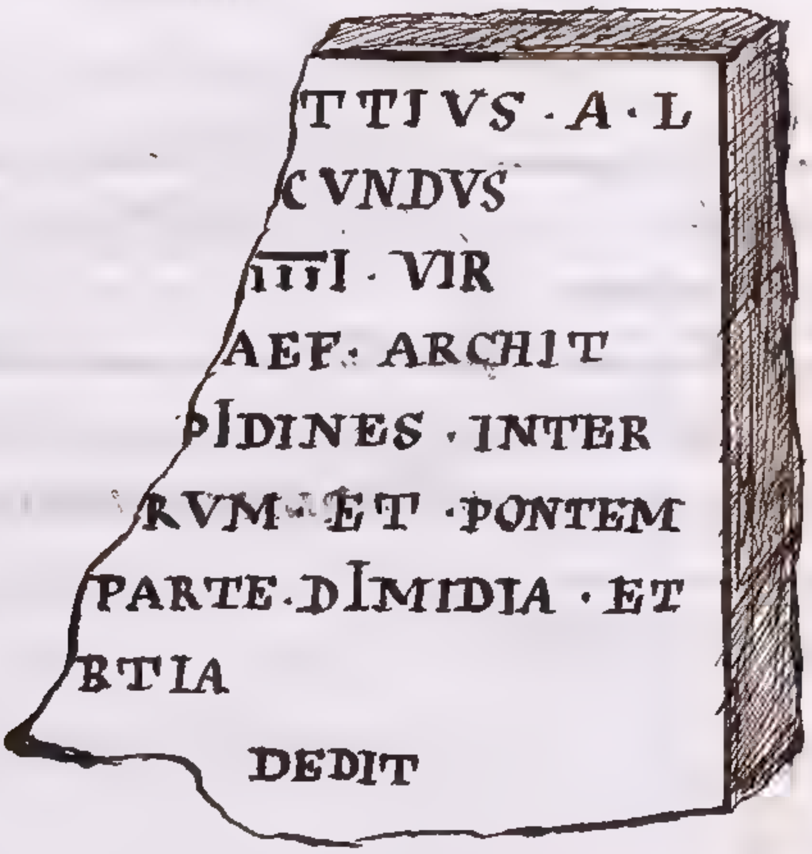

Paucis ab hinc diebus, (Mense, exitu ~~Augusti~~ Februarii anni ~~Anni~~ MDCCCLVIII) fragmentum hoc repertum ~~est~~ Concordiae dum via nova ~~quaedam~~ ad publicum ~~Communis~~ usum ~~construeretur~~ sterneretur.

Marmor ad ped. III ~~in~~ altit. protenditur, ad II et III ~~poll. in~~ latit. ad poll. VIII circiter ~~in~~ crassit.

Ex utraque parte scriptum est, ut exempla supra allata

demonstrant, quapropter integrae Inscriptionis exemplum facile eruitur.

A . BRVTTIVS . A . L .
SECVNDVS
IIIIII . VIR
PRAEF . ARCHIT
CREPIDINES . INTER
MVRVM . ET . PONTEM
PRO . PARTE . DIMIDIA . ET
TERTIA
DEDIT

~~Una cum hoc plura~~ Simul et alia marmora reperta fuere; hoc vero ~~Ad fratres~~ nunc in peristilio pubblicarum edium Concordiae depositum.

Aliud ejusdem A. Bruttii monumentum vide in Numero nostro 193.

Schedae nostrae (c. A. DLXXIX . DLXXX)

A·BRVTTIVS·A·L
TARTO
IIIIII · VIR
REPIDINES · INTER
DVOS PONTES

Concordiae reperto in agro. ~~quondam~~ Kal. jul. 1858
Zambaldius (Mon. St. di Conc. p. 44)
Schedae nostrae (cit. CDIII)
(Ro praesens in Seminario Portus Romatini = In superiori parte, scalpro caesa fuit. ~~atque effossa e linea A. BRVTTIVS A·L usque ad summitatem marmoris~~ ~~(Kal. Jul. MDCCCLVIII)~~

Eiusdem A. Bruttii mentio est in ~~alio~~ marmore Concordiensi novissime invento quod retulimus n° 192 ~~de quo cfr. St. Am nostram 192.~~

P. BRVTTIVS . P. F. VEL . GRATVS
DOMO . AQVILEIA
7. COHORT. Ī. PRAET

Inscriptio de qua Muratorius (N. T. p. DCCC n. 1.) ait = In Castello Monticelli in via Appia e schedis fratris Iucundi, misit Gorius =.

Bertolus (N. DCCXL et DCXXVII)

Eam praebemus, ~~quid, siquidem~~ quamvis extraneam ~~loco repertam~~, quia Centurionem ~~hunc~~ memorat cuius patria Aquileja fuit.

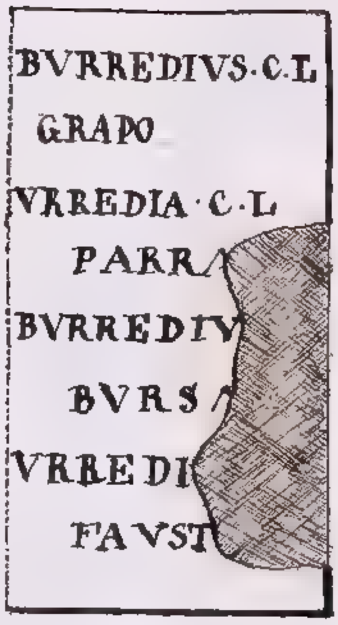

In Metropolitana Ecclesia Aquilejensi, ad columnam fragmentum hoc visitur
Bertoli (N° CCCLX.)

Q·CÆCILII·FLAVIANI

Muratorius e Palladio de Olivis = In nemore Schiedin, in Forojulii provincia (p. MDCLIV. n. 4)

Bertolus (A. CCCCLXIX)

Ios. Bianchi = Saggio sulla distruzione di Aquileja (Udine 1835 pag. 52.)

~~Inscriptio quam quum publicavit~~ Eam Palladius (p. 54) hac nota instruxit = Ne quis dubitet a Romanis villas factas fuisse, aut nomen ab ipsis habuisse, sequens inscriptio facit ~~Illam~~ quam Haibani inventam scriptum reliquit Antonius Bellonus in loco dicto Maseriis, in Schiedin anno MDV: Lateritia fuit sesquipedalis diametri cum hisce litteris =

D. M
Q. CAECILIO. Q. F
MAECIA
MAXIMO. NEAPOLI
MIL. COH. VII. PR
SINGVLARIS. TRIBVN

Ex Aquileja in Cervinianum ~~pagum deportatum, ad praesens vero~~ in Colussorum aedibus juxta schedas nostras (N. CCXIV)

Zuccolus (N. CXVI) Aquilejae apud Comm. Cassitios extare dicit.

Bertolius (N. CLI.) TRIBVN pro TRIBVN scribit

Muratorius (p. DCCC n 8) e schedis suis, SINGVLARI pro SINGVLARIS accipiens, addit = In exemplo quod ad me misit doct. Vir Joh. Dominicus Bertolus Can. Aquil. legi in ultima linea SINGVLARIS. Sed praeferenda videtur schedarum mearum lectio. De singularibus nempe Equitibus saepe memoratis in veteri militia videndus Lipsius =.

Videndus etiam Panicrolus in Notitia Imperii (I. an. III. Cap. I)

Jacobus Gutherius (De officiis domus Augustae lib. II Cap. 14) inquirit qui fuerint singulares aut singulari isti, et probat fuisse Collegium quoddam militum aut ministrorum; ignorat autem unde sic dicti essent, utrum a singillariae vestis quodam genere, an a singulis equis quibus utebantur. Affert duas inscriptiones ex Grutero (Pag. CCCLXXXI n 9) quarum prima incipit verbis

C. LVCCIVS. STEL. SABINVS etc.

et altera:

M. AVRELIO. EX. SINGVLARIBVS etc.

95

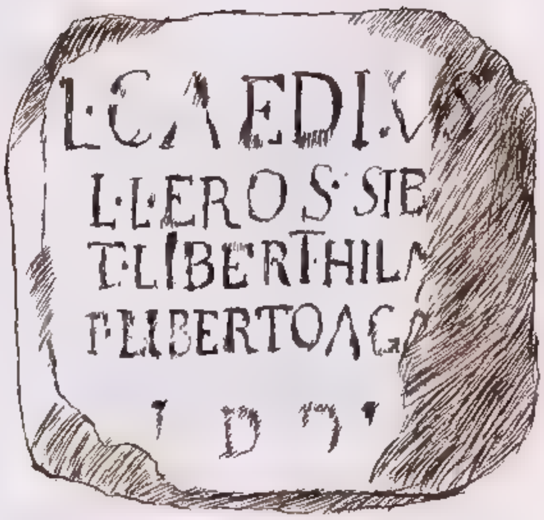

Ad praesens in Patavii Musaeo prostat, prout nos docet ~~conferimus~~ ~~ex~~ Furlanettus ~~opere~~ (Le Ant. Lapidi Patavine N. CCCLXXIX.) ~~Hujus auctoris~~ ab eo exemplum accepimus qui marmor archetypum recognovit et ex antecedentium collectorum mendis purgatum exhibuit = Quamvis alibi repertum, praebemus tamen et nos ~~In collectione vero hac nostra praebemus~~ ejusdem Furlanetti sententiae subscribentes, qui ~~ex hoc quod lapidis plures~~ Caedram gentem ad antiquam Forojulii provinciam pertinere luculenter demonstrent, et Caedium hunc Forojuliensem ~~retinet etiamsi lapis alibi sit repertus~~ putat.

Corrupta lectio ~~haec legitur~~ in Scardeonae (p. 60) qui cum e Marcanova accepisset, prope Ecclesiam S.ae Luciae Patavii sitam lapidem affirmat; similiter ex illo Gruterus (pag. CMLXV n. 2) = Ursatus autem (Mon. Pat. p. 41) in aedes Contarenas apud Cathedralem translatum testatur.

DE CAELO TACTVM ET CONDITVM

Opitergii in saxo oblongo
Muratorius e schedis Jac. Valvasoni (pag. CXXIX. n 3) quas
Com. Beretta ad illum misit. = Quanta foret (sic ille) Ethnico-
rum superstitio de iis quae a fulgure afflarentur Eruditi complures
ostenderunt. Eos consulat lector.

IMP. CAES
M. AVRELIO
ANTONINO
AVGVSTO
IMP [illegible] L [illegible] SEPTIMII
SEVERI. PII
PERTINAC. AVG.
FILIO
RESP. FOROIVL

In fundamentis capitis Pontis Civitatis Austriae inventa anno MDCCCXXXXIII

V. Laurentii D'Orlandi Opusculum (Discorsi funebri di tre cittadini di Cividale pagg. 46 et segg.)

Cs. Hebdomadarium - l'Istria - ~~ubi etiam praedicitur~~ (anno IV N. 47. pag. 188)

IMP·CAESA
M·AVRELIO
ANTONINO·AVG
PONT·MAX·TRIB·POT
XVII [illegible] S III
DIVI·AN [illegible] INI·PII·F
DIVI [illegible] RIANI ·N
DIVI·TRAIANI·PARTHICI
PRONEP
DIVI·NERVAE·A NEPOTI
D · D

In Ecclesia Cathedrali Torcelli insulae positam comperimus ex Grutero (p. CCLIX. n 10), qui ex Piteano, litteris aliquot fugientibus

Cfr. Inscr. ejusdem Imperatoris in numero antecedenti

IMP · CAESAR
DIVI · F · AVGVSTO
PONTIF · MAXIM
TRI · POTEST · XXXII
COS · XIII · P · P · SACRVM

S. Canciani ad fontium extat.
~~Ex opere~~ Jo. Rinaldus Carli (Ant. Ital. P. II. L. II p. 151)
P. Irenaeus a Cruce corruptam vulgavit (Istoria di Trieste pag. 339) exempli gratia KIBOTES IXXXI in quarto versu scripsit praeter reliqua
~~Poene similis~~ Lapis homonymus in curte = Fano = inventus est, quem vide in Panvinio ~~et~~ (p. 301) et in Joh. Rinaldi Carli opere

IMP · CAESAR · DIVI · F · AVGVST
PONTIFEX · MAXIMVS · COS · XIII
TRIBVNICIAE · POT · XXXIII
IMP · XVI · PATER · PATRIAE
MVRVM · DEDIT

203

I

DIVI · F · COS · N · CAESAR

II

TI · CAESAR · DIVI · AVG · F · AVGVSTVS · IMP · VII · PM

I. In cuneo ex chalybe anno MDCCLXXVIII Julii Carnici
reperto.
V. Cortinovium (Diss. sopra una tessera antica Udine 1780 p. 21)
Cf. Nicolaum Grassium (Not. St. della Prov. della Carnia pag.
63)

II In cuneo ex chalybe ut supra
Cortinovius = (Dissertazione ut supra)
Ex hac infert Nicolaus Grassius (loc. sup. cit.) monetariam
officinam Julii Carnici extitisse
Ad Musaeum Savornianum pertinebat sed postea ad Col-
lectionem Com. Jacobi Verità Veronensis
V. Hyer. Asquinium in Epistola (La giardiniera buona
trice pag. 28) et in alia (Sopra un antica lapida scoper-
ta in Giulio Carnico. Milano 1834. pag. 6)

C. IVLIVS. CAESAR
VIAM INVIAM
SOLERTIA SVA
ET IMPENDIO
ROTAB. REDD

Palladius junior (p. 7.) qui de ea inquit = Notae adhuc in monte (Mons Crucis nunc dicitur) apparent sed corruptae adeo ut vix interstingui possint =.
Gruterus (p. CXLIX. n. 1)
Sabellicus (lib. I Antiq. Aquil.)
Cluverius (lib. I Italiae Ant.)
Bertolus (N. CCCCV) diverso linearum ordine.
Cortinovius (N. CLXXX) et Sporenus Jos. (Forumjulium) quorum lectioni ~~adhaerimus~~ adhaeremus.
Liruti (Dissert. de Jul. Carn.) discrepantem adfert qualem se accepisse a sacerdote quodam affirmat:

HANC VIAM INVIAM
IVL. CAESAR
FECIT ESSE ROTABILEM

Et Nicolaus Grassus e Ms. Quintiliani Hermachorae, in opere suo (Notizie Stor. della Prov. della Carnia) inscriptionem producit, quam eamdem esse putamus, eo quod eodem loco sitam, quamvis imperfecte relatam, idest tantummodo:

C. IVL. CAES
VIAM HANC ROT. F

Hyeronimus Asquinius (~~Lettera~~ del Forogiulio dei Carni pag. 54) eam spuriam ~~retinet~~ judicat, atque illi originem praebuisse opinatur inscriptionis fragmentum quod adhuc legi potest in monte S.ae Crucis, quod videre est ad Numerum nostrum 206.

Hebdomadarium "L'Istria" (anno IV n 21, pag. 81.) juxta Nicolai Grassii lectionem exemplum praebens, ad ~~Can. Hyeronimi~~ Asquinii sententiam ire pedes non dubitat.

P. f.

205

202

IMP · CAES

P · LICINIO

GALLIENO

PIO · FEL · AVG

P · M · TR · P · CO

· II · P · P

CIVITAS

FOR · IVLII

D · N · M · Q · E

Marmoreum epystilium statuae honorariae suppositum anno MDCCCXLIII in civitate Austriae inventum in restauratione pontis super Natisonem – In Forojuliense Museum deportatum

Alt. Metr. II. Cent. X, et Inscriptio Metr. I Cent. XX.

Orlandus (Discorsi funebri etc pag. 46 e segg.)

Cf. Opus Prof. Eitelberger von Edelberg = Cividale in Friaul und seine Monumente (pag. 26)

In Hebdomadario = L'Istria = (anno IV. n. 47. pag. 188) hujus Inscriptionis haec tantum leguntur

IMP · C [illegible]

[illegible]

[illegible]

PIO · FEL · AV [illegible]

P · M · T · P · CO [illegible]

[illegible] II · P · P

[illegible]

FOROIV [illegible]

D · N [illegible] M · V [illegible]

Dr. Labusius illam illustravit, et in abrasis parti~~bus~~ bus adimplevit

Imperatori Caesari
Publio Licinio
Galliено
Pio felici Augusto
Pontifici Maximo Tribunicia Potestate Consul
II Pater Patriae
Civitas
Forojuliensis

Devota (vel Dicatissima) Numini Majestatique Ejus.

RESPECTVRE ‖‖ IV
‖‖ ES ‖‖ R ‖‖ DIV ‖‖ E ‖‖
GAL ‖‖ LI ‖‖ R SERV ‖‖
‖‖‖‖
‖‖ PIN ‖‖
PERVIAM ‖‖
RICLITA ‖‖ M ‖‖
VIAM STA ‖‖
E

In monte Crucis ~~in~~ Carnicae ~~[illegible]~~ regionis rupi insculpta.
~~Nos~~ Lectionem tenemus quam D.r Const. Caumanus transcripsit Mense Augusto MDCCCLVII sensus viam Romanam pervetustam in vertice montis. ~~Crucis (o Monte Croce)~~
Cortinovius vel binas inscriptiones, vel unius binas lectiones profert, quarum primam ~~scilicet hujusmodi~~
(N.° CLXXVIIII.)

RESPECTV · DIVI
CAESARIS · II · VIROS ·
GAL · LIBE T · SERV
‖‖ E ‖‖
‖‖ HERENNI
‖‖ ERENN ‖‖
PERICLITANTE ‖‖
VIAM · STABILEM
‖‖

~~Et~~ ~~Alteram~~ (N. CCLXXIX) ~~quae ad eandem Inscriptionem pertinere videtur~~

CES... L

IIIVIROS

CALEND R SEPT

SI IN

ERMONT

PERICLITAN

VIAM · SEMP

Bertolus autem ~~hanc lectionem prodidit~~ [sic] (N. DCCVIII)

CESFECIT ////// L

////// IIIVIROS

CALEND · R · SER //////

////// SI · IN //////

ERMONT //////

PERICLITAN //////

VIAM · SEMP

Stephanus Maria Sauvius hic exemplum profert, quod et ipsemet, et fratres Zuccoli exscripserunt:

RESPECTVS · T · IVL

PER////ICIL · P · VECTI

GAL · S · ILLYR · SER · VIL

STAT · CV//////IEN//////

//////GRIN//////

PER · ////ONT//////

RICLITABANT//////

IAM STABI//////

EXERCITV IN//////

Quod ~~fragmentum~~ Sciavius idem sic ~~taliter~~ explicat=

Respectus Titi Julii
Persici Libertus Portoriorum vecti-
galium superioris Illyrici servus villicus
stationarius, cum hyeme
peregrinantes su-
per pontem pe-
riclictitabantur (sic in Inscriptione)
viam stabilem reddidit, adjuvante
exercitu Imperatoris.

(Lettera sugli ultimi Scavi di Zuglio al S.r Commendatore Lomenzari - Verona Tip. Moroni ann.o 1812 p. 3 e segg.)
Cf. De Rivo Abb. Joh. Bapt., Lettera al Canonico Bertoli.)
Asquinius ~~hic~~ affirmat se nunquam Inscriptionem hanc in citato loco videre potuisse
Nicolaus Grassius denique eam produit (Not. St. della Pr. della Carnia p. 11.) nonnullo discrimine, videlicet

///ICES·FECIT///L///
/// IIIVIROS
GALLI///LIBER·SERVI///
///
///REN///
BENEFICEN///
PERICLITAN///
VIAM·STABI///

M

XX

S·CETERISQ. DI
MEMORIAM ET SOLLEMNE VOTVM DI
HERMIA SVSCEPTOR OPERIS AETERNI
TITVLVM IMMANEM MONTEM ALPINVM
INGENTEM LITTERIS INSCRIPSIT QVOT (sic) SAEPE
CIVIVM·COMMEANTIVM PERICLITANTE
POPVLO·AD PONTEM TRANSITVM NON
PLACVIT CVRANTE ATTIO BRAETIANO
Q·EORVM·VIRO·ORNATO·VIAM NOVAM
DEMONSTRANTE HERMIA·MVLTANI
MIS·FIDES·OPERISQVE·PARATVS VNA
NIMES·OMNES·HANC VIAM EXPLICVIT

Sculpta in Rupe Montis Crucis prope vestigia pervetustae viae et haud procul a Valle in qua maceries antiqui Pontis ~~cujusdam~~ adhuc remanent ~~existentia~~. Cortinovis recognovit ~~comparata~~ anno MDLXXXII (N. CLXXXI.)

De hoc Ponte Cf. Epistolam Hyer. Asquinii (Del Forogiulio dei Carni p. 52. et seqq.) ubi inscriptio ~~haec~~ emendata producitur, ~~juxta~~

~~lectionem, ad quam in exemplo nostro accedimus~~

Cortinovii exemplum claudicat et ~~autem~~ pro CIVIVM, ////VIVM tantum praefert, et pro CVRANTE ATTIO BRAETIANO, CVRAE //// ET ATTIO BRATTIANO. ~~aliisque quibusdam parvi momenti discriminibus differt~~

Cf. Nicolaum Grassium (Notiz. della Prov. della Carnia p. 13 et seq.) ~~qui hanc non dissimilem producit~~

Cf. Hebdomadarium „Istria" anno IV n. 21. p. 82.

In primis ~~fortasse~~ abrasis litteris fortasse legendum.

I O. M
ET. LA. M
CETERISQVE DIIS etc.

sicut in lapide Budensi apud Schoenvisnerum

V. Inscriptionem Claud. Postum. Dardani apud Sismundum, in notis ad Sidonium (lib V. lett. 9. Tom I p. 593)

TITVLVS
POSS OSTENDI

Georgius Codinus (De Originibus Constantin. apud Meursium Tom VII Col 595.) ubi de aedificiis per Constantinum Magnum Bisantii erectis loquitur, de Hermia quodam mentionem injicit – Haec Urbicius (Praepositus) duobus annis et dimidio hortatu Hermiae aedificavit –

V. apud Muratorium (T. I p. CCCLXII.) M. Braetium M. F. Justinum etc.

Apud Paschalem Caryophileum in Dissertatione De Thermis Herculanis (Mantuae p. 49) Inscriptio legitur in Transilvania reperta:

D. M
M VLPIO · AVG · LIB
HERMIAE
PROC · AVRARIARVM

Libanius Sophista in Oratione ~~quadam~~ De Hermia Eunuco, ad honores et potentiam evecto mentionem ~~agit~~ facit.

D.r Constantinus Cumanus qui archetypum ~~[illegible]~~ legit mense Augusti an. MDCCCLVII secundae lineae fragmenta ommittit, SOLEMNE et DICAVIT in quarto versu scribit, HERMIAS in quinto, SAIPE in septimo, INVIVM COMM~~EN~~[MIAN]TIVM in octavo, BRAETIANO in decimo –

Initium inscriptionis temporum injuria ~~[illegible]~~ exesum legi non potest.

Lirutius in suis Ms. (N.° 465) exemplum hoc refert

IVLIVS CAESAR
ETERNA PIORVM MEMORIA
CVM POPVLO ROMANO ET IVNIO
BRVTO TRIVMVIRO ROMANO HANC VIAM
ANNO CIↃ DEMONSTRAVIT OPERISQVE
PARATVS SEMITAM VNANIMES OMNES
ANGVSTAM EXPLICVIT

sed ~~E~~ addit = Inscriptionem hanc ut existentem in summo vertice montis Crucis, ~~ubi in Zelia est graffius~~, bini Fratres ~~[illegible]~~ Conventus Servorum B.ae M.ae de ~~e Conventu~~ Licau, ~~appellato~~ descriptam hoc anno 1743 protulerunt. ~~Sed~~ Mirum ~~quam~~ sane et horrendum monstrum! ~~et impostura sit. Nam et~~ Ego ipse et ~~eam~~ vidi et legi quindecim ab hinc annis, nec ~~ullum hujus vestigium~~ quidquam simile deprehendi; ~~immo etiam~~ est enim inscriptio eam recentioris saeculi et quidem post annum MCD exaratam ~~intellexissem prudentemque~~ Refert porro illius viae restaurationem factam, Sigismundo Imperatore regnante; cujus alibi monumentum habemus. ~~nec describendi eam taedium perferre volui~~ Quam magna istorum Fratrum sive ignorantia, sive impudentia!

MVNIFICENTIA·DD·AVGGQVE
NN HOC ITER·VBI·HOMINES·ET
ANIMALIA·CVM·PERICVLO
COMMEABANT·APERTVM·EST
CVRANTE·APINIO·PROC·R·A
MATIO·CVR·R·P·IVL
DDD·NNN·VALENTINIANO
ET·VALENTE·AVGG·IIII·COS

In monte Crucis (Monte Croce) in Carnorum provincia prostat, quemadmodum de Numero nostro [illegible], in lapide qui viam Germanicam regionem versus procedentem indicabat. Constantinus D.r Cumanus lapidis hujus exemplum a nobis oblatum profert, quod ipse legit in ingenti marmore alt. centim. LX et lat. cent. LXXV mense Augusti anno MDCCCLVIII De Rivo Abb. Jo. Baptista (Lettera al Canonico Bertoli) Bertolus (N. DCCIX.) dissimilem lectionem dat, idest:

MVNIFICENTIA·D·D·AVGG
IN·HOC·PERV·HOMINES·ET
ANIMALIA·CVM·PERICVLO
C[illegible]IBANT·AP[illegible]RTVM·[illegible]
CVRAM·HABENT·PROCRAN
MATTO·CVR[illegible]R·P·IVS[illegible]
D·D·D·N·N·N·VALENTINI[illegible]
ET·VALENS·AVGG·IIII·CONS

Hyeronimus Asquinius (Del For. Giul. dei Carni. p. 53), sic

legit, e Cortinovis exemplo poene simili (N. CLXXVII)

MVNIFICENTIA · DD · AVGGQVE
NN · IN · HOC · PERVIO · HOMINES · ET
ANIMALIA · CVM · PERICVLO
PERTRANSIBANT · APERTVM · EST
CVRAM · HABENTE · ET · PROCVRANTE
M · ATTIO · CVR · RP · IVL · PAT
DD · NN · VALENTINIANO
ET · VALENTE · AVGG · III · COS

Cf. Nicolaum Grassi (Not. Stor. della Pr. della Carnia pag 11, 123, 124,) qui hanc semel iterumque profert, nusquam vero emendatam

Cf. Hebdomadarium = l'Istria (an. IV n. 21, pag. 81, 82.)

Cf. = Memorie Storiche dei Veneti primi e Secondi, in quo opere vero, corrupte est relata (T. II fol. 248.)

PERVIO = An Tacitus de hoc pervio loquitur, ubi ait (lib III. Hist. lib 8.) = Ne pervium illa exercitibus foret = Et ibi de Alpibus Juliis sermo est.

Livius (Dec. 4 lib 9. Cap. 39) = Alpes prope inexsuperabilem finem in medio esse non utique iis (Gallis novum oppidum XII ab Aquileja lapidum aedificantibus) melius fore quam qui eas primi pervias fecissent =

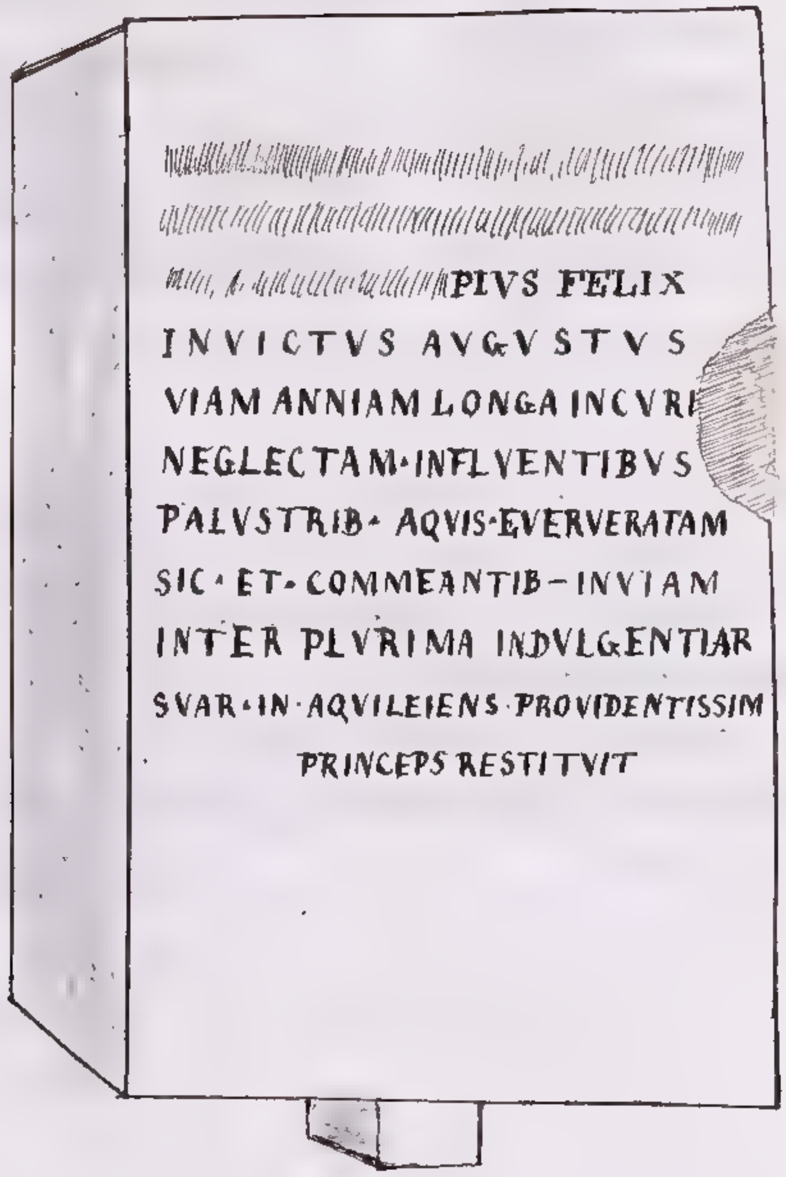

Anno MDCCCVI reperta fuit in agro Aquilejensi quem vulgus = Tombola = vel = Roncato = appellat.
Primum anno MDCCCXII a Cl Viro D.rn Johanne Labusio edita fuit
Schedae Zuccolianae (N. IC. et CLII.)
Zambaldius (Mon. St. di Conc p. 187) ex Can. Braida opere (Libro di San Cromazio)
Hebdomadarium = l'Istria = (ann. VI n 42. pag 182.)
Jos Beninius (Indag. dello stato del Timavo pag. 37 in Not.)
Et in hac deletum nomen Trajani retinere est, sicuti de ea quam ad Num. 213 jam retulimus, ita ut in lineis quae deside-

rantur legatur

IMP · CAES DIVI TRAIANI · PARTHICI · F
DIVI · NERVAE · N · TRAIANVS
HADRIANVS · PIVS etc.

In Rambertio (p. 172) qui eam exscripsisse ait in pago haud procul a Tibure, et in Bertolo (n. CCCVI) ex illo sequentem habemus, in qua de viae Augustae usque ad Anniam restitutione mentio est

VIAM · AVGVSTAM · A PORTA · CIMINIA · VSQVE · AD
ANNIAM · ET · VIAM · SACRAM · A · CALCIDIATO · AD
LVCVM · IVNONIS EVNTES VETVSTATE · CONSVMPTAS
NOVO · RESTITVERVNT · P [illegible]
NIGRINI MARTIALIS · PATER · ET · DEXTER FILIVS
OB · HONORES · ET · IMMVNITATES · OMNES · IN · SE
CONSTITVTAS

C·IVL·CAES·D·P·IMP·OL·CXVIIIC·A·P
VT·GEN·FOR·IVL·S·INST
VN·NO·PRO·SVMP

Palladius (lib IV p. 67) = Dum Utini; inquit, anno salutis millesimo quingentesimo decimo septimo novi celeberrimi Palatii fundamenta jacerentur, effossa fuit marmorea tabula, in qua litterae incisae, nostram sententiam de Forojulio Utini a Caesare constituto mirifice firmant. Has notas eruditissimus vir Camillus Camillus sic interpretatus est = Cajus Julius Caesar, Dictator Perpetuus, Imperator Olympiadis Centesimae Octuagesimae secundae anno primo Utini gentis Juliae Forum secundo instituit unde nomen provincia sumpsit =

A Turre (p. 380) plurimas ob caussas hujus falsitatem demonstrat, et artificem dat monachum quemdam Camaldulensem Germanum De Vecchiis, inter cujus scripta anno circiter MDC primum apparuit.

Muratorius (p. MDCCXCVI n. 4) ex Palladio de Oliviis praefixam dat notae = Verum vel infans agnoscat putidissimum Commentum hoc esse (Camilli Camilli) ut Utinum, nunc illustris Civitas ab antiquis saeculis originem suam deducat –

Schönlebenius (Annal. Carnioliae p. 2. ad ann Mund MMMMIII) et Bertolus pariter (N. CLXXXVII) et alii plures spuriam fictamque retinuere, et nusquam gentium extare cognoverunt –

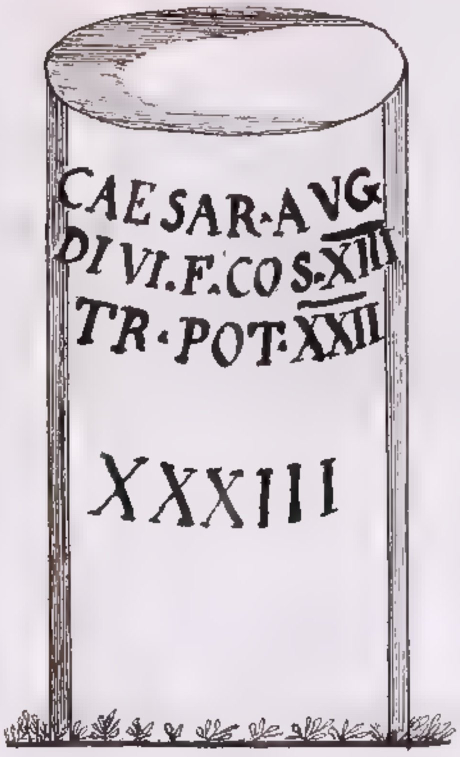

Hanc Joh. Franciscus ~~ab~~ Vannius ab Honestis Bertolo tradidit, qui in dimidiata columna excisam fuisse ait prope Ecclesiam D. Leonardi Faganeae. (A DCL.1.)
Hyer. Asquinius (La Giardiniera suonatrice p. 27.)
Jos. Liruti (De Aquileja dissertatio)
Cf. P. Angelum Mar. Cortinovium (Sopra le Antichità di Sesto pag. 13. in nota) qui illam referens verba addit = In alio Milliario cippo in Coloreti Castro extanti, alia inscriptio visitur, cujus vero legi tantummodo potest Numerus

XXXIIII

Hyeronimus Smith in Praefatione ad Itinerarium Antonini Cordubae in aede maxima extare sequentem Inscriptionem affirmat, spectantem apud Vesselingium (p. 749)

IMPERATOR·CAESAR·DIVI·F
AVGVSTVS·COS·XIII·TRIB
POT·XXI·PONTIF·MAXIM
A·BAETE·ET·IANO·AVGVST
AD·OCEANVM
LXIIII

Augustus Consul fuit XIII anno ab U. C. DCCLII, simul
cum Plautio Silvano, et in hoc anno Potestas Tribuni-
cia XXI censebatur juxta Cortinovii sententiam
Muratorius hanc refert (p. CDXLII. n 3) sicuti acceptam
a Jacobo Marcho Utinensi anno DCCLI U. C. ante
Ch. aeram II sitam contendit—

sic

D N IMP CESARI
FL · CONSTANTINO MAXIM
P· F VICTORI AVG
PON MAX TRI P XXIII
P P PRO CONS
HVMANARVM RERVM
OPTIMO PRINCIPI
DIVI CONSTANTI FILIO
BONO R P NATO

In marmore longe pulcherrimo vesiculosi maculoso incisa Altini reperto et Patavium ac in aedes Contarenos translato, sicuti Gruterus ex Pinello asserit (p. CCLXXXIII n. 3)
Bertolus (Dissertazione ad Anton Francesco Gori)
Ursatus (Ant. Pat. 322)

IMP·CAES
D·TRAIAN·PART
F·DIVI·NERVAE·N
TRAIANVS·HADRIANVS
INVICTVS·AVG
AQVILEIENSIVM
RESTITVTOR
ET CONDITOR
VIAM·QVOQVE
GEMINAM
A·PORTA·VSQVE
AD·PONTEM
PER·TIRONES
IVVENTVT·NOVAE
ITALICAE·SVAE
DILECTVS·POSTERIOR
LONGI·TEMPORIS
LABE·CORRVPTAM
MVNIVIT·ET
RESTITVIT

In pavimento Ecclesiae olim Monialium Aquilejae videbatur; sed dein in Musaeum Com. Cassitii ~~sett~~ deportata fuit, ut adnotat Joseph Berinius (Indagine sullo stato del Timavo p. 35 in Nota) qui ... Cortinovianam sententiam in tribus deficientibus lineis substituendis se subscribit = Abb. Champy, olim e S. J. in his lineis addiderat

C. FL·VAL
LICINIANO
LICINIO etc

ut patet ex Epistola P. Bern. e Rubeis ad Florium (5 8bre 1774)

Quas vero lineas scalpro deletas fuisse appar[e]t.

Bertolus (N. CCCCI.)

Capodaleus (N. LXXX)

Cluverius (Ital Ant. lib I C. 10

Gruterus (p CLII n 4) ex Appiano

Wolphangus Latius (Comm. Reip. R. L. III C. VIII)

Enricus Palladius (L. V p. 173)

Asquinius P. Bas. (Ragg. del Terr. d'Monf. p. 9)

Maschettinius (N. XXIII

Joh. Rin. Carli (Ant. Ital. Par. III L. I. p. 23.)

Hebdomadarium = l'Istria (anno IV n 65 p. 257.) ex Itinerario Marini Sanuti (anno MCCCCLXXIII ex Aquileja) atque (anno VI n 42. p. 181.) ex Berini opere

Inter illos qui minus recte lapidem descripserunt, recensendus et Ciriacus Anconitanus in Epistola ad Ludovicum Scarampum Patriarcham Aquilejensem (Gennajo MCCCCXXXIX) edita a Laurentio Mehusio Accademico Hetrusco Cortonensis

Spartanus in Hadriano (p.m. 174) = Post haec Hispanias petiit et Tarracone hyemavit, ubi sumptu suo aedem Augusti restituit, omnibus Hispanis Tarraconem in Conventum vocatis; delectumque joculanter ut verba ipsa ponit Marius Maximus, detrectantibus Italicis, vehementissime caeteris prudenter et caute consuluit –

Errat in adnotationibus Jo Baptista Egnatius de Italis, non de Italicae urbis intelligens hunc locum.

Isacus Casaubonus (Spart. Notae Hist Augustae p. 23.) = Prorsus non sunt ferendi qui Italicos et Italicenses putant discrimine nullo eosdem fuisse nuncupatos – Proferant nobis vel unicum ex antiquis monumentis locum quo Coloni Italicae dicantur Italici, sed nusquam invenient, nusquam enim factum

Mamertinus in paneg. Maximiani (Cap. I.) = Urbem illam (Romam) sic colas conditam quasi ipse condideris; revera enim Sacratissime Imperator, merito quivis te tuumque patrem Romani Imperii dixerit conditores, estis enim, quod est proximum,

restitutores =

Spartianus (p. 177.) - In omnibus poene urbibus et aliquid aedificavit, et ludos edidit (Hadrianus)

In Inscriptione Graeca Lapsinae inventa anno MDCCLXXXI ab Eq. Riccardo Worsley (Tom. IV Mus. Vatic p. 43.) de Hadriano legitur = Ingentes qui divitias profudit omnibus civitatibus. — V. Pausaniam in Attica (Cap. III)

Manlius Capitolinus in Antonino Pio (pag. 183 et segg.) Pius cognominatus est a Senatu vel . . . . vel quod Hadriano post mortem infinitos honores decreverit

Invicti titulus Hadriano tributus in Inscriptione Gruteriana (pag CCCXXXIII n 2.)

De verbo Condere pro Coloniam Deducere V. Vossium Francum in Metam

VIAM GEMINAM = Via gemina dicta vel quod legio X Gemina in qua Italicae delectus conscripti erant eam munierant, vel quod confecta, duobus geminis consulibus.

Herodianus (lib VII) quum de Maximino Aquilejam obsidente loquitur de Aquilejensi ponte quodam haec ait = Ad Fluvium pervenit qui ad lapidem XII procul est ab urbe (Aquileja). Nam pontem, quod opus magnum atque pulcherrimum veteres Imperatores lapide quadrato construxerant, ... ruperant ac resolverant Aquilejenses =

IMP · CAESAR · DIVI · VESPASIANI · F · DOMITIA
NVS · AVGVSTVS · GERMANICVS · PONTIFEX · MA
XIMVS · TRIBVNIC · POTESTAT · XII · IMP · XXII
COS XVI · CENSOR · PERPETVVS · P · P
AD · III · IDVS · IVLIAS
M · LOLLIO · PAVLINO · VALERIO · ASIATICO · SATVRNINO
C · ANTIO · IVLIO QVADRATO
COS ·

Venetiis extantem apud Patriarcham Aquilejensem Gruterus aperit (p. CLXXXIX n. 12) e fastis Onuphrii, quo procul dubio Aquilejam translatam fuisse existimamus.

IMP · CAESAR · VESPASIANVS · AVG · PONT · MAX
TRIB · POT · II · IMP · VI · P · P · COS · III · DE · SIG · IIII · VETERANIS
QVI · MILITAVERVNT · IN · CLASSE · RAVENATE · SVB
SEX · LVCILIO · BASSO · QVI · SENA · ET · VICENA · STIPENDIA
AVT · PLVRA · MERVERVNT · ET · SVNT · DEDVCTI · IN · PANNO
NIAM · QVORVM · NOMINA · SVBSCRIPTA · SVNT · IPSIS · LI
BERIS · POSTERISQVE · EORVM · CIVITATEM · DEDIT · ET
CONVBIVM · CVM · VXORIBVS · QVAS · TVNC · HABVISSENT
CVM · EST · CIVITAS · IS · DATA · AVT · SI · QVI · CAELIBES · ESSENT
CVM · IIS · QVAS · POSTEA · DVXISSENT · DVMTAXAT · SINGV
LIS · SINGVLAS · NON · APRIL · CAESARE · AVG · F · DOMITI
ANO · CN · PEDIO · CASTO · COS · ILATORI · VENETI · F · CENTV
RIONI · AMAEZEIO · DESCRIPTVM · ET · RECOGNITVM
EX · TABVLA · AENEA · QVE · FIXA · EST · ROMAE · IN · CAPI
TOLIO · AD · ARAM · GENTIS · IVLIAE · DEFORAS · PODIO · SI
NISTERIORE · TAB · I · PAG · II · LOC · XXXXIIII

T · IVLI · RVFI	SALONIT · EQ · R
P · VIBI · MIMI	EPITAVR · EQ · R
T · FANI · CELERIS	LADESTIN · DIC
C · MARCI · PROCVLI	LADESTIN · DIC ·
P · CAETENNI · CLEM	ENTIS · SALON ·
P · LVRI · MODERA	TI · RISINITANI
Q · POBLICI · CRIS	CENTIS · LADEST

In Aquilejae Urbe erat uti refert Justus Lipsius in Adno-
tationibus ad: Tacitum (in fin. lib. secundi)
Gruterus (p: DLXXIII. 1), ubi nota - Aquilejae, imo Romae in duabus
tabulis aeneis quas Franciscus Cardinalis Barbarinus hodie servat -

Musaeo Fulvii Ursini. a Fulvio Lipsius – Vidi tabellas et contuli – ~~Gud. litteris minutis~~. =

V. Spon. (Miscel. Erud. p. 245) qui in tertia linea RAVENNATEI habet, in decima quinta APRIL. ARR, et alia [illegible] in plurimis adeo [illegible], non [illegible] Monum lectis [illegible]

Capor [illegible] (CXXI.)

(Ortgavius [illegible] XCIV.)

V. Lucilium Bassum apud Tacitum Praefectum Classis missum denique ad Campaniam [illegible]

TI · CLAVDIVS DRVSI · F
CAESAR · AVG · GERMA
NICVS PONTIFEX MAXI
MVS TRIBVNITIA POTESTA
TE · VI · CO · IV IMP · XI · P · P
CENSOR VIAM CLAVDIAM
AVGVSTAM QVAM DRVSVS
PATER ALPIBVS BELLO PATI
FACTIS · DERIV   TMVNII AB
ALTINO VSQVE AD FLVMEN
DANVVIVM M · I CCCI

In Eclesia SS.rum Martyrum Cetii apud Feltriam inventa, sub Altare D. Antonii, in columnae fragmento pedes IV alto.
Cortinovius (N. CCLXXXVI)
Haec Tribunicia Potestas VI Anno Ch. XLVII et U.C. DCCC recensebatur
Eam accepimus quae de via Altinate loquitur.

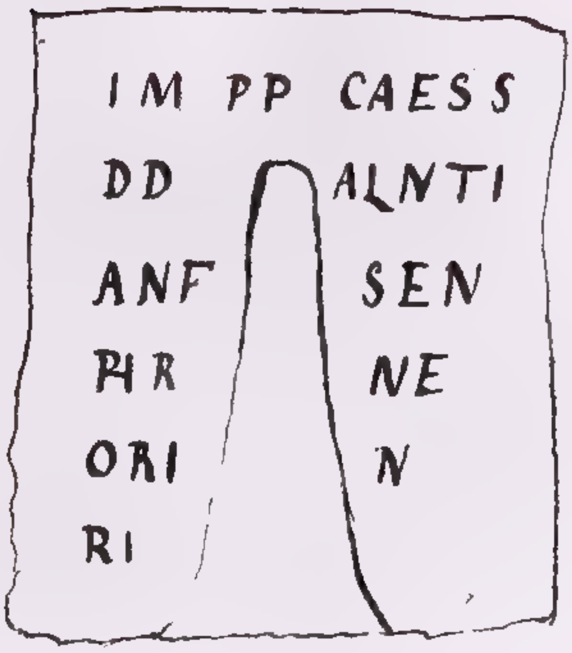

Miliarius cippus ad Monasterium repertus anno MDCCIC
Tempore Impp. Valentiniani et Valentis, ut de his quos
in Monte Crucis extare affirmavimus (Cf. Numeros 204, 206, 207
208) hunc quoque lapidem positum fuisse arbitratur
Cortinovius (N. CCCLXIII) eo quo eum edidimus.

218
218

CAE SENIA E PINIS

Nomen incisum in albi marmoris sarcophago Aquilejae ad praesens extanti = et in pago = Giassicco = apud Rosatium invento.

Bertolus (A. DCCCLIX.)

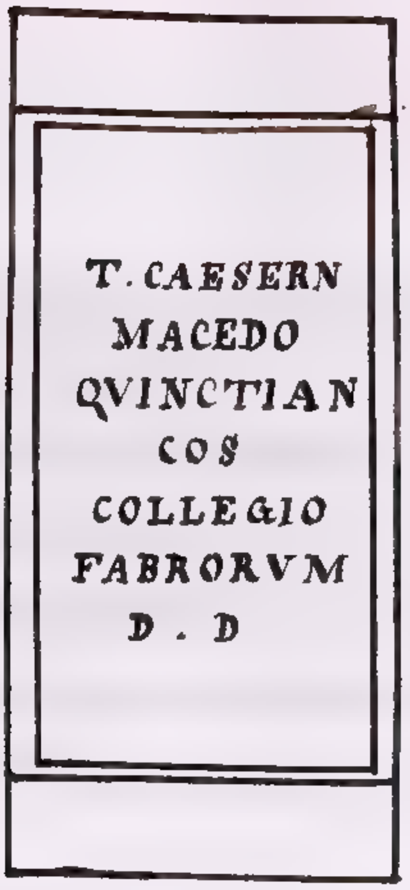

Aquilejae in aedibus Capodaliis
Schedae Capodaleae (N. XXXXII)
A Turre (pag. 360)
Donus (Clas. IX n 9)
Muratorius (p. CCCLVIII n 4) Ejus notas Cf.
Bertolus (N. CCCCXXIII.)
Donatus (Sup. ad N. Mur. Th. P. II. p. 230 n 4)
L. Ragonius Quinctianus Consul fuit anno Ch. CCLXXXIX

A · CAESILIO · A · F · VEL
ACASTINO · P · P
IIII VIRO · IVREDIC · Q · Q
REIP · SVAE · AMANTISSIMO
MVNICIP · ET · INCOL · IN · SOLACIVM
AMISSI · OPTIMI · ET · PRAESTANTISSIMI · CIVES
LOCVS · DATVS · DECRETO · DECVRIONVM

Anno MDCCCLI Aquilejae excavata fuit (Braida del Muro forat,) et in Collectionem Vincentii Zandonati translata –
Hebdomadarium: l'Istria = (anno VII. n. 23-24. p. 95)

L · CAESI · C · C ·

In turri horaria Portus Romatini: Cortinovius (N. CCXIII.)

T. CAESIO.L.F
CHILONI VIRO

Opitergii in Iulii Melchioris aedibus, sub trium adole-
scentulorum imaginibus =
Gruterus ex Fontejo (p. DCCLXV. n 10)
Muratorius (p. MCCCXVI. n 2) ex Bochio
De voce CHILONE cfr. Num. nostrum 752.

P·CAESIVS·P·F·ROM
AEDILIS·SORAE
PVBLICANVS
ROMAE
ARRI·PEDATIS
HILARI·L·ME

Bertolus (at. CCCCIX) ex originali tabula marmorea in Ecclesia Metropolitana Aquilejae existente exscripsit, ubi posterius Cortinovius comparavit.

Iuxta Donium, qui ex Inscriptionibus Ramberlii edidit et juxta Belloni Codicem prope Sacrarium est (p. 175 n 58)

Capodaleus (at. LXII)

Gruterus (p. CCCLXXX n 1)

Sporenus Joseph (Forumjulium)

Muratorius (p. CMXLII n 7.) e Com. Beretta = Publicani fuere qui publicos Reipublicae reditus colligebant =

L . CALVIVS·M·F·CLA·CREMONA
CONCORDIA·DECVRIO·QVAES
OPERIS·PVBLICIS·IN·BITHYNIA·FVIT
CLA . CREMONA·MALLIOLO·FRATRI
ET·IN·OPERIS·PVBLICIS·IN·ASIA

A Turre (p. 400) et ex illo Muratorius (p. DCLXXXIV n. 8) Bertolus illorum errata emendavit (N. CCCCXXVII) quia quum illi agro Concordiensi tribuissent, hic in villa Strassoldiana, et in muro domi = Casamatta = dictae lapidem hunc insertum ait —

Cum eodem CALVIVS pro CALIVS, QVAES pro QVÆS, et BITHYNIA pro BITINIA legimus —

Et Zambaldius profert (Mon. Stor. di Conc. p. 31) agro Concordiensi tribuens, cujus textus cum Turriana concordat.

T·CANIO·T·L
ADRASTO
IIIIII.VIR
PATRONO

Lapis columnaris alt. spitham. III, long. I et sem. Cortinovius (N. CCCIII) e maceriis erutam dicit in erectione Ecclesiae Cerviniani anno MDCCLXXXVII.

Muchettinius (N. CXXXVIII.)

226

T · CARMINIVS
Ↄ · L · ATREYS · MAG · VI

Opitergii
Muratorius (p. DCLXXXVII. n 5) ex Bochio

[illegible] T

[illegible] J·C

[illegible]

T · CASSIVS · T · F · FIRMVS

7 · LEG · VIIII · HISP · ~~IIII~~VIR · I · D

Inventa prope Monasterium in loco, vulgo Volta=
stretta=
E Collectione Zandonati Aquilejae=
Hebdomadarium= (l'Istria) (anno VII. n. 23. 24. p. 96)

[illegible]

[illegible]

228

I

EXAC AD X CASTOR

II

EXA · AD V CASTOR

III

EXA · AD III CASTO

IV

EX AD II CASTO

V

EX AD I CASTO

VI

EX A S CAS

VII

EX A :: CAS

VIII

EX ∴ CA

I . II . III . IV . V . VI . VII . VIII = Apud Zandonatum Aquilejae vascula servantur, quae ad ponderis usum inservisse Kandlerus non dubitat = (Hebdomadarium = l'Istria anno VII. N. 23-24. pag. 94)
Ad octo eorum Numerus ascendit, quorum litteras a majore ad minorem progredientes exhibemus = Ab eodem Kandlero explicantur

EXACtum (scilicet pondus) AD CASTORis templum
Pondus decem librarum vel quinque vel trium etc.)

Fabrettus pariter (p. 527.) pondus quoddam profert.

A · CASTRO · VENERIS DIVAE

In Agro S. Viti prope Tulmentum defossa, et a Hyeronimo Caesarino, qui vixit in saeculo XVI in sua historiola Ms.ta relata.

Sic Lirutus in Mss. suis (A.° CCCCLVI.)

S · Q · F · CATO
NS · M · F · TERTIVS
S · C · F · PRISCVS
NIVS · M · F · MARCEL
S · L · F · AQVILO
S · C · F · RVFVS
VICIV · Q · F · CASTEL
TI · F · NIGER
NS · T · L · PRISCVS

Al. Binius lapidem Susansii (Susans) extare narrat, quo vero Iulio Carnico translatus fuit, ubi antiquitas aderat.
Ennius Palladius (pag. 89)
Nicolaus Grassius (Not. Stor. della Pr. della Carnia p. 58)
Liruttus (Dissert. de Iul. Carnico)
Bertolus (Ant. CCCLXXXIII = DCCCXLIX) in primo exemplo secundum versum omisit, et erratam porrexit, in secundo emendatam.

221

223

C·A·V·E · M·A·L·V·M · S·I · N·O·N
R·A·S·E·R·I·S · L·A·T·E·R·E·S · D·C
S·I · R·A·S·E·R·I·S · M·I·N·V·S · M·A·L·V·M · F·O·R·M·I·D·A·N·S

In latere majoris moduli, stylo signata videntur verba ista = Puncta unamquamque litteram dividunt
In Collectione Zandonati
Hebdomadarium = l'Istria = (anno VII . n. 23. 24. p. 98)

229

P · CLAVDIO · PALLANTI
HONORAT · REPENTINO
ADLECTO
INTER · TRIBVNICIOS
LEG · PR · PR · PROVINCIAE
AFRICAE · PRAETORI
LEG · PR · PR · PROVINCIAE
ASIAE · LEG · AVG · LEG · XG
C · IVLIVS · MAGNVS · DEC · COL
KARN · EQVO · PVBLICO
EX · V̄ · DECVR
DIGNISSIMO
L · D · D · D

Ex Apiani et Clusii schedis Gruterus hanc praebet (pag CCCXC. n 2) in qua de Decurione quodam Coloniae Karnorum mentio, cui nomen Cajus Julius Magnus

30

T · CLAVDIVS
LEMNVS
DIVI · CLAVDII
AVGVSTI · LIB
A · STVDIIS

In pago Ignani (Signano) agri Forojuliensis anno MDCCCX. reperta fuit urna, in qua ossa inventa fuere, et aque et clavis quaedam, praeter Tiberii Claudii nummos.

V. Epistolam Con. Jac. de Concina (S. Daniele 6 Giugno 1810)

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

COGETLVS

In pulcherrimo numismate Modii reperto anno MDCCLXXXVII
Cortinovius (A. CCCCXII)
An a Cogetto? Godesilus Burgundorum regum primus qui regnabat anno CCCCVIII?

...SI·AL...
COLLEGIA·FABR·ET·CENT
STATVAM·AVRAT·PONEND
HONORE
ENT...PTVS

Aquilejae in Monasterio.
Bertolus (A.° CCCXXXV.)
Muratorius (Pag. DXVIII. n. 3) e Com. Beretta.
Ex eorum altero, atque ex lectione D.ni Zaninii Bertolium exemplum emendatum praebemus.

233

L·COMINIVS·L·M·L
NATIRA
L·L·L·PHILOSTRATVS
V·F·SIBEI·ET·SVIS
L· L·L·CILO
L· L·L·RAETVS
L· L·L·PRINCEPS
COMINIA·L·L·VRBANA
L· L·L·GALATA

Alta ped. I poll. VII lata ped I poll. VIII
Irenaeus a Cruce antiquo Ms. fidem tribuens, hanc extare ait Tergesti, Gruterum citat qui eam Fugacio vel Fuzicio Styriae prope Graecium (hodie Gratz) tribuit (pag DCCCCLXVIII n 13.) - Sed lapis Tulmetii extat in Carnorum provincia, prout omnes subsequentes auctores testantur
Bertolus (N. DCLXIV)
Quintilianus Hermachora, vel Jacobus e Valvasono (De Antiquit Carneae. V. Num 240.)
Can. Florius —
Zuccolus (N. CXX)
Nicolaus Grassius (Not. Stor. della Prov della Carnia p. 57.) qui SIBI et PRINCIPIS pro SEIBI, vel SIBEI et PRINCEPS scripsit
Ex Bertolo Muratorius (p MMLXXXVII n 10)
Asquinius Hyer. (Schedae) cujus exemplum accepimus
Liruti (Diss. de Jul. Carn) exemplum cum Grassii lectione concordat.
Bertolus NATVRA legit et verbum COMINIA in fine septimae lineae potius quam in principio octavae reponit.
Asquinius et Zuccolus inter se concordant, sed tantum primus NATYRA habet. —

Et in Inscriptionibus Sacrosanctae Antiquitatis Appiani et Amantii offertur existens Fuziaci in Styria (pag. 386) = Sic Dr Const. Cumanus qui eam adstare vidit et legit oblato exemplo persimilem in domo quadam Tulmetii, olim Jacottorum, Mense Augusti MDCCCLVII

COMPITVM·EX·SAXO·FECERE

Aquilejae effossum fragmentum in foro capitulari
Muschettinius (N.° CLV)
Compitum, locus vocabatur in quo plures conjungebantur
viae, trivium, quadruvium etc.)

C · CORNELIVS
C · F · GALLVS
CARNICVS
TRIB · MILIT

Romae haec inventa fuit, et certe parte quadam caret ut affirmat D.r Joh. Labusius (Lettera 30 Luglio 1826 al S.r Conte Girolamo Asquini)

Asquinius (Del Forogiulio dei Carni pag. 40)

Hic eam praebemus, eo quod C. Cornelius iste se Carnicum vocat, et quia stirps ille vocari potest familiae hujus ad quam lapides pertinent passim in hac collectione nostra disseminati.

En familiae hujus stemma, juxta Asquinii exemplum compositum (Del Forogiulio dei Carni pag 38).

CAIVS · CORNELIVS

- C · CORN · GALLVS KARNICVS — V. Inscriptionem hanc.
- LVCIVS CORNELIVS SECVNDIANVS — V. Inscriptionem N. 74
  - CAIVS · CORN · CAESO — Uxor (OCTAVIA · QVARTA) — V. Inscript.ⁿᵉᵐ N. 549
    - CORNELIA · MELINES — V. Inscript. N. 573
  - L · CORNELIVS SECVNDINVS — V. Inscriptionem N. 8
- CORNELIA · THALLIAS — V. Inscriptionem N. 571

A Zuccolo (st N <u>XIV</u> lit. a) e maceriis eruta sacelli cujusdam S. Marci post moenia Aquilejae –
Ultimum ille verbum legerat = ALALESIVS = quam vocem Graecae originis vel a λαλεο, vel ab αλαλος derivare putat, et ideo vel <u>clamorem</u> militum urbem oppugnantium, vel <u>mutum</u> hominem significare —

IENI
CORN
QVINC
X·ERBO
DECV
AN
M·ADDVXE
NOC·VITOR

Ex Nicolai Grassii opere, cui titulus: Notizie della Provincia della Carnia (pag. 55) hanc duobus fragmentis constare liquet.

Bertolus (A. DCLXV) e Ms. Jacobi e Valvasono e Com. Maniaci cui titulum tribuit - De antiquitate Carneae (lib. I) sic refert:

PVB. CONSIDIVS
M · ADDVXERE
I. NOC · VICTOR

notamque subjicit = In vico Iulio in muro quodam inserta. Ejus exemplare secutus est Muratorius (p. MMXCI. n 5)

Et Quintilianus Hermacora sic habet:

PVB. CONSIDIVS
M. ADDVXERE
I. NOC · VICTOR
REGONTIVS
SEMENTI

Liruttus (Dissert. de Iulio Carn.) a se descriptam dat, ultimam lineam omittens exempli hujus, et VI TOR scribens. Cortinovius autem in adversariis suis animadvertit, Quintilianum Hermacoram, non vero Jacobum e Valvasono, verum

operis auctorem = De Antiquitate Carneae = fuisse. Adnotat insuper, se nil aliud in marmore Julii Carnici conspexisse nisi verba:

M. ADDVXE
NOC · VICTOR

241

2

DECIA Q·F· SOROR Q·DECIVS
~~IIII~~·VIR

E suis collectaneis Muschelkinius (A. LXXX.)

3)

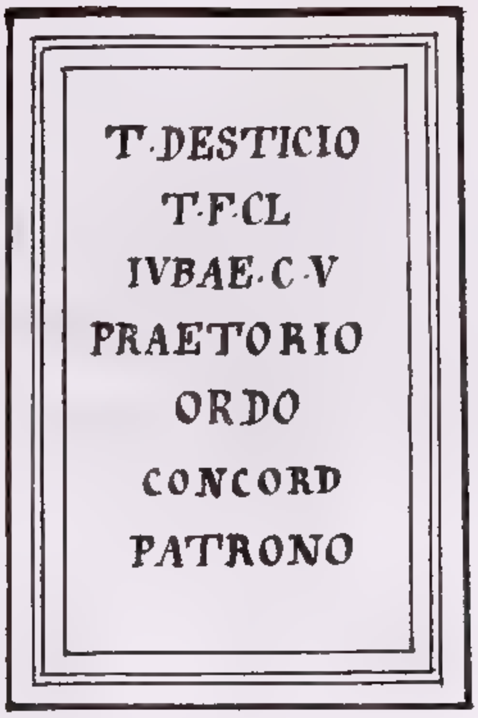

Concordiae extabat, nunc vero (Kal. Iun. MDCCCLVII) in Musaeo Horum Domo Portus Romatini prostat, mutila aliquantulum hujusmodi.

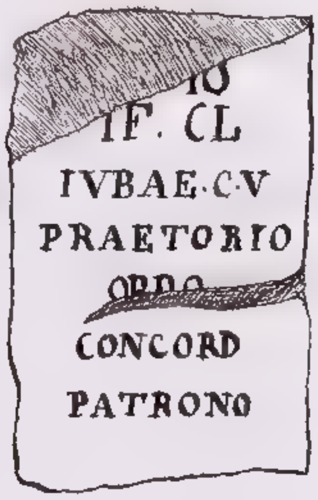

A Turre (p. 340) in sex tantum lineas distributam porrexerat
Bertolus (N. CCCCXI.)
Schedae nostrae (N. CCXII.)
Zambaldius (Mon. Stor. di Conc. pag. 25)

M·DIOCLES·MIL·COH·7·MAC
MVNICIP·ALTIN·SEVER
NIC·OP·FORT·D·S·D·

Romae in via Appia ad parietem horti non procul a S. Sebastiani.
Reinesius (Inscript. p. I. n. 23)
Gruterus (p. MLXXII. n. 9) e Boissardo (T. VI. n. 136) ubi adnotatio = Mulier sive Dea est fere cruretenus nuda cui mitella talis in capite qualem gestant mulieres Brabantae innititur sinistra militi nudo, qui dextra teneat frameam, leva scutum =
Reinesius pro SEVER, legit SEVIR.
De Altini Municipio haec loquitur

244

SEX
DONNIVS
DORVS

Ad Monasterium B.ae M.ae Virginis e Barbana
portum testatur Capodalus (A. CXVI)
Bertolus (A. DCVII.) ex Liruto
Ex Bertolo Muratorius (Pag. MMXCI n. 11)

P. AEL · GERMANO
VET · EX. DEC. ET
CASSIAE · VALENTINE (sic)
EIVS. ET. PVBLIIS · AELIIS
SABINIANO. ET. GERMANO
DEC. G. ID. COLONIAE
AQVILEIENS. A·MILITIIS
ET. P. VALENTINAE
SORORI · EQ · M · P
P. AELIVS. RVFINVS
DEC · ET. IIVIR. L. D. AL
CETIENS
PERFICI. C

Gruterus pag. CCCXLV n 10 et DXVII n 1.) et Wolphangus Lazius (Comm. Reip. Rom L. II.) extare dicunt Tulnae Austriae tertio supra Viennam miliario, haud procul a ruinis Cetiae

Scaliger a Grutero transcripsit.

Reinesius perperam scripsit APVLENS pro AQVILEIENS.

Bertolus (N. CCCCXXXXVII et DCCLVI). In horum altero emendata visitur, sed postrema pars, a verbo P. AELIVS RVFINVS usque in finem praetermissa.

V. Inscriptionem Aquilejensem in Hebdomadario Mutinensi (N. VII), in opere nostro ad Num 393 quae incipit

P. AEL · P. F. DOMITIANO

AELIVS IVSTINVS EQVIS LEG
XICL PROVIT VANNOROX NII ET
MILITAVITMVNIFIXANNIS VII EIQVS
ANNIS IIII MILITAVITIN CORTE
ISTATV POSTERIOREEX PLVRIS
MAECIS DERISVS IPSIVS IN TPSO
TITVLO XCI

Aquilejae effossum anno MDCCLXXIV
Bertolus (N. CMXXVIII) Et in Dissertatione ad Antonium Franciscum Gorium (pag. 150) edita in = Tom. I della Società Colombaria di Firenze —
Aelius Iustinus de quo in hoc monumento memoria, eques fuisse videtur legionis undecimae Claudiae.
Nec in Thesauro Gruteriano, nec in Muratoriano mentio est oneris illius militum, de quo Vegetius (lib. II Cap. VII) = Reliqui Munifices appellantur, quia munera facere coguntur = Et alibi (Cap. XIX) = Fasciculania, idest lignum, foenum, aquam, stramen, etiam legitimi milites in castra portabant. Munifices enim ab eo appellantur, quod munera faciant =
Et Festus = Munificus qui non vacabat sed muneris principi faciebat, contra Beneficiarius qui vacabat muneris officio =

1381 P. fol.
2441

DECR·AVGVSTAL
OPITERGINORVM
T·ENNIO·PLANCO

Opitergii extra aedem S. Mariae Magdalenae
Muratorius (pag. MLXIV. n. 6.) Misit Bochius, et e schedis Valvasonii
misit Com. Franc. Beretta =

N. 48

NNIVS . L . F
RVNCHO
IIIII . VIR . D

Portum Romatinum Concordia transvectum testantur Bertolus (N. IX) a Turre (p. 343) Zambaldus (Mon. stor. di Conc. p. 30)
Cortinovius in prima linea scribit ENNIVS

15

Iulio

SEX· ERBONIVS .SEX·L·TERTIV[illegible]
C ·ROTENIVS. C L ·SEVERVS.
GN. CORNELIVS ·GN·L·RVFIO
Q. PORTIVS.Q·L·OPTATVS
SEX·ERBONIVS·SEX. L ·ADIVTO.
M·QVINCTILIVS·M·L · SECVNDVS
SEX·ERBONIVS ,SEX·L · PRINCEPS
SEX·ERBONIVS ·SEX·L · GALLIO
Q·MARIVS · Q. L ·MYRO.

Iulii Carnici videbatur, nunc autem alibi deportata, imo in Coloreti castro cum Liruto extare credimus (Dissert. de Iulio Carnico)
Fabrettus (Inscr. dom. p. 643.)
Iacobus e Valvasonio
Palladius (p. 68) aliter exposuit
Bertolus in duas divisit (N. CCCLXXV et CCCLXXVI) sed posterius Stephanus Maria Ciauvius eruditissimus antiquitatum cultor, in unum componere, quemadmodum a nobis traditur, est opinatus, lectionem secutus quam Nicolaus Grassius praebuit in opere = Notizie Storiche della Prov. della Carnia (pag 58)
Fortasse liberti hi, animadvertit heic Cortinovius, Iulii Carnici Seviri fuerunt.

PVP
EVGIADIVS
COH·II·PR
7·GER·M·PRO
CLAVDI·DEDIT

Bertolus semel iterumque refert inscriptionem hanc (N. CLXI, et CCCLXXVIII), quam in Cathedrali Aquilejae ad altare S. Erasmi positam ait, et similiter Bellonus in lapide fracto
Ex Bertolo bis et Muratorius (Pag. DCCCXLVI n. 7. et DCCCLXXX n. 3.) —
Alter exemplum supra retulimus, primum autem ab iisdem oblatum hoc est:

PVPI
LEG. I. ADIV
TR. COH. V. PR. P

Sed Cortinovius aliter legendum esse censet, scilicet

E · PVP · A
F · G · I · ADIV
R · COH · V · PR · P

Fragmentum esse videtur Tergestini lapidis quem vide in Numero 1303.

248

EVSEBIORVM DIGNITAS

In duobus Cochleariis argenteis haec scripta leguntur
F. Canciani repertis anno MDCCXCII, et in iis imagines
Mystrium, familiae virorum.
Cortinovius (Sopra un' Iscrizione Greca. Bassano 1792. p. XIV.)
Memorie pella storia letteraria e Civile anno 1799 = (Maggio ed Aprile pag. 3)

243

I

EVSEBI SENESCAS CVM DIGNITATE

II

EVSEBI PERFRVARIS DIGNITATEM TVAM

I. II. In concavis partibus Bullae cujusdam puerilis argenteae, ad instar cordis, inter crepundia pueri cujusdam repertae una cum cochlearis (N.° 251) anno MDCC=XCII J. Canciani.

Cortinovis (Sopra un Iscrizione Greca Bassano 1792. p: XIV

Memorie per la storia letteraria e civile anno 1799 (Marzo ed Aprile p. 3.)

L·FABIVS·C·L
FLACCVS

E sua Collectione Marmorum Aquilejensium Bertolus
(N. CCCLIX)
Muratorius ex illo (p. MDCCLXXXIX. n. 12.)
Idem ex Beretta (p. MDCLXXII n. 9)

35

257

Belineae in domo rustica quadam
Bertolus (A. CCCLVIIII)
Ex illo Muratorius (p. MXXIX n 9)
Furlanettus (Le Ant. Lap. Patavine A. CCCCLXV)
In secundo versu DOMo .ATESTe legendum =

DIO . FAVSTO
IDIAE . L . L . PRISCAE
DIVS . Ↄ . L . PREPO . V . F
AE . Ↄ . L . ORININI . CONI
E . SEX . L . OPTATAE MATRI
DIAE . Ↄ . L . PHOEBINI
DIAE . Ↄ . L . VRBANA
LIB . FAVS

In pavimento Sanctuarii Ecclesiae Metropolitanae Aquilejensis.
Bertolus (N. CCXXXXVI)
Ex Bertolo Muratorius (p. MDLXXIV. n. 5) qui autem AVIDIO, AVIDIAE et reliqua nomina completa scribit pro DIO, IDIAE, in initio cujusque lineae. Alibi vero, auctor idem (p. MDCVIII, n. 14) è Beretta Bertolium exemplar ad amussim secutus fuit.

253

L · FIDICLANIVS

In aedibus Musellettinianis (st. LXX.)

[illegible]

C · FIRMIO · C · F
MENEN · RVFINO
EQ · PVB · LAVREN · LAV
DEC · FLAMIN · PATRON
COLLEGIORVM · FABR
CENT · DENDR · FELTRIAE
ITEM · QVE · BERVENS
COLLEG
FABR · ALTINATIVM
PATRONO

Feltriae, a sinistris, cum Cathedrale templum ingrederis.
Sic Gruterus ex Panvinio (p. CCCCVIII. n 8)
Patronum collegii fabrorum Altinatium commemorat
Quid Laurentium Lavinatium sodalitas v. in Numero nostro -7.- — —

255*

L·FIRMIVS·TE

E Muschenbroekiana Collectione (A. LVII.)
Rectius scriptum ibi putamus T. F. = Titi Filius.

AETERNO·PRINCIPI
D·N·FLAVIO·CLAVDIO
IVLIANO·VBIQVE·VENE
RANDO·SEMPER·AVG
BONO·REIP·NATO
ORDO·POSSESSORESQVE

Altini in columna ut novimus ex Grutero (pag. CCLXXXIV. n 9) juxta Panvinii lectionem; Sed, (Gruterus addit in nota) dissimiliter descripsit Camillus Peleg ad lapidem Guid., praeter ~~quatuor~~ quinque primas Inscriptionis hujus lineas addit ille nempe = has =

ORDO·POSSESSOR·ISQVE·PRIX
ILLANORVM·OPTATA·DEVOTIO·DEDI
CARVNT·BONO·REIPVBLICAE
NATO

257

||||||||||||||||||||||||||M

T · FLAVIVS

ITALICVS

D D · D

In domo quadam Capitulari Aquilejae

Bertolus (N. CCCXXXV) litteram M praeterierat, quam Cortinovius adjunxit

Muratorius ex Bertolo (p. MDCCLXXXIX, n. 13)

C.F.FLORENTINAE
IN·HONOREM
PETRONIAE LAODICIAE
PAGANI METEIENSES PAGOR·II
PATRONAE

In suburbanis Aquilejae

Hanc in Notis ad Numerum 89 hujus Collectionis jam retulimus ex Cortinovio (N. XXVIII) qui addit = Florentinus vir insignis amicus Alexandri Severi Imperatoris fuit. V. Lampridium (In vita Alex Sev. in fin.)

Hyeron. Asquinius eam publicavit in opere Esame critico sull' = Illirico Forogiuliese del Gravisi (pag. I n IV e p. 83.)

De foeminis in Municipiorum Patronis adoptatis, Cs Philippum A Turre in dissertatione M. Aquilei (p. 153. C. 11)

Petroniam Laodiceam vide in Inscriptione de qua supra, et Laodiciam quamdam in Actis Martyrum apud Baronium (Ann. Ch. CCCIII)

V. Pagani Pagorum In Tabula alimentaria Trajani.

Dyonisius Alicarn. (Lib IV Ant. Rom.) originem pagorum indicat = Tullius rex agro in quotcumque portiones diviso in montanis et munitis tumulis tuta agrestibus paravit domicilia seu refugia, quae παγος dixit Graeco vocabulo. Eo se omnes recipiebant ex agris sub adventum hostium, plerumque pernoctabant. His quoque sui magistratus praerant, ad quarum etc.

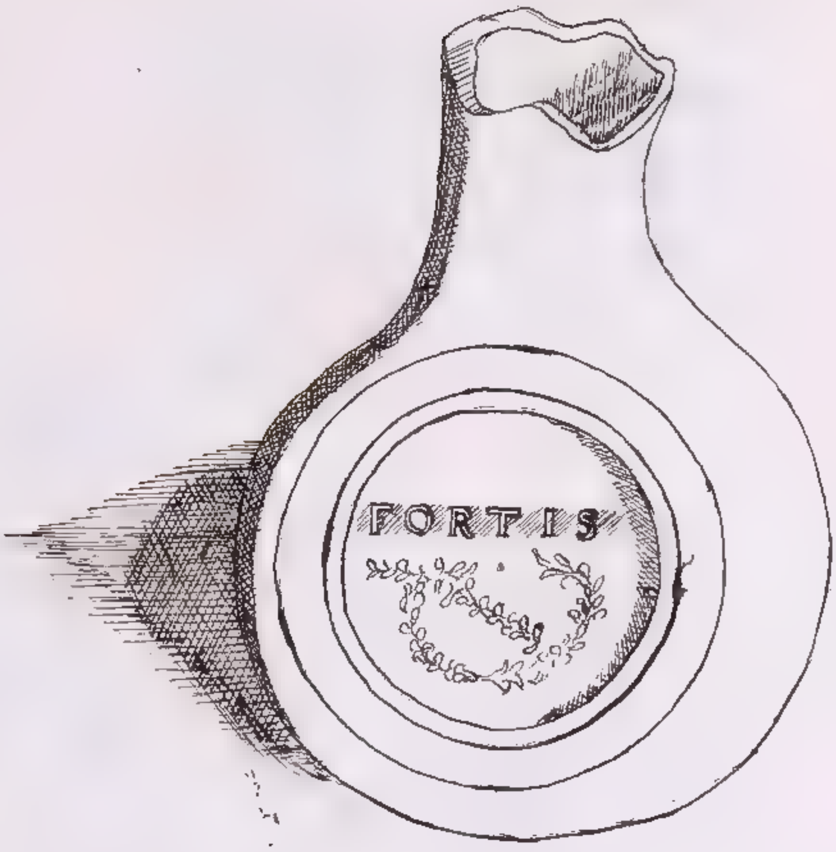

In parte postica lucernae argillae, ubi et laurea corona, et racemus transversus: Aquilejae

Bertolus (N. CCCLXXXVII)

Et in alia lucerna argillae visitur apud Cl. V. Danium Bertolinium Portus Romatini (Kal. Nov. MDCCCLVII)

V. Num. 1480

FRVCTICIVS · M · F
IIII · VIR · I · D · QVINQ

IIII · VIR · I · D

Bertolus (n. CCCCXXIX)
Capodaleus (n. XXVII)
A Turre (p. 350)
Muratorius (p. DCCIII n. 7) ex illo et ex Schedis Ambrosianis.
In Codice Ab. Canonici, in quo extitisse fertur in Ecclesia Aquilejensi S. Andreae legitur

FRVTICIVS · M · F
IIII · VIR · I · D

et nihil ultra.

C FVLVIVS . S . F
M · MVTTENVS · A · F
L · IV sic VLIVS · C · F
L · TROSIVS · M · F
MAGISTREI

Portus Romatini extat.
Bertolus (A. CCCXIX)
Zambaldius (Mon. St. di Conc. p. 39)
Fabrettus (p. CCXLII n. 11.) MVTIENVS, pro MVTTENVS legit
A Tune (p. 400)
Ex a Tune Muratorius (p. CMLIV n. 11.) qui Aquilejensem lapidem vocat et ait: Quodnam fuerit istorum magisterium ignotum est. Fortassis inter dignitates et officia viris istis locus erat adsignandus.

Q · GAVIO · T · F · CLA
PEDONI
TR · MIL · A · POPVLO
PRAEF · FABR · PRAEF · EQ
OCTO · VI[illegible]C · F · P · Q · R ·
PROC[illegible]VIRO
EX · TESTAMENTO
T · RETIVS · T · F · Q · BARBA · ET
Q · POMPEIVS · CN · F · SER
EX · PECVNIA · LEGATA
ROGATI · FECER

Inscriptio militaris Aquilejensis
Bertolus (N. DCCXXXVIII)
Muratorius (N. T. p. DCCCXVIII n. 6.)

7, 66

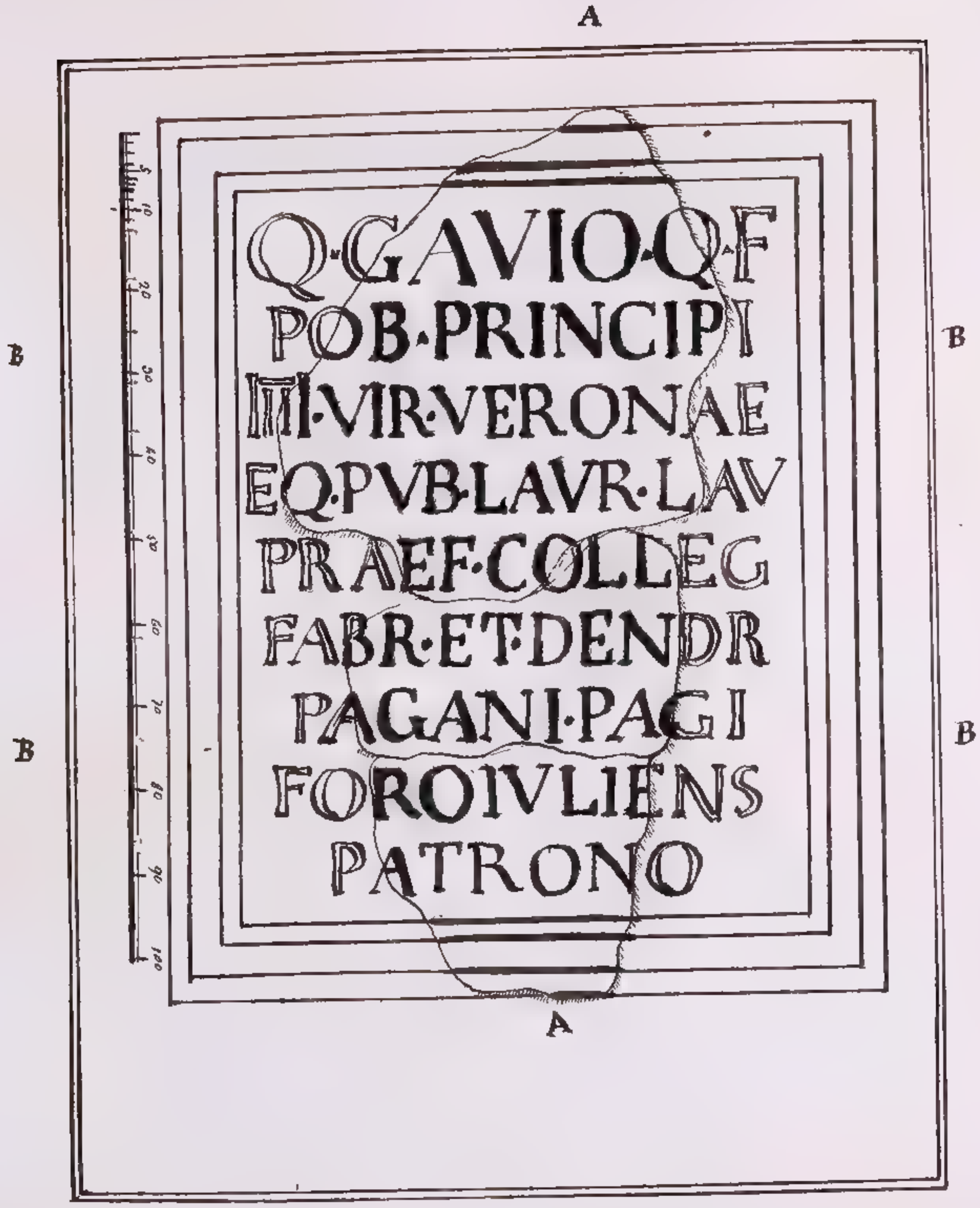

In marmore Ecclesiae novae (Chiesanuova) provinciae Veronensis, quam Com. Hyeronimus Asquinius offert in opere suo Del Forogiulio dei Carni (p. 10)

A-A- *Fragmenta quae extant*–

B-B-B-B- *Supplementa Asquinii.*

Cf. Num. nostrum 153.–

VIV·Q·GAV·Q·CEST·C·VIB·

In. foro Aquilejae
Cortinovis (pt. CCX.)

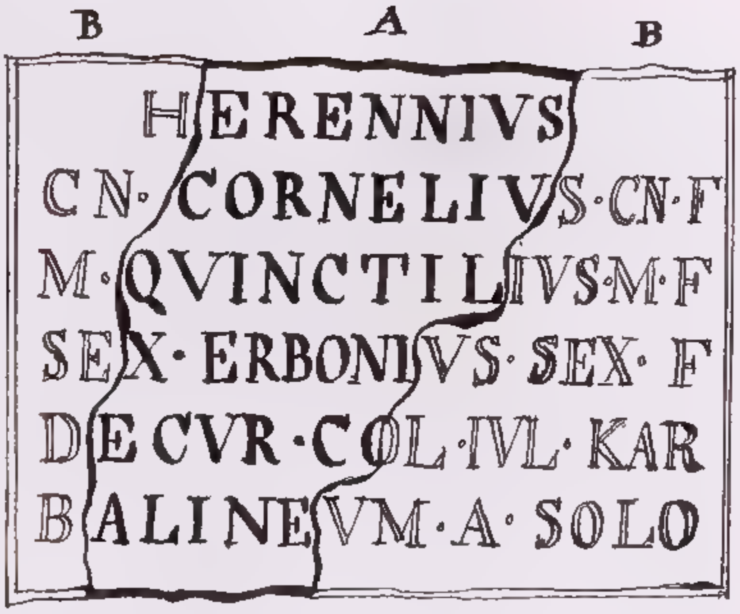

A. Fragmentum extans

B. B. Pars quae desideratur.

Julii Carnici repertum

Litterae quae desiderantur suppositae fuerunt a Hyer. Asquinio in sua Epistola (La Giardiniera ficonathica p. 23) quatenus alias Julii Carnici Inscriptiones

Liruti fragmentum hoc pubblicavit corruptum et deficiens in parte quadam (Tom IV. della Raccolta Lazzaron, pag. 309)

D N · FL · IVLIO
CRISPO · NOBB
CAES
XX

Opitergina inscriptio edita in opere = Memorie di Oderzo del Conte Almorò Albrizzi = et in Zambaldi ex illo (v. Mon. St. di Conc. pag. 168)

O . L · F . PONTIC
L . IVSTVS . SENILIS
PATER

In arca lapidea ultra Monasterium Monialium Aquilejae
excisa.

Bellonus.
Bertolus (N. CCLXXII.)

[illegible]

[illegible]

[illegible]

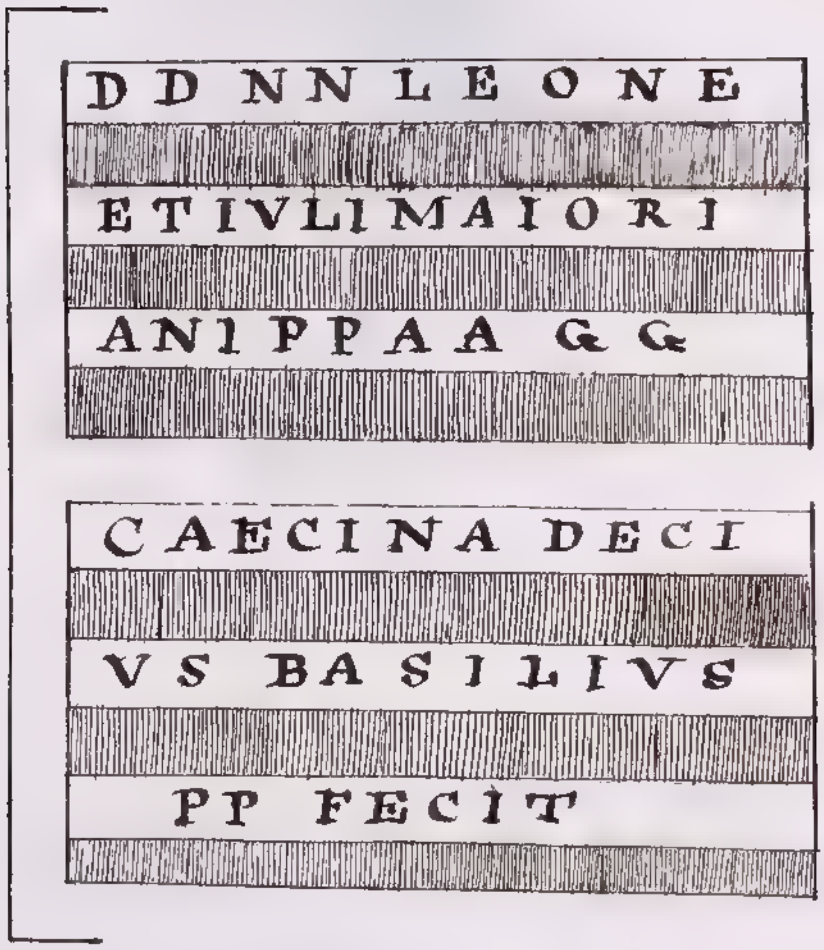

Tesserula ex aere et argento de qua cfr. Dissertationem Cortinovii (Sopra una tessera antica Udine 1780 p. 1 e segg.) et Grassium Nicolaum

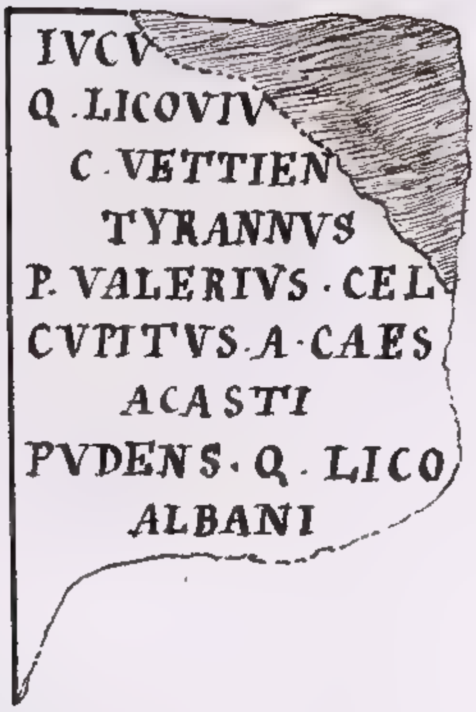

In via septentrionali subterranea Aquilejae inventa quae ad majorem Ecclesiam ducit, et in Muschettiniana Collectione deposita

Cortinovii schedae (N. LXIX.)
Muschettinius (N. LXXV.)

795

½73

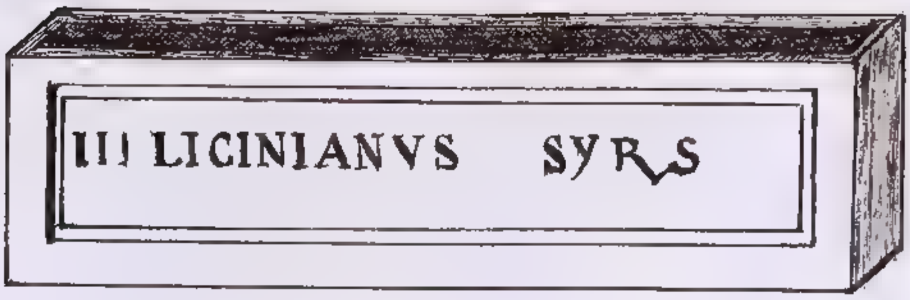

In area magna S. Felicis anno MDCCXCIII
(Cortinovis) (N. CCCXXXIV.)

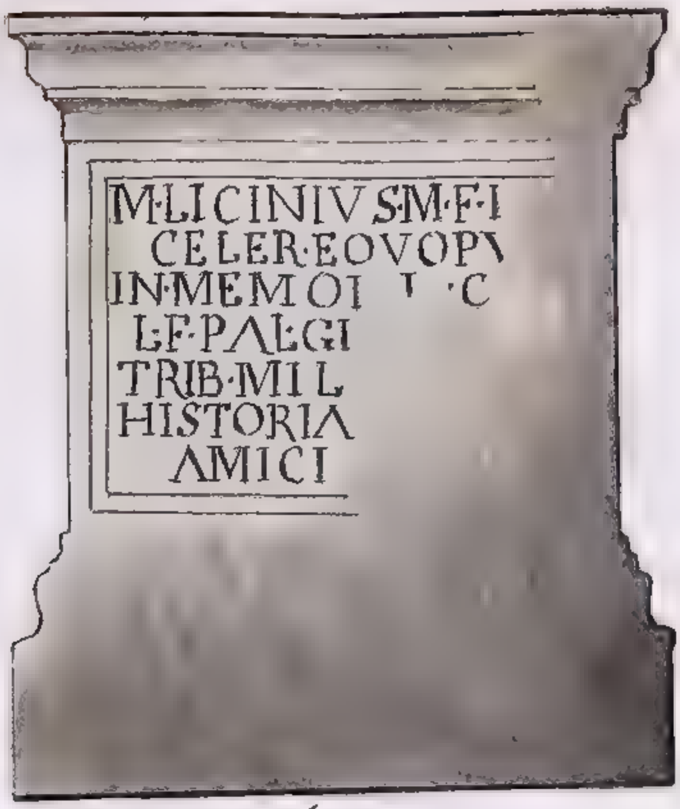

In parochiali domo S. Canciani

Jos. Berinius (Ind. sullo St. del Timavo p. 21. in Nota) et ex illo Hebdomadarium = (Istria = (anno VI n. 39. p. 172; et ann. VII n. 23. 24. p. 104.)

271

MAGNO
ET. INVICTO
IMP
[redacted]
GERMANICO. AVG
LICINIVS
DIOCLETIANVS. V. E
NVMINI. EIVS
DICATISSIMVS

Muschettinius (N. IIC et CLVII) et Cortinovius (N. CCCXV) Aquilejae repertam fuisse anno MDCCLXXXVIII simul cum subsequenti, ac N. 276 fidem faciunt.
In aedes Capitias translata fuit.
Alta ped. VII, lat. IV
Johannes Rinaldus Carli (Ant. Ital. Append. alla Par. II pag. 331 et Par. III pag. 63.)
Cortinovius in deficienti quarto versu haec poneret =

M. AVR. ANTONINO. CARACACALLAE

Spartianus (Hist. Aug. Script. Cap. V p. 129.) ~~quum~~ ubi de M. Aurelio Antonino Caracalla loquitur, ait = Germanicus vocari voluit, vel joco, vel serio, ut erat stultus =

272

SANCTISSIMAE
AVG
MATRI . CASTROR
SENATVS . AC . PATRIAE
LICINIVS
DIOcLETIANVS
V . E
NVMINI . EIVS
DICATISSIMVS

Belineae effossus anno MDCCLXXXVIII. et in Aedes Capitias deportatus. Calcareus alt. ped VII. lat. ped IV antecedenti (N. 275) similis, sed in latere non dextero sed sinistro coronatus, caractheres uterque rubro colore tinctos habuisse apparet. In hoc prima linea deleta.

Cortinovius (N. CCCXVI) in primo versu abraso substituit IVLIAE . DOMNAE, et initiales litteras V . E explicat = Vir Egregius =

Muschettinius (N. IIIC et CLXI) pro SANCTISSIMAE, et CASTROR, legit SACRATISSIMAE et CASTORI.

Johannes Rinaldus Carli (Antich. Ital. Append. alla par. II p. 330 e Parte III p. 63)

Julia Domna Mater M. Aur Antonini Caracallae, Mater Castrorum nuncupata fuit. V. Gruterum (p. XXXIX . n 3, CIX n 8, et alibi) et Fabrettum.

BCU ms [illegible]/III c. [illegible]

[illegible]

L·LVCEIO·L·F·LVCVLLO
IIII VIR·I·D
BELVNI

Muratorius (p. MXXXII n. 2) e Beretta praefixo titulo = Aquilejae

Bertolus (N°. CCCCXX.)

Card. Norisius (De Cenotaphiis Pisanis Diss. III C. I.) – Magistratus qui Juri Dicundo praeerant, erant Duumviri seu Quatuorviri, ubi plures creabantur =

C·LVCILIVS·G·F

Monasterii effossus anno MDCCLXXXVIII
Maschettinus (A. CXVII)

276

L·LVCILIVS·C·F
FL· ———————— Q

Mus. Settiminiss (N. CXVIII.) forse è propria Collezione.

C·LVCILIVS·C·F
TRIVMVIRVM
CAPP

Schedae nostrae (A. C.) hunc Lucilii lapidem praedicant anno MDCCLXXXVIII inter rudera Monasterii S. Benedicti repertum; quem e Muslettinio dissimilem habemus. Utrum hoc scriptoris errore accidit, an bina sint saxa ignoramus.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

A . LVCRETIVS . C . F
ATTALVS
C . LVCRETIVS . A . F
SEC . PETRONIA . C . F
A . LVCRETIVS . A . F
IIII . VIR

A Turre (p. 350) et Capodaleus (N. CXL) eam extantem dicunt in Castro Lusiniaci. Sed Bellonus eam extitisse contendit muratam in lapide domi juxta Turrim Arenae, quae Turris inter Aquilejenses erat, sicuti e pluribus Urbis illius Documentis liquet.

Bertolus (N. CCCLIII.)

Capodaleus in fine tertii versus litteram D. et in fin. quarti litteram N. addit. (N. CXL)

Muratorius (p. DCLXXIII. n. 4) in fine secundi D addit in fin. tertii versus N . A , pro SEC , SER scribit et notam subjicit = S. haec nomina sunt Quatuorvirorum, quei hic inscripsit Petronia? – Tunc videatur legendum SER . PETRONIVS . Neque recte coeunt A . LVCRETIVS . C . F . . Vita accuratius exscripta optassem – Alibi vero Erud. Vir juxta A Turre exemplum lectiorem profert (p. DCCXV n. 9).

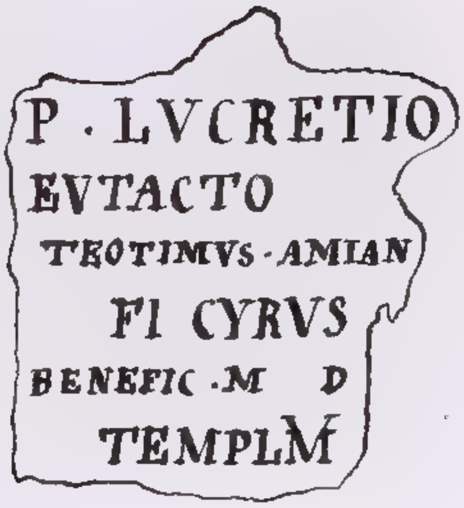

In aedibus quibusdam Gradi publicas pistorias tabernas prospicientibus, comparavit Cortinovius anno MDCCLXXXV. (A. CCLXXII.)

Schedae nostrae exemplum hoc praebent

P. LVCRETIO
EVTACTO
TEOTIMVS NII. AN
FIL. CYRVS
BENEFICMQ. V...
...RTEM. DM

In Hebdomadario: l'Istria: (ann. IV n. 39-40 p. 159) eadem fertur in aedibus Marchesini Gradi, sed falso hanc ineditam esse narratur. — Lectio autem haec est:

P LVCRETIO
EVTACTO
THEOTIMVS NIIAN
FIL · CYRVS
BENEFICI ... Q. V
RTEM DIV

C . LVCIVS . C . F . MANIACVS
VETTIA . M . F . FIGVLI
M . LVCIVS . C . F
C . LVCIVS . C . F . MANIACVS
IIII . VIR . I . D . POPVLI . BENEFICIO
C . LVCIVS . C . F . F

In Cerviniani pago prope Aquilejam
A Turre (p 350)
Bertolus (N. CCCXXX)
Capodaleus (N. CVIII.)
Zambaldus (Mon. Stor. di Con. p 364.) ex Jacobo Valvasono de Maniaco.

Muratorius (p DCCV. n 5) de hac inquit = Legendum videtur VETTIVS. M. F. FIGVLVS, sed nec sic quidem purgatam inscriptionem opinor. Vide enim bis heic repetitum, praeter morem nomen. C. Lucii C. F. Maniaci

L · MANLIO
MANLIANI F
TVTORI
NORICO
TITENSIAN

In Eulesia apud Cordubatum Castellum (hodie Cordovado prope Portum Romatinum)
Sic Cortinovius (N. CCXVII) ex antiquo Codice apud Abb. Canonicum.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

252

L · MANLIVS · L · F
ACIDINVS · TRIV · VIR
AQVILEIAE · COLONIAE
DEDVCENDAE

Prima hujus pars, ut in marmore signato apparet, in Obiciano Musaeo Cataii conspicitur, si fides Furlanetti assertioni sit tribuenda (Le Ant. Lap. Patav. n. I. XXIII) reliqua desiderari ait.

Alii omnes collectores contra, partem alteram existere affirmant, primam nequidem conspexere.

Gruterus (p. CCCCXXXIII N.° 8.) ex Pinello.

A Turre (Pag. 337.)

Bertolus (N. CCCIC.)

J. Rin. Carli (Ant. Ital. Part. I. Tom. II Pag. III.)

Hyeronimus Gualdus eam e Forojuliensi provinciae Vicetiam deportavit ubi postea in Domo Tornieri videbatur.

Ursatus (Mon. Pat. MDCLII p. 277 et 280) de illo sic ait — Monumentum hoc quamvis mutilum apud Gualdum conspicitur, De eo siquidem nil aliud legitur nisi

. . . .

. . . . . . RIV · VI
AQVILEIAE · COLONIAE
DEDVCONDAE

attamen integrum exhibere volui tum ex his quae vidi in Notis Rhannusianis ad Scardeonum, tum ex Livio et Fastis

ipsis

Aquileja deducta fuit Colonia a Romanis anno CLXXX, vel juxta nonnullos auctores anno CLXXXII a Ch. et DLXIX–DLXXIII ab. U. C. a Triumviris P. Corn. Nasica, C. Flaminio, et L. Manlio Acidino, qui ter millia peditum eo duxerunt. Paulo post mille et quingentis familiis aucta est a Triumviris T. Annio Lusco, P. Decio Subulo, et M. Cornelio Cethego.

Isidorus (lib. VI orig.) Colonia est quae defectu indigenarum, novis cultoribus adimpletur, unde et colonia a cultu agri dicta est =

Et Plutarcus (In Stoicos) = Urbes abundantes multitudine, colonias deducunt ut se exonerent =

L · MARIO · MAXIMO
PERPETVO · AVRELIANO
C · V · PRAEF · VRBIS
PROCONSVLI · PROVINC
ASIAE · ITERVM
PROCONSVLI · PROVINC
AFRICAE
M · IVLIVS · CERIALIS
MATERNVS · EX · CIVITATE
FORO IVLIENSIVM
PATRONO · OPTIMO

Bertolus (N. DCCXXX.) ex nono et decimo versu Epigraphem hanc ad Forum Julium nostrum pertinere quodammodo autumat, vel potius ad = Civitatem Austriae.–

Muratorius (N. T. p. MMXXIII n 5.)

C· MATIO·C·F
COLLIN
SABINO·SVLLIN
VATINIAN
ANICIO·MAXIMO
CAESVLEN·MARTIALI
PISIBANO·LEPIDO
ALLECT·INTER·QVAEST
SALIO·PALATIN
IIIVIR·MONET·AAA·FF
SEVIRO·EQVIT·ROMAN
FLAM·IVLIAN·PATRICIO
PRAETORI·CANDIDAAT·COS
CVRAT·ET·PATRON
D· D

Glemonae repertum in Muro Ecclesiae majoris, et in publicis aedibus deinde repositum

E schedis Cortinovianis (N. CLXXXII)

VATINIAN – Vatinianus a Vatinio Octavii amico. Vide Hirtium (De Bello Alexand. c. 14)

ANICIO·MAXIMO = Anicius Maximus quidam, olim Proconsul, in Epistola Plinii ad Trajanum nominatur

CAESVLEN – Cicero (in Bruto) L. Caesulenum quemdam nominat accusatorem de Plebe, quem, inquit, ego audivi jam senem –

PISIBANO = Apud Stephanum Schoenvisnerum, in Appendice ad Commentarium in Romanorum iter per Pannoniae ripam editum Budae an. MDCCLXXX (p. 246) lapis affertur

Budae effossus =

I·O·M·ET·LA M
CETERISQVE·DIS
· C·IVLIVS·PISIBAN
MAXIM·AEMIL·PAPVS
TR·LAT·LEG·II·AD
V·S·L·M

LEPIDO. = Florus (Epis. 125) = L. Antonius Consul M. Antonii frater, eadem Fulvia consulente bellum Caesari intulit, receptis in partes suas populis quorum agri veteranis assignati fuerant, et M. Lepido qui, custodiae urbis cum exercitu etc. etc.

CANDIDAT. – Lucius Florus (Ep. lib. 69) = Lucius Apulejus Saturninus Trib. plebis C. Memmium Candidatum, consulatus petitorem, interemit

PRAETORI = Multi praetores erant sed duo tantum cum jurisditione, Urbanus scilicet, et peregrinus, reliqui ad honorem creabantur, et ludis, aliisve praeerant – Cf Berkier (in Vita Agricolae pag. 74.)

C·METILIO
C·FIL·POMP
MARCELLINO
EQ·R·EQ·P
IVDICI·EX·V·DEC
INTER SELECTOS·IIVIR
Q·Q·FLAM·DIVI·TRAI
PATRONO·COLLEGIORVM
OMNIVM·PATRONO·COLO
NIAE·FOROIVLIIRIENSIVM
PATRONO·CAVSAR·FIDELISSIMO
OB·INSIGNEM·ERGA·SINGVLOS
VNIVERSOSQ·CIVES·INNOCENTIAM
AC·FIDEM·HOMINI·OPTIMO
CIVI·ABSTINENTISSIMO
COLLEG·FAB·DERT
PATRONO OB MERITA
L·D·D·D

Donatus (Suppl. ad Nov. Mur. Th. T. II p. 347. n. 2.) eam profert, nota inserens = Angleriae in arce, ex Cl. Zacharia (Excurs. Litt. p. 136) —
Apud Maffeium (Mus. Veron. p. CCCLXXI. n. 4.) et Muratorium, non ad fidem lapidis
Calogerius (T. XXVI p. 353.)
Bertolus (N. DCCLXIV.)
Muratorius (p. MCVIII. n. 4.)
Dubium inter auctores quosdam, utrum inscriptio haec Foro-Iulio Italico an Gallico sit tribuenda. Muratorius in primis ad Bertoli opinionem accedens, ad provinciam nostram spectare non dubitavit, sed novissime Calogerianam lectionem amplexus Gallicam dixit e Forojulio Riensium (hodie Frejus) sed Bertolus FOROIVLIIRIENSIVM (deinde ver.

Iussi pro FOROIVLIENSIVM substinendum non dubitans, pro-
vinciae Forojulii nostri adscribit.
Nos ad Muratorianam sententiam libentius accedimus

285

289

C. METTIVS
M · F · TRO
MIL · CHO · II · PR
MIL · ANN · X

Capodaleus (N. XXXI) cum titulo - In domo quadam Capitularia (Aquilejae)
Gorius in Donianis (p. 265) cum Nota = Aquilejae in domo Gregorii Bertolini.
A Tune (p. 394)
Muratorius ex illo (p. DCCCXXXV. n. 6)
Rambertius.
Bertolus (N. CLXXVII)
Tribus Tromentina ita dicta ab Agro Tromentino in Liguria.

C·MINICIO·C·FIL
VEL·ITALO·IIII·VIRO·I·D
PRAEF·COH·V·GALLOR·EQVIT
PRAEF·COH·I·BREVCOR·EQVIT·C·R
PRAEF·COH·II·VARC·EQ·TRIB·MILIT·LEG·VI·VICT
PRAEF·EQ·ALAE·I·SING·C·R·DONIS·DONATO·A·DIVO
VESPASIANO·CORON·AVREA·HAST·PVR
PRO·PROVINC·HELLESPONT·PROC·PROVINCIAE·ASIAE·QVAM
MANDATV·PRINCIPIS·VICE·DEFVNCTI·PROCOS·REXIT·PROCVRAT
PROVINCIARVM·LVGVDVNIENSIS·ET·AQVITANICAE·ITEM·LACTORAE
PRAEFECTO·ANNONAE·PRAEFECTO·AEGYPTI·FLAMINI·DIVI·CLAVDI
DECR DEC

Aquilejae inventa anno MDCCLXXXVIII, inter rudera Monasterii olim Monialium S. Benedicti — In parte adversa lapidis legitur quem videre est ad Num 347, in Monumento eidem C. Minicio erecto.

Muschettinius (N. XLVII.)
Cortinovius (N. CCCXVII.)
Hebdomadarium Istria (ann. V. fl. 43. p 296.)
Orellus (Raccolta d'Iscrizioni N. 3654.)
Jo. Rin. Carli (Ant. Ital. Supp. alla Par. II pag. 333.) corruptam produxit, sed deinde (Par III p. 61.) emendatam lectionem, quam a Cortinovio acceperat, edidit
De Breucis cf. Dionem Cassium (lib 55.) — Bato Breucorum Dux erat.
In Itinerario Antonini = Lactura M.P. XV

Civitas Lacteratensis memoratur in Inscriptione apud
De Boze (T. II Inscr. Acad. Paris. p. 454)
Varcorum gens Gallica in Pannoniis — Nomen Vargum apud
Sidonium, indigenus Latrunculus interpretatur —
In lege Ripuaria XXCVII et in Salica LVII apud Sirmundum,
ibi Vargus, hoc est, expulsus de eodem pago dicitur —

P · MINNIVS · P · F
CLA · SALVIVS
PRIMIP · DECVR · GRAT
ORNAM · $\overline{II}$ · VIR · ALIBVS
VIAS · CIRCA · AEDEM
MINERVAE
LAPIDE · TVRBINATO
TESTAMENTO · STERNI
IVSSIT

Anno circiter MDCCCXL ex agro Concordiensi eruta fuit
V. Zambaldum (Mon. dd. di Conc. pag. 44)
Schedae nostrae (N. CLXXIII.) juxta quarum lectionem recens exscriptam (Kal. Jun. MDCCCLVII) in Muschiettorum Collectione Portus Romatini, ubi nunc marmor conspicere est, Zambaldii exemplum emendavimus qui pro VIAS VIA, et pro $\overline{II}$, II scripserat

121

MODESTO
PRINCIPIS
TI· CAESARIS

Apud Nobb. Gorgos in primis, sed postea in Utinense Seminarium translata.

A Turre (p. 398)
Bertolius (N. CCCCXXXIV.)
Capodaleus (t. 1. CXXIII)
Muratorius ex A Turre (p. MIX. n. 9)

A · MVLVIO · A · L · ALEXAE
PISTORI
A · MVLVIVS · A · L · IVCVNDVS
V · FECIT · SIBI · ET · PATRONO
ET · SVIS · LIBERT · ET · LIBERTABVS
A · MVLVIVS · A · L · BASSVS
A · MVLVIVS · A · L · IVENES
A · MVLVIVS · A · L · PRIAMVS
A · MVLVIVS · A · L · PVDENS
A · MVLVIVS · A · L · FIRMVS
A · MVLVIVS · A · L · MODESTVS
A · MVLVIVS · A · L · FAVSTVS
A · MVLVIVS · A · L · CHRISELLO

Bertolus (Ant. DCXLI) e Muratorio (p CMLXI n 4) qui adnotatione signat = Aquilejae; misit olim Illustriss. Fontaninius In Codice Ab. Canonici posita fertur Iulii Carnici supra Tulmentum (certe Tulmetum). Ibi CHRISELTO pro CHRISELLO ultimum verbum

1

Q. MVTILL · SVRAE
ACCIANO NEPO
TI · X · VIRO · STILIT
IVD

Ad S. Stephani extra urbem. (Aqu.)
In Codice Canonici, et in A Turre (p. 399.) legitur
Bertolus (N. CCCLXX.)
Muratorius (p. DCCXXII n. 5.) e schedis Valerii, item quibus Bel-
loni Codex concordat, ita refert.

D. M
Q. MVTILIO · SVRAE
ACCIANO NEPOTI
X · VIRO · STILIT · IVD

Ex hac Decemviratem dignitatem, praeter alios omnes Magistratus, de quibus passim in lapidibus mentio est, in coloniis quoque extitisse apparet, ad quod probandum, aliud exemplum praebet Gruterus in Polano lapide quem exscribimus (p. CDXCVII n. 4.)

PR · TR · PL · X · VIR · STL · IVDIC
TR · MIL LEG · XIIII · GEM . COMITI
TI · CAES · AVG · DATO · A · DIVO · AVG

V. Lapidem Plautiani —
De Stlitibus, pro Litibus Cicero (in Orat. c. 46) = Plane Duumvirorum judicum, aut triumvirorum capitalium, aut Decemvirorum Stlitibus judicandis dico numquam. =

In Bertolia Collectione servabatur
Bertolius (n.° CCCL)
Callityche, liberta erat et conjux C. Mussii Trophimi.
An legendum MVSSIA STICHE ?—

NAICO
SER
VNCTORI
FABIANVS
COS

Ad S. Martini in pago Tertii prope Aquilejam
Cf. Numeros nostros 312 et 345, et ea quae ibi proferentur
A Turre (p. 361.)
Bertolus (N. CCCCXXV.)
Capodaleus (N. CVI.)
Muratorius (p CCCXLVIII n 2)
Marinus (Frat. Arv.)
Orellus (Inscript. Latin. Collectio N. 2790, 2791 2792)
V. Furlanettum (Le Antiche lapidi del Mus. di Este p 144 et seq.)
Et Furlanettum (Le Antiche Lapidi Patavine Pag 336 N. 398 et pag. 337.)

NERONI
GERMAN

In Collectione Muschettiniana
e Muschettini adversariis (N LVIII et LXXXII)

IMP· NERVA·TRAIA
NVS·CAES·AVG·GER
PONT·MAX·TRIB·POT
PP·COS·IIII
VI·

Celiae in Norico repertus; cippus miliarius
Donatus (Supp. ad Murat. T. II. p. CCXIII. n. 5)
Diar. Litterar. (edit. Rom. 1742)

K·NOVEMBR·L·NONIVS·RVFINVS·POMPONIANVS·Q·VESONIVS·FVSCVS·P·I·D
SCRIB·ADF·LVCRETIVS·HELVIANVS·M·TREBIVS·PROCVLVS·L·CAMMIVS·MAXIMVS
S·C·CVM·PRONA·VOLVNTATE HONESTISSIMO·ANIMO·VLTRO·CALVIVS·POLLIO·IIII VIR·I D
IN·PROXIMVM·ANNVM·PROFESSVS·SIT QVO·FACTO·HESITATIONI·PVBLICAE·IN·PARTEM
MORAM·ADEMERIT PLACERE·EI·QVO·MAGIS·ETIAM·CETERI·AD·BENE·FACIENDVM·IN·REPVBLICA
PROVOCENTVR·STATVAM·EQVESTREM·AVRATAM·IN·FORO·N·PONI·CENSVER·PRIM·CENS·C·LVCRETIVS·HELVIANVS

A Turre (p. 349) ex quo Muratorius (pag. DLXXXVIII. n. 2.) et Capodaleus (N. XV) in tredecim lineas distributam porrigunt, Aquilejae ad S. Johannis extantem.

Bertolus vero (N. CCCCXXXVI) e marmore transcriptam in sex tantum lineas dividit, quemadmodum in exemplo nostro, atque translatam insertamque esse nos admonet in muro domi cujusdam quae vulgo = Casabianca = appellatur —

Cum Eruditissimo A Turre Epigraphem hanc, quam styli cultus florentis latinitatis scriptam arguit, inter illustriora vetustatis ornamenta reponendam esse arbitramur.

V. La Colorium in Inscriptione ad Num. 224: hujus operis relata.

Siglae P. I. D. Praefectus Iuri Dicundo.

Et in Codice Bellomiano [illegible] legitur.

·M·C·F

·M·C·P

L·NONI

·FAVSTINI

·LAVDICIAE

L·NONIVS·VERVS·V·CONS·BIS·CORRECT·APVLIAE·ET·CALAB
VENETIARVM·ET·ISTRIAE·COMES·PATRONVS·MVTINENSIVM·AQVILEIEN
BRIXIANORVM·ET·VNIVERSARVM·VRBIVM·APVLIAE·CALABRIAEQVE
VINICIAE·MARCIANAE·C·F·CAECILIANI·P·V·BIS·RATION
VRBIS·ROMAE·ET·AFRICAE·PRAES·LVSITANIAE·CORR·APVL·ET·CALAB VIC·PRAEF·PER·ITAL
CONIVGI·SANCTISSIMAE·AC·BENIGNISSIMAE·CVIVS·VITA·MORVM
STVDIORVMQ·LAVDIBVS·ET·VNIVERSIS·VIRTVTVM·ANIMI·TAM·CLARA
EXTITIT·VT·ADMIRABILIA·VETERIS·PROBITATIS·EXEMPLA·SVPERARIT
QVO·MERITO·OMNIVMQVE·IVDICIO·SINGVLARI·PRAECONIO
INLVSTRIVM·MATRONARVM·DECVS·ORNAMENTVMQ·EST·ABITA·

Archetypus lapis Mutinae extat, sed e secundo versu ad Aquilejam quoque pertinere videtur. Muratorius (p. DCCXXV n. 3) praefixo titulo: E Mananovae Ms. Sismondus. Bertolus (N. DCCXXXII.) Gruterus (p. MXLVIII n. 1.) et Fabrettus (p. CI.) non absque erroribus tradiderunt. — Ille verba

M·C·D	FAVSTINI
M·C·D	LAVDICIAE

in initio ponit.
In Maffejo (Mir. Ill. Ins. XLVIII) erronea interpunctio, et in Georgio (De Antiquis Ital. Metrop. p. 134) PER ITTAL pro PR·ITTAL. legitur.
Jo. Rinaldus Carli (Ant. Ital. Par. III p. 59) cum Muratorio et Bertolo concordat

D. OCT. AVG

IMP. CAES. D.F. AVG. PONTIF. MAX.

IMP. XIIII. TRIB. POT. XVII

S. P. Q. R

QVOD. EIVS. DVCTV. AVSPICIISQVE GENTES

ALPINAE. OMNES QVAE. A. MARI. SVPERO

AD. INFERVM. PERTINGEBANT. SVB

IMPERIVM. PO. RO. SVNT. REDACTAE

Olim in trophaeo Opitergii

Putissimum commentum est tum haec inscriptio tum illud Opitergium trophaeum cui praedicatur olim affixa ut scribit Albritius (Memorie di Oderzo pag. 12. n 11.) ex libro antiquitatum Europae (pag. 34)

Haec ex Colletii Codice excerpimus (Codex in Musaeo Correrio Venetorum extat. Kal. ~~Septembris~~ Martii anni 1858.).

CN·OCTAVIO·CN·FILIO
PAL·VITALI
CN·OCTAVIVS·ZOSIMVS
ET·TITIA·AGRIPPINA
L·D·D·D.

In Ecclesia diruta S. Syri Aquilejae
A Turre (p. 393)
Bertolus (N. CCCLXVI.)
Codex Ab. Canonici
Capodaleus ((N. XIV.)
Muratorius (p. MCXCV n 1.) ex A Turre et e Schedis Valeriis, addito inter quartum et quintum versum verbo PARENTES quod A. Turre praeterierat.
Donius (Cl. XIV p 432. n. 49) eam refert dissimiliter distributam, et a Codice Rambertiano acceptam – Similiter et Capodaleus.
Bertolus et in inedito opere profert (N. DCCLXXIV.) e Muratorii Thesauro (p. MMLXI n 4) primis verbis omissis CN. OCTAVIO addito verbo PARENTES, et pro FILIO, PILIO. = Ille autem ex Mss. Rediis exscripsit a Laurentio Guazzesio Aretino acceptis. Similiter et Cod. Bellonianus profert.

C·OCTAVIVS	C·DIOPHANTVS

In Janua Ecclesiae Aquilejae ad Turrim horariam
Bertolius (A. CCCLXXXV)
Muratorius ad ejus exemplum (p. MDCCLXXXIX n. 14.)
Capodaleus (A. LVII.)

CN·OCTAVIVS·C·F
CORNICLA·IIII·VIR
V· F

Cortenovius (N. CCIX) e Codice Canonici sub figura quadam sculptam ait in foro Aquilejae
Bertolus (N. DCCXXXI) CORNIOLA pro CORNICLA scribit et litteras V F. omittit.
Muratorius similiter (p. DCCXXVI) e Schedis Valerii.

1428

OLLODE
VIONSA
TVRNIN

In Forojulii
Ex Monum. Reipub. litt. an. 1729.
Muratorius (p. MDCCLXXIV. n. 1) addens = Legendum videtur =
Olla Devioni Saturnini =

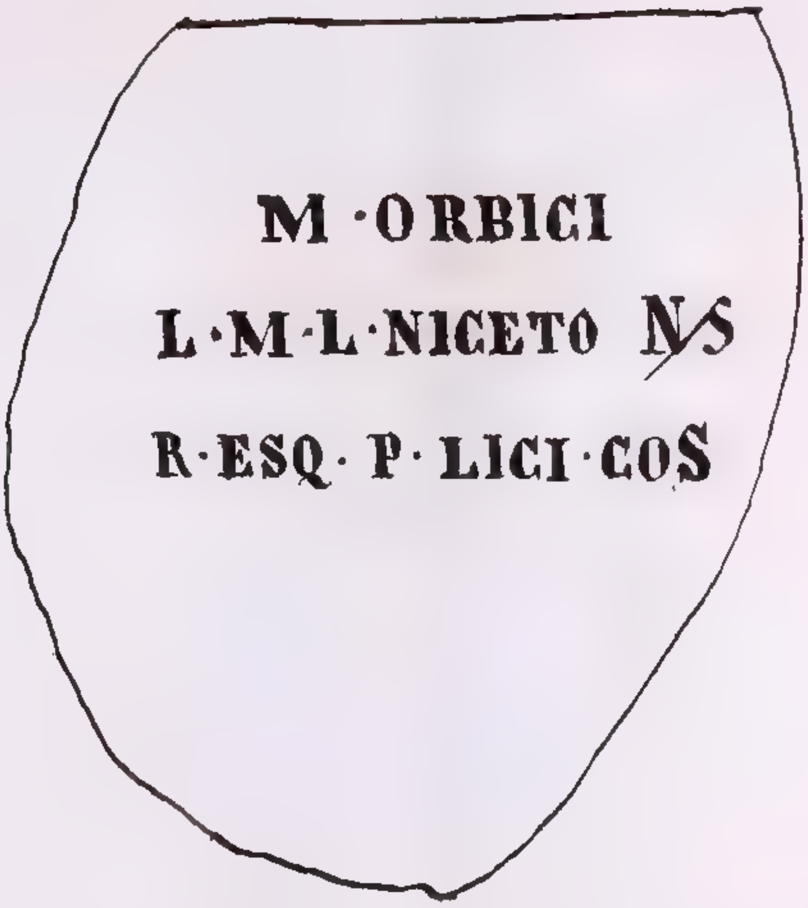

Fragmentum, in quo Publius Licinius Consul memoratur, Julii Carnici repertum anno MDCCLXXXI –

Bertolus (N. DCCCXXXVIIII)

Nicolaus Grassius (Notiz. Stor della Pr. della Carn p. 55) illud ita exhibit

M · ORBICI
L·M·L·NICE·TONS
TRES Q·P·LICI·CONS

Cortinovius illud emendatius profert (N. CXXX.) et Julii Carnici in domo = Pascoli = extare ait.

Publius Licinius, Valerianus dictus, Romanorum Imperator creatus fuit ab exercitu dum in Carnicis Alpibus morabatur.)

[illegible]
GEN
ET· HON
PRIMI · PAM
PHILI · SECVNDI
ET.L.ATILI
EXORATI
VI · VIR · AVGG · ET ·
M · VETTIDI
AQVILEIESIS
VI · VIR · AVG [illegible]
QVINQVEN
ET · IN · OMNIBVS · COLL
MAGISTERIO PER
FVNCTVS · D · IN · TVTEL
HS · N ∞ · VT · D · K · FEBR
SACRIF · ET · IN · PROFVSI
ON · E · HS N [illegible] O [illegible] TEMI
SIVS · QVIET [illegible] S CO
ORTENSIVS · FIRMIAN
VALERIVS · SVRIAN · ET
PVBLILIVS · VITALIS · ET
ADIACTVS · PRIMIAN
QVI · MAGISTER · EOR
OFFIC · FVNCTI · SVNT
MAGISTRI · SS · TITV
LO · HONORIS · VSI
DATIS · IN · TVTELAM
HS · N · ∞
VT · EX · VSVR · EOR
QVOD ANN · DIE
III · ID · APRIL · PER
OFFICIALES · SA
CRIFICETVR · ET
OLEO · ET · PRO · P
DEDICAVER

Nonus versus ubi AQVILEIESIS legitur, nos docere videtur, hanc Veronam (ubi nunc extat) Aquileja fuisse translectam.

Maffejus (Mus. Ver. p CXLV.)

Bertolus (N. DCCXXXIII)

Donatus e Maffejo (Suppl. etc. T. II. Pag 261 n 5)

Gruterus (p. CDLXXVIII. n. 1.) perperam scribit GENETHLON pro

GEN

ET. HON

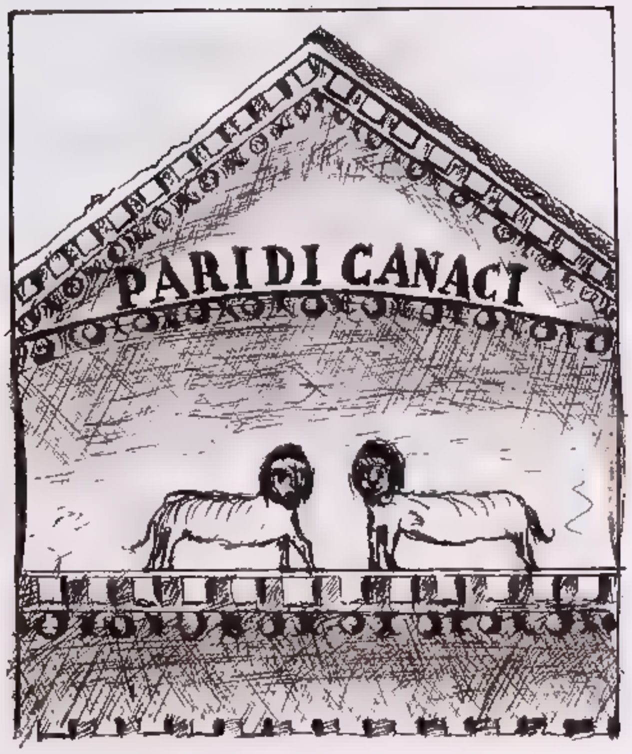

Cortinovius (p. CCXVIIII.) e Codice Ab. Canonici apud Cordubatum castellum (hodie Cordovado) saxum hoc extare dicit, sed nunc (Kal. Maj. MDCCCLVII) in domo quadam Portus Romatini (Casa Bevilacqua) insertum nos ipse vidimus.
Cfr. Zambaldium (Mon. St. di Concordia pag. 42) ubi haec producitur
In marmore duo animalium monumento canibus similia conspiciuntur.

803

305

PEDANIA·L·F
BAEBIVS·P·F
SECVNDA·PATER
HONORIB·MATER
VSSVS· IR·MILL

In moenibus Portus Romalini positam censet Cortonovius (A. CCXIX)

C . PETRONIVS
T . F . IIII VIR
LOCVM . DEDIT
HVNC . LIBERTIS
LIBERTABVS . ET
LIBERTORVM
LIBERTIS . LIBERTABVSQ
C . PETRONIVS . C . F
HERMA
PETRONIA . C . L
ARGENTILLA
C . PETRONIVS . C . F
LICCEAEVS . *sic*
C . PETRONIVS . C . F
NICEPOR
C . PETRONIVS . C . F
PHILOGENES
C . PETRONIVS . C . F

Capodaleus (N. CLXIV) in Cerviniani pago adstantem vult. Bertolus (N. DCI.) e Lincto qui e Capodalei schedis exscripsit Ex illis autem Muratorius (p. MMXXIV n. 8)

97

M · PETRONIVS · M · F
SAENARIVS
M · PETRONIVS · M · F
ROMANVS · IIIIII · VIR

Super Inscriptionem hanc in petra excisam, extantemque in pago quodam inter colles vulgo - Bost = (quo ab Aquileja deportata fuit), thoreuma sculptum visitur.
Bertolus (N.° CXVII)
Murattorius (p. CMLXX n. 2.) a Beretta scribit SCAENARIVS, et addit: Scaenarius cognomen est, sed ab Arte scaenica derivatum.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

PHAEBIANO
SER
MEDICO
FABIANVS
COS

Bertolus (N. CCCCXXIV.)
A Turre (p. 361.)
Muratorius (p. CCCXLVIII n. 3.)
Marinus (Frat. Arv.)
Orellius (Inscrip. Lat. Coll. pag. 2790 - 2791. 2792)
Furlanettus (Le Ant. Lapid. del Museo di Este p. 144 et segg.)
Furlanettus (Le Ant. Lap. Patavine p. 337.)
V. ea quae diximus in Num. nostris 296 et 345
Ex hac COS Nota, Consules existentes in Aquilejae quoque urbe viderentur, ut A Turre aperit (L. s. c.) = Coloniis et Municipiis Consularem dignitatem aegre permittunt viri doct., nisi potius intelligi debeat COnservus, sicuti et nos cum pluribus aliis existimamus
De Papirio Fabiano Philosopho, qui libros civilium scripsit Cs. Senecam (Epis. C.)

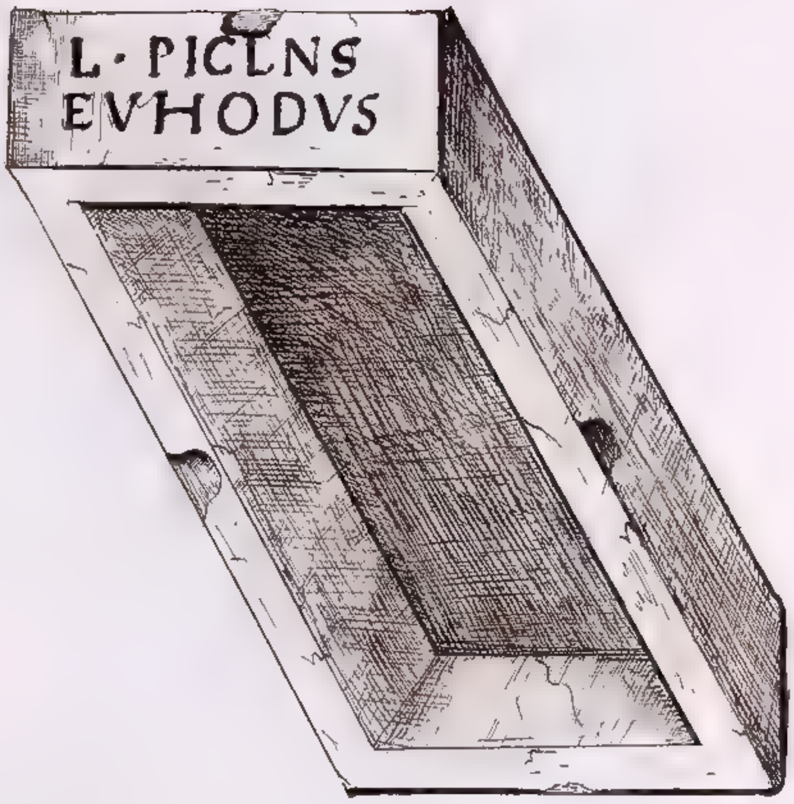

In viridario quodam Crosiniani
Zuccolus (N. XCIII)

1(7)

309 6

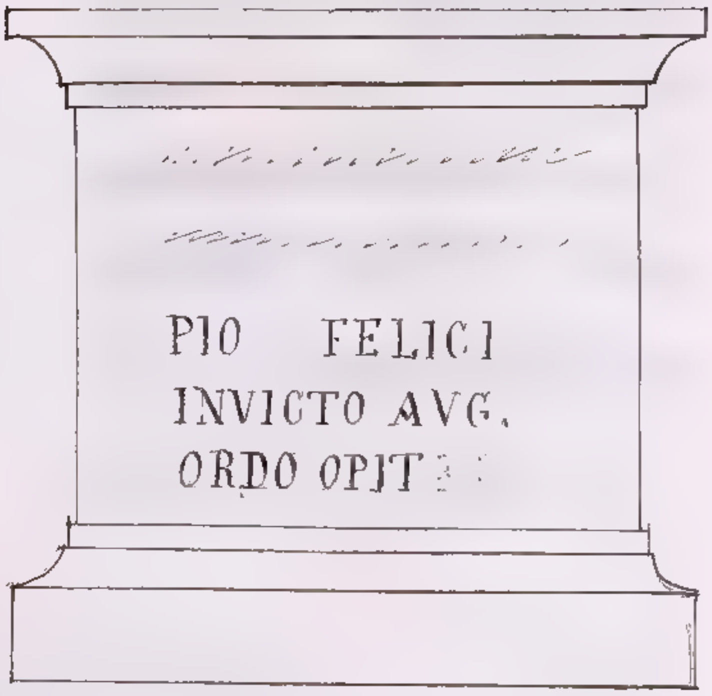

E Ms. Codice veterum Inscriptionum Opiterginarum a Jo. Dom. Collectio instructarum (Ito praesens in musaeo Correrio Venetiarum) cum titulo = Olim Bredae ad aram, Jam Ecclesia S.^ae^ Mariae =

1450

1450

C · PLACIDIVS · PR
PROVINCIAE · ASIAE
LEG · X · G · C · IVLIVS
MAGNVS · DEC · COL
KARN · EQVO · PVBL
EX · V · DECVRIA · DIG
NISSIMO · L · D · D · D

Brixiae

Gruterus (p. CCCCLII. n 2) e Sigonio, qui autem e Wolphango – eam refert –
Et in hac, quemadmodum in Numero nostro 232. superius allato, Decurionis Coloniae Carnorum cujusdam memoria agitur

A · PLATORIO · A · F
SERG · NEPOTI
APONIO · ITALICO
MANILIANO
C · LICINIO · POLLIONI
COS · AVGVRI · LEGAT · AVG
PRO · PRAET · PROVINC · BRI
TANNIAE · LEG · PRO · PR · PRO
VINC · GERMAN · INFERIOR
LEG · PRO · PR · PROVINC THRAC
LEG LEGION · I · ADIVTRICIS
QVAEST · PROVINC · MACED
CVRAT · VIARVM · CASSIAE
CLODIAE · CIMINIAE · NOVAE
TRAIANAE · CANDIDATO · DIVI
TRAIANI · TRIB · MIL · LEG · XXII
PRIMIGEN · P · F · PRAET · TRIB
PLEB · III · VIRO · CAPITALI
PATRONO
D · D

Alta ped. III. poll. II, lata ped. II poll. I
Anno MDCCCV. Aquilejae effossa et an. MDCCCXVI in Vindobonense Caesareum Musaeum deportata.
E Schedis Muschettinianis corruptam habemus (N. XXIII.)
V. Jos. Arneth. (Beschreibung der zum k. k. Münz etc. pag 4, 6 N. 224.)
G. Henzen (Annali dell' Unione d' Antiquarii nelle Provincie Renane)
V. Hebdomadarium = l' Istria = (anno V. n 31. p 220)
Aulus Platorius iste amicus erat Hadriani, ut in Spartiano (Hadrian. IV.)

55

317

P·POPILIVS

In aedibus Muschettinii Aquilejae (N XXXVI b)

Popilliorum familia perillustres saepe viros Romanae Reipublicae tribuit, inter quos Pop. Lenas singulari enituit fama.

Quum Popillius iste legatione ad Antiochum Syriae regem fungeretur, ne Ptolomaeo Aegypti rege atque ipso Pop. Rom. socio molestus esset, Antiochus respondere jussus, per ambages Legati postulationes eludere conabatur. Sed Popilius consilio regis cognito et morae impatiens, baculo suo lineam circa regem in arena descripsit, ipsumque inde egredi prohibuit minis additis, nisi prius pacis aut belli responsum sibi dedisset. Unde ita rex metu perculsus ut statim a proposito recederet. (An. CLXVIII a. Chr.)

Cfr. T. Livium (Lib. XLV. 12) et Val. Maximum (Lib. VI C. IV) hac super re disserentes.

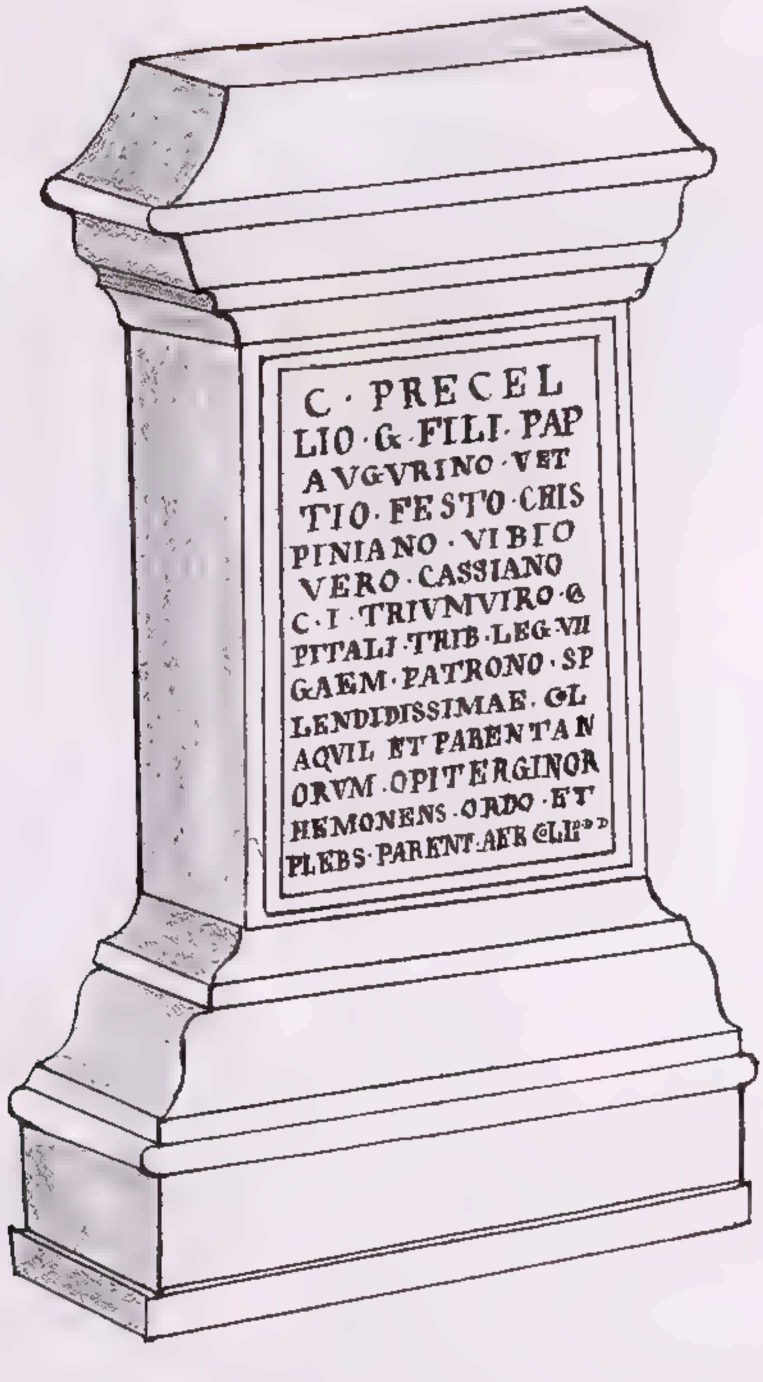

Parentii extat, sed de Patrono Coloniae Aquilejensis mentionem agit, eamque in Collectione nostra propterea posuimus.

E schedis Zuccolianis / N. CVI et CXLVII)

Kandlerus (Iscrizioni Rom. rinvenute nell' Istria pt. 373 /

Hebdomadarium = l' Istria / ann. II p. 236 n 38 et alibi /

Cf. Stancovichium in = Elucubrazione sulle tre Emone / Venezia 1835 /

V. Steph. Marium Sciavinum / Lettera sopra l' Iscrizione del Console Muciano. Verona 1811. p. 15 /

In septima linea litterae singulares C. I. an intelligendae: Coloniae Iuliae? —

PR · PR · PROCOS
LEG · CAESAR · AED
CVR · Q · TRIB · MIL
IııI V · I D
D · D

Aquilejae reperta anno MDCCLXXX.
Cortinovis (N. CCCIX.)

In sylva inventum prope pagum = Buja =
Cortenovius (A. CLXVII)

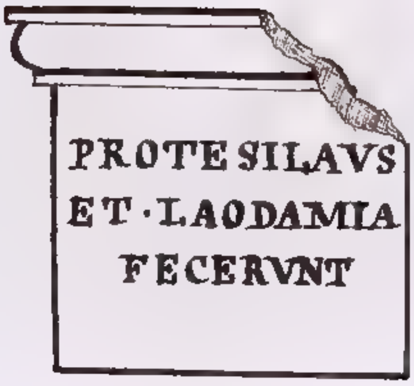

Muratorius (p. MDCCXXXII n 11) a Bertolo acceptam Aquilejensem vocat

Bertolus (N. CCCLI.)

Codex Rambertii (p. 201)

In Homero (lib II. Iliad.) Protesilaus et Laodamia nominantur.

P· PVBLIC·VRSIO·V·S·ET
CONIVGI KARISSI·VOLTILIAE
SATVRINE DVM
SALIVS PVBLI
COS·CVRIO·DECADI
HOC·IN·PRIVATO·SACELLO

In loco = Santa Croce di Vipacco = anno MDCCCXXVIII
Hebdomadarium = l'Istria (anno II n 78 p. 317)

C · QVINCTIO
C · F   VEL
CERTO
PVBLICIO
MARCELLO

Calcareus columnaris quadratus Aquilejae repertus anno MDCCLXXXVIII ad Monasterium, altus spith. VIII, per trina latera unica comuni coronide cinctus

Muschettinius (N. CXXXIII)

Com. Io. Rinaldus Carli (Antich. Ital. Append. alla P. II pag. 333.)

1412

TI·QVINCTIVS M·F
POPVLO DEDIT

Opitergii
Muratorius e schedis Valvasonii a Beretta acceptis (pag. CDLXXXII n 9)

C · QVINTILIO · C · F
ROM · PRISCO · PP
TRIB · COHR · I VIGIL
TRIB · COHR · XII VRB
TRIB · COHR · VI · PRAET
DONIS · MILIT · DON · III
M · VALERIVS · CHRISANTIVS
IIIIII VIR · AQVILEIAE
BENEMERENTI
L · D · D · D

Calcareus quadratus columnaris albus Aquilejae inventus, passim obsoletus et dirutus. Superest tantum corona tum in faciei lateribus simplex, tum in dextro latere marmoris superius et inferius tantummodo sed duplex.

Moschettinius (N XCIV = CXXII)

Cortinovius (N CCCXIV)

Jo. Rinaldus Carli (Ant. Ital. Append. alla Part. II. p. 332) quartam prorsus lineam ommittit.

In pretioso lapide Aquilejae reperto et Utinum in Daneluciorum collectionem deportatas

Bertolus (ep. A. DCCCLXXXVIII) adnotat = Et haec (Rocia) inter familias Aquilejenses inscribenda, quae nondum in lapidibus nostris apparuerat; non insolens vero in Gruterianis Inscriptionis =

C · RVFRENVS
C · F · POL · FANO
FORTVNAE
MILES · COHOR
VII · PRAETO
MILITAVIT
ANNOS · VIII

Aquilejae lapis extat, ut novimus ex Hebdomadario = l'Istria (anno IV. n. 21. pag. 83.)

4 . 1 / 12

728

SACIDIAE . R . L
BENIGNA

Ad praesens in Musaeo Obicciano Atestino Cataji prospicitur

Eamdem ob caussam de qua in Num.° nostro 198, et hanc praeferimus juxta Furlanettum (Le Ant. Lap. Pat. p. DX)

Salomonius (Agr. Pat. p. 78.

Muratorius (p. ~~MDXCIX~~ n 3)

Alesius (p. 183)

Diversa juxta illos sigliarum R . L interpretatio, de qua Furlanettum cfr.

SALVIANVS IVLIA

In lapide pretioso quodam. Aquilejae invento quem
- M. Maffejus acquisivit -
Bartolus (N. CCCCLXVII.)

In foro Concordiae, in lapide quem vidimus et exscripsimus nuperrime (Kal. Jun. MDCCCLVII)

Palladius junior (p. 3)

Gruterus (p. DCXXXV n 2) ex Puteano

Bertolus (N. CCCCXVI.)

Zambaldius (Illorum. St. di Concordia p. 32)

Muratorius (p. MMXLVI n 3.) e Johanne Blanco Medico Clarissimo

Scaramelli (L'osservatore Studale delle lagune etc = Venezia 1832 p. 33)

Schedae nostrae (N. LI.)

Portus Romatini visitur in aedibus Trevisanorum
E schedis Zuccolianis (N. CXXXIV)
Zambaldius (Mon. Stor. etc. p. 34)
A nobis cum marmore comparata (Kal. Jun. MDCCCLVII)

332

In aedibus Marchettinianis (A. LXVIIII)
Hebdomadarium: l'Istria (anno VII. n 23. 24 p. 100)
Trierarchi mentio est

[illegible]

333

T · SIGINIVS · L · L ·
PRIAMVS · AVRIF ·

Opitergium marmor.
Muratorius ex Bochio (Pag. CMLXXVII n. 9.)

SIGNA
GVBER
III CORC
C1

Et haec ad Capitam collectionem pertinebat Hebdomadarium =(Vetro= (anni XII n 23-24. pag. 100) Bertolus quoque hanc prodidit, (A. DCCCXLVIIII) ad cujus collectionem antea spectabat.

1052

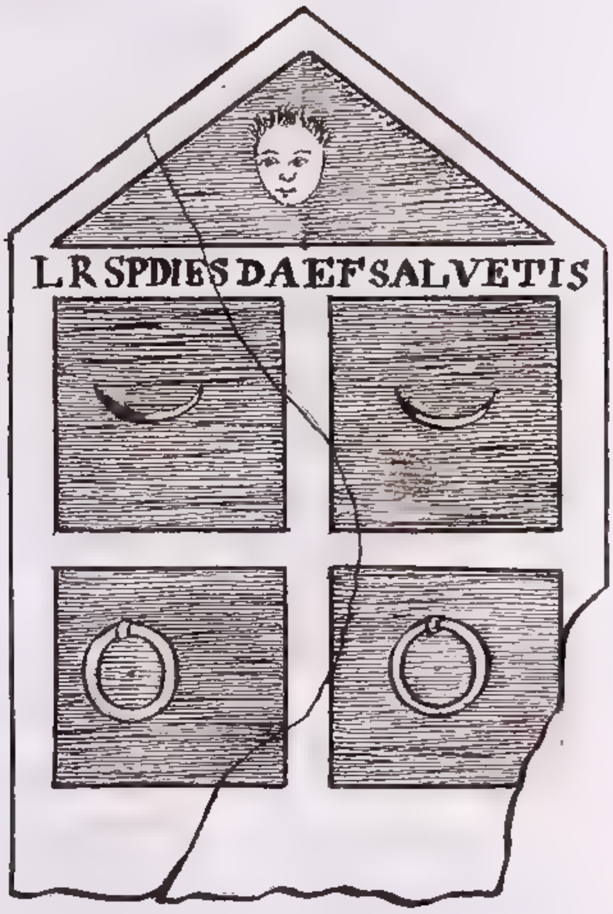

In sacello, in pago - Cisis, apud Strassoldum Bertolus (N. CCCLXV.)
Cortinovius lubentius accipere

L.M. SPIDIAE SECVNDAE.F
SALVENETIS

Cfr. Macrobium (Saturn. lib. I. Cap. 10)

L · SVEDIVS · IVCVNDVS
IIIIII VIR
P · LVSIVS · P · F · FIRMVS
Q · VIPSANVS · COLONVS
T · LEPIDIVS · PROBVS
L · SENTIVS · ATTICVS
L · LIVINIVS · STATOR
L · POBLICIVS · VITALIS
L · SVEDIVS · SABELLVS
M · CEPIDIVS · INGENVVS
L · VIBIVS · ALBANVS
L · SVEDIVS · LICCAEVS
C · EGNATIVS · CERIALIS
M · BETVVIVS · ASCANIVS
L · CAESERNIVS · ASCANIVS
L · PLOTIVS · AGRIPPA
L · CAETRONIVS · ONESIMVS
C · LVCILIVS · PRIMVS
P · GAVIVS · INSEQVENS
Q · VALERIVS · FRONTO
L · CAESIVS · VIATOR
Q · VALERIVS · HESPER

Aquilejensis inscriptio, in qua nomina fortasse collegii cujusdam recensentur, a quo monumentum aedificiumve aliud publicum erectum fuit
Hebdomadarium = l'Istria = (anno IV. n. 21. pag. 83.)

M · SVRINVS . M · F
PVP
MYSTER · M

Capodaleus (N. CXXXXV) ex Antiquo Codice hanc Aquilejensem testatur
Bertolus (N. DCIII) e Liruto, qui e Capodalei Adversariis accepit —
Ex Bertolo Muratorius (pag. MDCCL. n. 7.)

[illegible]

[illegible]

[illegible]

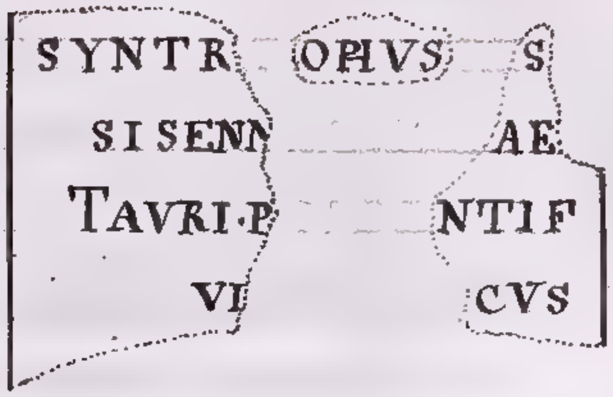

Tribus fragmentis constat, Aquilejae ad Ecclesiam S. Felicis effossis.
Bertolus (A. CCCCXL.)
Muratorius (Pag. CLIII. n. 5.) integrum constituit lapidem fragmenta conjungens et tres tantum litteras addens, idest

SYNTROPHVS
SISENNAE
TAVRI· PONTIF
VILICVS

Sed hoc contra marmoris fidem. Alibi autem a Beretta tale exemplum proponit. (pag. MCCLXXX n. 9)

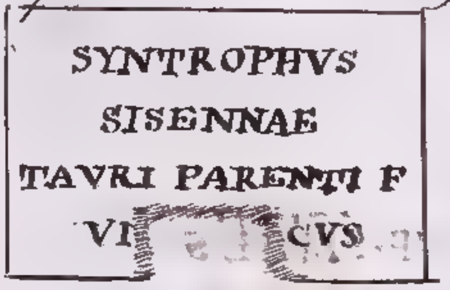

Legenda potius fortasse = Syntrophus Servus Statilii Sisennae Tauri Pontificum vilicus =
Sisenna Statilius Taurus Consul fuit anno DCCLXIX ab U. C. et Inc. nostrae XVI, et legatus missus est ab Augusto in bello Dalmatico
De hoc Statilio Sisenna Tauro cfr. Ioh. Rin. Carli (Ant. It. Vol. II Lib. II) qui tres Statilii hujus lapides refert, quas afferre non ommittimus. Primus horum in pago = Bercaz = in territorio = Montonae = repertus fuit et in opere nuper citato producitur (p. 65) nec non in Flanderos Iscriz. Rom. dell' Istria

N. 402 · pag. 40)

T·STATILIVS·SISENNAE
TAVRI
SIBI·ET·SVIS
V·F

Alter eorum, qui Statiliae ejus filiae pertinere videtur in Ecclesia Monasterii S. Francisci Parentii repitur juxta eosdem, semidirutus. Carli (Ant. P. II L. II p. 66) et Kandlerus (n. 393. p. 40.)

STATILIA·SISENNAE
STATILI TAVRI·PONT
FILIA·SIBI·ET STAT ...
...

Kandleri lectio dissimilis paulisper est.
Postremus denique qui liberto ejus pertinet, Parentii conspiciebatur in domo Vicich juxta eumdem Carli (P. II lib. II pag. 66) Kandlerus (Iscriz. Rom. dell' Istria N. 478 p. 48)
Cf. et Furlanettum (Le Ant. Lap. Patavine N. CCCXCV) in quo haec producitur:

THALLO
C · P · E
CONSERVI
DE · SVO

In pago Tertii prope Aquilejam.

A Turre (p. 398)

Ex A Turre Muratorius (p. MDCIII n 7.) qui vero THALLIO scribit.

Bertolus (N.o CCCLXVII)

Capodalcus (N. CX.)

Boivin le Cadet Epigramma refert ex Anthologia Graeca Parisiensi (T. II. Acad. Insc. Pag. 272) Poetae cujusdam Thalli nomine, quem Tiberii Imperatoris libertum vel a secretis retinet, Gruterianam Inscriptionem ad haec comprobanda addutens =

T HALLO
ABASCANTI
AVG · LIB
AB · EPISTVLIS
ET · LIB

in Anthologia Graeca l. c.

Atque Guterius (lib. III C. II) ex Grutero (DXCVIIII n 7.)

TI · CL · THALLVS
PRAEPOSITVS · VELARIORVM
DOMVS · AVGVSTANAE

V. Thallum quemdam in Bertolia Inscriptione N. LXXXI quae ad N. 144. hujus Collectionis visitur

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

TRIB. P. IMP. I
COS. II. PRO. COS
TIMIVS. AMANDVS
RATIONALIS. DEVO
TVS. NVMINI. MAIE
STATIQVE. EORVM

Ex Codice Antonii Belloni a Bertolo edita, (N. CCCLXXVIIII) in Ecclesia Cathedrali Aquilejensi extans asseritur. Sed corrupta ea lectio, nec emendata fuit in ineditis schedis ejusdem auctoris, (N. DCCXXVII) novis imo erroribus aucta. Hujusmodi Cortinovius emendavit.
A Bertolo Muratorius accepit et edidit (N. Th. p. CCLXVIII n. 3)
Bertolus primas lineas scripserat

V. C. TRIB. P: OINI
OSII . PRO. COS

Asquinius autem (Schedae)

TI. CAES
[illegible]
TRIB. P. IMP. II
COS. II. PRO. COS

Dicata fuisse videtur a Timio Amando Maximiano et Diocletiano, aliisve sociis in imperio.

TINIVS TROPHIMVS AVG

L·CL SCAVR · ORN · DEC · D

Belineae exharati.)
Bertolus (N.° CCCLXXX.)
ORN · DEC · D - ORNamenta DECurionum Decreto -
Muratorius seu Bertolo (p. CMXVII. n.° 8) siglas ORN·DEC·D explicat = Hic ORNatorum Palatinorum DECurio fuisse videtur = Alibi autem pro SCAVR scribit SAVAR, e schedis Bellonius apud Apostolum Zenum (p. MCVI. n.° 2.) et adjungit = Ad Coloniam Sabariam olim in Pannonia celebrem spectare videtur hic lapis. Proinde Trophimus iste videtur mihi Claudiae Savariae Ornamentarius Decurio ut Nemausenses appellabant Decuriones suos honoris tantum caussa creatos =

242

M·TITIO·M·T
FAB
TRIB·MIL· LEG
VIII

Venetiis
Gruterus ex Appiano et Verdenario (p. DLXIII n 9)
Redius qui in prima linea scribit = M. TITIO M. F
Cf. Praefationem

L · TITIVS
IIII · VIR · I · D
QVINQ

Aquilejae effossa –
Bertolus (N. CCCCXVIIII)
Muratorius, ad quem misit Com Beretta Utinensis, semel (pag. DCCL. n 4) illam profert, iterumque (p. MCCXXI n 10) ubi in pago S. Pauli Agri Aquilejensis collocatam asserit

BCU MS 7P948/III C 343

L·TREBELLIENO·L·F
CLA·RVFO
Q·TR·PL·LEGATO
CAESARIS·AVGVSTI
PLEBS

Concordiae in foro.
A Turre (p. 340)
Ex Ill.o Muratorius (p. DCCL. n. 10) qui Aquilejae eam adstare adnotat, et addit = Apud Fabrettum (p. DCLII.) parum accuratè descripta legitur.
Bertolus (p. CCCCXIII)
Zambaldius (Mon. St. p. 26)
Hanc Trebelleno Quaestori Tribuno seu Plebs Concordiensis posuit, marmor etenim Concordiae inventum.

TROPHIMO
LIB
FABIANVS
CO[illegible]

In domo quadam infra duas turres super portam majorem Aquilejae erat, ad praesens autem in Atestinum Musaeum translatam Furlanettus asseverat.
A Turre (p. 360)
Bertolus (N. CCCCXXVI)
Capodaleus (N. XXVIII)
Gruterus (p. CMLV n 10) cum titulo = Patavii apud Contarenos = Pinellus Grutero.
Grevius in secunda Gruteri editione verba addidit = A. Urb. C. 954.
Muratorius (p. CCCXLVIII n 1) ex A Turre.
Marinus (Frat. Arv. p. 218)
Prof. Orellus (Inscript. Latinar Collectio N MMDCCXC, MMDCCXCI, MMDCCXCII) contra auctorum illorum sententias, sic opinatur = Miro consensu Turrius, Bertolus et alii, hic Duumvirum seu Consulem Aquilejensem Fabianum somniarunt, immo vo Muratorius hic L. Annium Fabianum una cum M. Nonio Muciano anno post Christum CCI, U.C. CMLIII, consulem invenit Sed, si quid valeo incassum; mihi contra Fabianus Trophimi Naevi Phaebiani COS, h. e. COSERVVS audit = COSERVVS autem pro CONSERVVS saepe in inscriptionibus occurrit = V. haec et reliqua in Furlanetti operibus (Le Antiche lapidi del Museo d'Este p. 144 et seq. et, Le Antiche lapidi Patavine N CCCXCVIII)
Consularis quamdam dignitatis speciem coloniis concedere (ea praeter quae ad N. 312 jam adnotavimus) ex Panvinii opinione est = (Ant. Ver. L II. c 12.) = Ex Decurionibus singulis annis

Duo vel quatuor viri omnium Colonorum suffragiis creabantur, justa Coloniae magnitudinem vel parvitatem, qui IIVIRI vel IIIIVIRI I.D. idest Iuri Dicundo vocabantur. Hi Consulum et Praetorum speciem repraesentabant.

TROSIA · ET · STICCA · PATRO · TROSIA
ET · L · PYTEAM
FIERI · IVSSIT · PRINCEPS · L · PRVDENS
LIBERT · PHILOTIS · LIBER · L · PO · XVI

In Codice Abb. Canonici eam extare fertur in domo quadam Aquilejensi, dum ~~est~~ contra Muratorius e schedis Farnesiis et Valeriis, et ex illo Bertolus sitam dicunt in Abatia Belineae

Muratorius (p. MDLXIII n 13) e schedis Farnesiis et Valeriis

Codex Canonici

Bertolus p. 1. DCXXVI.

Erroribus scatet: PYLEAM fortasse pro PYLAM in secundo versu?—

A B A

P·TVLLIVS·MA . . . . AMVLA·IIII·VIRI·I·D·III·I·IVN
S·C·SCRIB·ADF VERVNT . . . . . PROCVLVS·C·APPVLEIVS·CELER
A·IVNIVS·G . . . . SEX·COSSVTIVS·SECVNDVS
QVOD·V·F·S·IN·HO C·C·MINICIVM·CLARISSIMVM·VIRVM·QVIDQVID·CONSE
QVI·GRATIAE·AV GVSTI·PER·HONORES·EQVESTRIS·DIGNITATIS·POTVERIT
IT·OMNE·AD·AV GENDAM·HANC·PATRIAM·SVAM·CONVERTISSE·NEC·VLLO
SE·FELICIOREM QVAM·SI·PATRIAE·LABORET·Q·D·E·R·F·P·D·E·R·I·C·
CVM·C·MINIC IVS·VIR·CLARISSIMVS·HVNC·PRAECIPVVM·VIRTVTVM
SVARVM·FI NEM·HABENS·VILLIS·FORTVNAM·LOCIS·VR·AMPLIFICAVERIT
ET·SVPER·CE TERA·BENEFICIA·SVA·SACRATISSIMVM·PRINCIPEM
TRAIANVM·A VGVSTVM·SIT·CONSENT·VS·VT·INCOLAE·QVIBVS·FERE·CENSE
MVR·MVNERI BVS·PARTICIPES·SINT·ET·VT·PLENIOREM·INDVLGENTIAM
MAXIMI·IMPER·CONSEQVERE·IVR·SEMPER·EGISSE·P·H·O·ADQVE·E·R·P·V·STATVAM
AEREAM·CVM·BASI·MARM·PONI·DECRETVMQVE·NOSTRVM·BASI·INSCRIBI·
QVO·TESTATI·V IRTVTEM·PIETATEMQVE·TANTI·VIRI·SOLVENDO·NOS
ALITER . . . . PVBLI CE·GLORIEMVR·CENSVER.

TI·IVLIO·CANDIDO·II·A·IVL IO·QVADRATO·II·COS.

In parte adversa lapidis quae videre est ... 290

A.A. fragmenta quae adhuc extant.

B. Supplementa Kandleri

Cortinovius (cit. CCCXVIII CCCXIX) inscriptionis hujus fragmenta tantum praebet. Sed Kandlerus in Hebdomadario: l'Istria (anno V n. 43 p. 295) supplementa quae offerimus adjungenda esse opinatur.

Johannes Rinaldus Carli (Ant. It. P. III p. 62) absque supplementis

Maschettinius in notis ineditis suis (cit. XLVI), ita eam compleverat:

P · TVLLIVS MAGNVS · FAMVLA · IIII · VIR · II · D · III · I · IVN

S · C · SCRIB · ADF · PROCVLVS · C · APVLEIV · CELER

A · IVNIVS · GERMANICVS · SEX · COSSVTIVS · SECVNDVS

QVOD · V · F · S · IN · HONESTISSIMVM · VIRVM · QVIDQVID · CONSE

QVI · GRATIAE · AVXILI · APVD · PROCERES · EQVESTRIS · DIGNITATIS · POTVERIT

ID · OMNE · AD · AVCTORITATEM · SVAM · CONVERTISSE · NEC · VLLO

SE · FELICIOREM · FACIENS · VITIO · LABORET · Q · D · E · R · F · P · D · E · R · I · C

MINVCIVS

CVM · C · MINICIVS · HABENS · TVNC · PERCIPVVM · VIRTVTVM

SVARVM · FIDVM · COMITEM · EIVS · FORTVNAM · LOCIS · VR · AMPLIFICAVERIT

ET · SVPER · CETERA · MERITA · SACRATISSIMVM · PRINCIPEM

TRAIANVM · AD · DANDVM · NOBIS · IDEM · IVS · VT · INCOLAE · QVIBVS · FERE · CENSE

MVR · MVNERIBVS · INDVXERIT · VT · PLENIOREM · INDVLGENTIAM ·

MAXIMI · IMPERATORIS · EXEGISSE · P · H · C · ADQ · E · R · P · V · STATVAM

AEREAM · CVMQVE · EO · VNVMQVE · NOSTRVM · BASI · INSCRIBI

QVO · TESTATI · DEVOTIQVE · TANTI · VIRI · SOLVENDO · NOS ·

ALITER · NON · ESSE · PVBLICE · GLORIEMVR · CENSVER ·

TI · IVLIO · IOVIO · QVADRATO · II · COS

Lanzonatus in prima linea pro FAMVLA *supplet* AEMVLA *et in ultimo versu scribit.*

TI · IVLIO · AVLO · IVLIO · QVADRATO · II · COS

Aulum hunc, Julium Quadratum nonnulli revera appellant. V. Appendicem Taciti.

N.B. Decretum poene similem in Pitivallio (p. 310) a Grutero transcriptum (p. CCCCLVI. n 1.) anni CII., Consule L. Julio Marino —

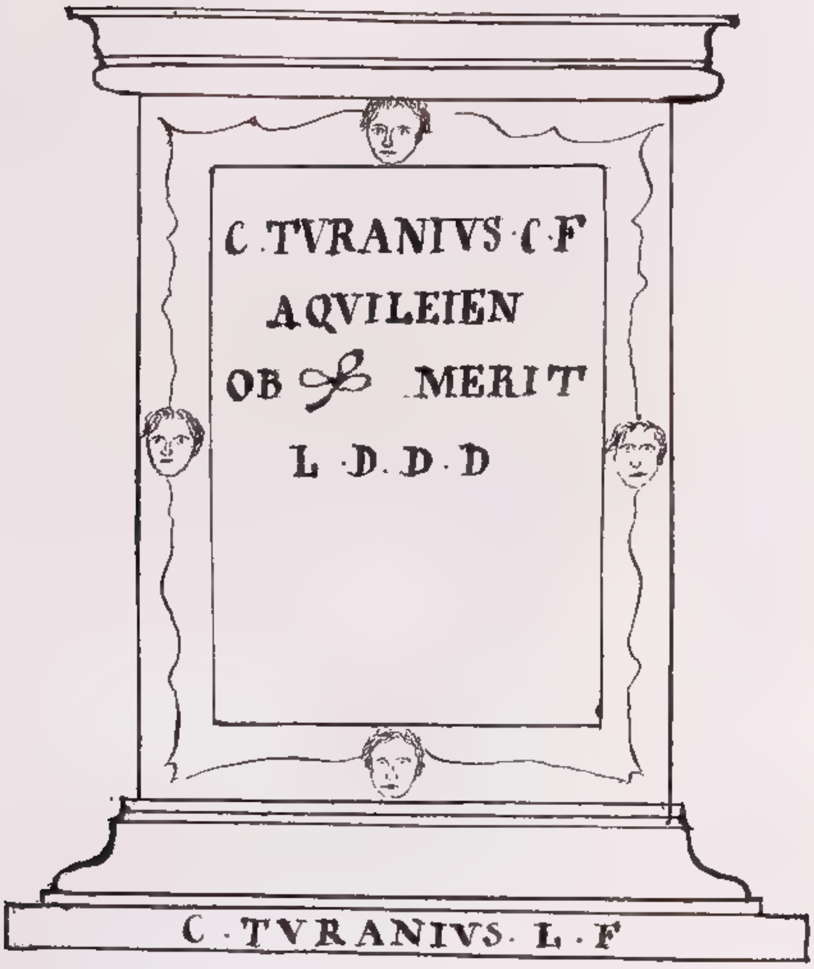

Marmor in pago = Magnādola = prope Motham Liquentiae positum.
Cortinovius (f.° CCLXVIII.)

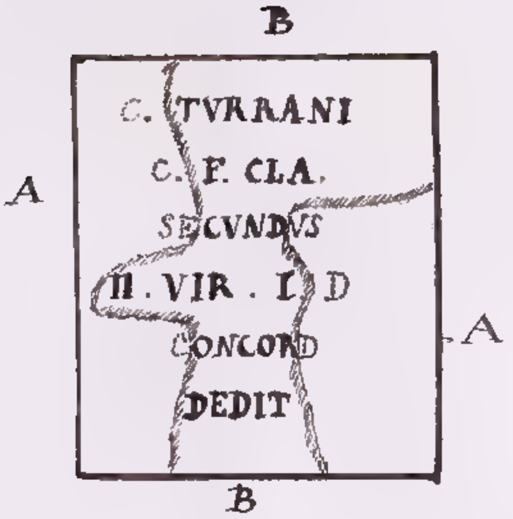

A. A. Supplementa quae Labusii credimus

B. B. Fragmentum existens.

In villa S.ti Floreani fragmentum repertum inter pagos = Casarsa = et = San Vito = et Utinum deportatum in Asquiniorum aedes paucis ab hinc annis

Furlanettus (Le Ant. Lap. Pat. pag. 167) a D.re Jos. Labusio acceptum praebet ad illustrationem Patavini lapidis T. Turranii quem libertum C. Turranii hujus Concordiensis retinet = Lapis autem hic est (Op. sup. cit. n. CLVI)

V. Ↄ . F
T. TVRRANIVS
SECVNDI . LIB
EVANTHVS
CONCORD
PANTAGATHO . ET
C . TVRRANIO
EVTYCHO
LIB Ↄ OPT

Furlanettus ex Ursato (Mon. Pat. pag. 254) CONCORD
CONCORDialis explicat
C. Turranius C. F. Aquilejensis memoratur in lapide nostro
N.° 348.

D · P · D · M
VRBANVS
$\overline{XX}$ LIBERT

Aquileiae reperta anno MDCCCV una cum titulis
Caudi Pati —
Guattanus (Memorie)
Labusius (annal. 1846 p. 273)
Labusio vero misit Asquinius —
Mommsenius, (schedae) ex quo exemplum nostrum.

251

VTAMVR
FELICES

Labacii in laterculo.
Muratorius e schedis Valvasoni a Valvasonio (p. DIV. n. 11)

VXOR
RMORIBVS · EX
NO · AEREO · EFFI
NIS · MARMOREIS
E · VERVA · AQVA
TELLO · PVBLICO
O · ET · CAETERA · IN
ITQVE OPVS
ONARIORVM
T · ET · IN · TVITION
T · ITEM · PRAECE
MEMORIAM · MARI
ET · SVAE · HS · II · N · DEDIT

In Baptisterio prope Ecclesiam majorem Aquilejae prostabat, reperta in agro = Murio forat.
Hebdomadarium - l'Istria (anno VII. n. 23-24. pag. 100)

350

Florentiae in Museo Mediceo

Gorius

Gruterus (pag. CCCI. n. 2)

Montfauconius

Muratorius (p. CCCXXVIII.

Gruterus et Montfauconius minus castigatorem dabere.–

Muratorius illi notam subdit: Egregium marmor, quippe tot nomina militum cum ipsorum etiam patria promerit ad [illegible], unde [illegible] Topographiae Italiae.

Nomina militum hic [illegible] quorum patria Aquileja [illegible] hoc lapide, [illegible]

APRONIANVS, L. VIBIVS SECVNDVS, L. VALERIVS CARVS.

VALEN	S	SALIN		TORQVATO ET ATTICO COS					
MAXIMV	S	LEIIDRE		ECL·VIBIV	S	SECVNDV	S	AQVIL	
SEDATV	S	TIBVR	I	A·CATINN	A	SVRIV	S	FLOREN	T
CLEMEN	S	PISA	S	T·LATIV	S	SEVERV	S	TVDER	R
FESTV	S	NOLEN	S	Q·MVLVIV	S	PLACIDIANV	S	NVCCO	N
VIRTIV	S	NOLEN	S	Q·MIODIV	S	CELSV	S	NVCCO	N
MAXIMV	S	VOLATER							
MHIIT				AVITO ET MAXIMO COS					
ATTIC · COS				C·IVLIV	S	PRIMITIVV	S	AMITER	N
HERCVLANVS		HERCVFAL		L·CANINIV	S	CELE	R	LVC	A
SEVERV	S	OSTI	A	CN·TERENTIV	S	COGITATV	S	LVN	A
SATVRNINVS		TARRACIN		Q·SALLVSTIV	S	VLNVTIANV	S	ANCON	A
VOCISCV	S	STV·ON		T· FLAVIV	S	HONORATV	S	LVC	A
FVFICIV	S	BONONI	A	L·RAECIV	S	SALVIANV	S	VRIESA	L
SEXTILIANVS		CLVSI	O	L·VALERIV	S	CARV	S	AQVIL	I
ALCIMV	S	ROM	A	L· MANIV	S	MARITIMV	S	TRIDENT	
IVSTINV	S	DERTON	A	MAXIMINI					
MAX COS				TORQVATO ET ATTICO COS					
MARTANVS		CREMON	A	SEX·BAEBIV	S	SECVNDV	S	TICIN	O
CRESCENS		CREMON	A	ISSC VAESENV	S	PROCVLV	S	VRVIN	O
FIRMV	S	OSTI	A	T· IVNIV	S	SEDATV	S	IADE	R
SI CVS		MEDIO	L	SEX·PATVLCIV	S	IVLIANV	S	PVTEO	L
S DVS		MARSI	S	T·CALINIV	S	MARCELLV	S	FAN FOR	T
IVS		ANCON	A	C ARMINIV	S	PROBV	S	VOLATE	R
MAXIMV	S	FANO FORT		C VALERIV	S	SECVNDV	S	VERO	N
LONGINV	S	CROM	A	AVITO ET MAXIMO COS					
MARCI EVOC				SP·L·ATILIV	S	TERENTIANVS		BONO	N

MAXIMV S
LONGINV S CROM A
MARCI EVOC
ATTICO COS
VERINV S TAVRI N
MAXIMV S TARVISI O
CLEMEN S TICIN O
FELI X RVSTI I
MAXIMO COS

MAXIMV S HERAC L
TACITV S LVN A
SECVNDV S TARVISI O
SOSSIV S BONONI A
PRISCI
ATTICO COS
PATERNV S ALBIN O
VERV S VRVIN O
MENODOTIVS TVSCAN A
MARCELLVS DOIIRO
PROCVLV S BVTRI O
MAGNV S SPOLI S
MAXIMO COS
SEVERV S ARIMIN
FRONT O POPV L
APRONIANVS AQVILEI A
SEVERV S LVC A
7 FEROCIS
ATTICO COS

C VALERIV S SECVNDV S
AVITO ET MAXIMO COS
SP·L·ATILIV S TERENTIANVS BONO N
FCC CLVNIVS PROCVLV S LVC A
C TROCILIVS VERECVNDVS CREMO N
SEX RVMMIVS PACATV S CARSV L
Q·CAMIANVS CRESCEN S MEDIO L
M AELIV S MAXIMV S FORMI S
7 II DARNI
TORQVATO ET ATTICO COS
C SEPTICIV S CRISPINV S AMITER N
MO·Q·CAELIVS FELI X NEAPOL I
TVB·L·SALVIVS ADIVTO R VERCELL
SI L·LAELIVS NEPO S VERCELL
AVITO ET MAXIMO COS
SP·T CAESERNIVS FESTINV S EMON A
C VALERIVS IVSTV S MANTV A
C MATTIVS SECVNDV S TICIN O
BVCM SILICIVS VERV S VRVIN O
OPT C GEMINIVS VITALI S DRIPSIN O
L· ATINIV S MARCELLINV S MANTV A
M SATTIV S RVFINV S VOLCEI S
C VERNASIVS DEXTE R FORO SEMP R

L GELLIV S VERV S FORO SEMP R

[illegible] COS
[illegible]

[illegible] S	FAC	V			
[illegible]	[illegible]	I	[illegible] S	[illegible] S	[illegible]
FRONT O	POS[illegible]	L			
SEVERVS	[illegible]		C [illegible] ERASIAS	PVALE	[illegible]
MAXIMO COS			M [illegible] ATTIA S	[illegible]	FELI[illegible]
MAGNV S	SPOLI	S	L ATTIMIA S	MAXIMV	OLCLI
PROCVLVS	BATLI	O	[illegible]	[illegible]	[illegible]
MARCELLVS	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]
DIODORVS	[illegible] V		C [illegible] ATTIA S	[illegible]	[illegible]
VERA S	ABIA	O	C VALERI S	[illegible]	MAXIM[illegible] V
PATERNVS	ALBI	O	SP·T CAESI [illegible]	PE[illegible]	EMON V

ATTICO COS
PRISCI

AVILO E MAXIMO COS

SOSSIV S	BONONI V	SI L·LAELIVS	NIPO	S	VERO LL
SILVANVS	TARVISI O	T S L·SALVIVS	[illegible]	S	VERO LL
TACITV S	LVN	V	MO·P·CAETI S	FELI	X	NEAPO[illegible]
MAXIM S	[illegible]ERAC L	C SEPTICIV S	CRISPIN[illegible]	S	MILLER S

TORQVATO T ATTICO COS
[illegible]

MAXIMO COS

LETI	X	[illegible]TI	I	M ATTIA S	MAXIMV S	FORMI
CLEMEN S	[illegible]	O	Q·CA[illegible]IAN S	CRESCEN	S	[illegible]EDIO
MAXIMV S	TARVISIO		SEX BAMAIV S	PACAT[illegible]	S	CARSV
VERINV S	TAVRI		C [illegible] S	VERECVNDV S	S	CREMO
ATTICO COS			MC CLAVDIV S	PROCVLV	S	[illegible]
MARCI EVOC			SP·L·ATILIV S	TERENTIANV S		BONO

DD NN FL VALENTINIA°
ET FL VALETE DIVINIS.
FRATRIBVS ET SEMPER AV- INIS
DEVOTA VENETIA CONLOCABIT

Extat in viridario Com. Fregipanorum Castri Porpetti. Hebdomadarium ('Istria' (anno V. n 33. p. 131 - N. 37-38. pag 151 et N. 47 pag 187.)

Inscriptionem poene similem praebet Maffejus in pago = Bedizzole = ad Addam inventam

DD . NN . FL . VALENTINIANO
ET. FL. VALENTI . DIVINIS
FRATRIBVS. ET. SEMPER
AVGVSTIS. DEVOTA . VENETIA
CONLOCAVIT

Et aliam Lupus affert in Ecclesia SS. Cosmae et Damiani pariter ad Addam

.... VALENTINIANO
ET. FLA . VALENTE
DEVNIS . FRATRIBVS
ET. SEMPER AVGVSTIS
DEVOTA VENETIA
COLLOCAVIT

Octavius Rossi vero (Memorie Bresciane pag. 238) post

Inscriptionem a Maffejo vulgatam verba addit:

DDD · NNN · VALENTINIANO
VALENTI · ET GRATIANO PERPETVIS
PIIS · FELICIBVS SEMPER
AVGVSTIS

V. Joh. Rinaldum Carli (Ant. Ital. Par. III pag. 55) Joh. Bapta Vatta in Hebdomadariis superius citato, mendandam esse opinatur Inscriptionem hujusmodi —

D · D · N · N · FL · VALENTINIANO
ET · FL · VALENTI · DIVINISSIMIS
FRATRIBVS · ET · SEMPER · AVGVSTIS
DEVOTA VENETIA CONLOCABAT
sive COLLOCAVIT *et* CONLOCAVIT

C · VALER C · F
VEL · EVSEBETI
IIIII · V · I · D · IIII · V · I · D Q · Q
PATRON · SEPT · AVRELI
AVG · IIIIII · VIR · PATRON
COLL · CENT · ET · DEND · AQVIL
OB · INSIGNEM · EIVS · ERGA · SE
LARGITION · ET · LIBERALITA
SVFFRAG · VNIVERS · EX · AERE
COLL · FAB
PATRON · DIGNISSIM
L · D · D · D

In pago = Fiumicello = prope Aquilejam –
Bertolus (N. CXXIII.)
Muratorius (p. DXVII n 3)
Apostolus Zenus (Lett.ª al Bertoli Vol. IV. p. 338, 339)
EVSEBETI pro EVSEBETO, (pio, Devoto.) Graeca inflexione.
SEPT. AVRELI. probabiliter SEPTimiae AVRELIae, quae antiqua Urbs ~~in~~ Norici erat, ut Muratorius animadvertit.)
De Fabris, de Centonariis et de Dendrophoris, Pancirolus in Notitia Imperii haec habet, ubi de Magistratibus loquitur. = Fabros (inquit Paulus etc.) tignarios dicimus non eos tantum qui tigna dolarent, sed omnes qui aedificarent – Tigni vero appellatione in lege XII. Tabularum omnis materia continetur, ex qua omnia aedificia constant etc = ... Hos aliqui putant esse qui a Constantino, (in l. c. Theo. de Centon et Dendr. et Valentinian. l. 2. c. The) Fabri Centonarii appellantur quorum Corpo

ri Constantinus jubet Dendrophoros inferi. (In l. c. I T. de Centonar.) Hos esse puto quos Paternus sylvam infindere scri-bit (in l. ult. de Jur. Immun) et caesos arbores ad Centones deferre =

Q · VALERIVS
Q · F · ANI · NIGER
DOMO · FORO
IVLI · VET · LEG · X
C · P · F · ANN · XLV
STIP · XXIIII · H · S · E
T · F · C · I · PONTIVS
ET · Q · GVSSIVS · III ·

Muratorius (N. T. p. DCCCLXV n. 6) praefixo titulo — Apud arcem Knin in Dalmatia; misit Jacobus Marchi Utinensis.
Bertolus (N. DCCXXXXIV.) ex illo.
An de Carnico Forojulio loquitur?

SEX · VALERIVS
VALERIANVS · V · F · SI
ET · VALERIAE · SF · SECV
MATRI · ET PATRONAE
COS SVTIAI · FIL · ET
OPTIMAE · ET AMICIS · IN II

CORNELIA
ETCORNELIADAFNIANA
SECVNDINIO ABASCANTO
ABASCANTIO CIVI ROMANO

Bertolus (DCCCXLVII.) in Villa Viatina repertam ait, et hujus prima tantummodo verba praebet

SEX · VALERIVS
VALERIANVS · V · P

Et Corbinovius, praeter eam quam nos secuti sumus, hancque

que lectionem habet

SEX · VALERIVS
VALERIANVS · V · F · SI
ET · VALERIAI · SEX · F · SECVN
MATRI · ET · PATRONAI · ET
COSSVTIAI · HERENI
OPTIMAE · ET · AMICIS
I · N · II
CORNELIO · MINICIANO
CORNELIAI · FORTVNATAI · AN
ET · CVRVINIO · ABASCANTO

Et alibi haec stantem:

S · VALERIVS
VALERIANVS · V · F · SI
ET · VALERIAE · S · F · SECVN
MATRI · ET ////////
COSSVTIAE ////////
////////
////////
////////
////////
////////

Comes Franciscus Antoninus ab Aquinio citatus haec legit:

SEX · VALERIVS
VALERIANVS · V · F · SI ////
ET · VALERIAE

VALLIA · LATIA
L · VALLIVS · LVCANVS
Q · IVLIVS · PECVLIVS
L · VALERIVS · SILVANVS
Q · GRIONIVS · PRIMVS
T · FLAVIVS · SEVERVS
Q · METTIVS · SECVNDVS
Q · TAPPIVS · SATVRNINVS
Q · ATILIVS · PACATVS
L · SENTIVS · MAXIMVS ·
L · PETILIVS · PVDENS
L · ANINIVS · PVDENS
L · PVLLENVS · SECVNDVS
L · PONTIVS · MODERATVS
Q · VMBRITIVS · SEVERVS
L · SPVRIVS · VALENS
C · VALERIVS · TAVRINVS

Gruterus (p. CXXVIII.) plura nomina inter haec aliter exponit et lapidem Patavio tribuit prout de Numero nostro 179 diximus, sed Rambertius eum conspexisse asserit in sacello Monasterii Beliniensis, cum illo conjunctum.
Capodaleus quoque (pt. LXXXVII.) hunc refert sed cum incipit nomine = A · AQVILIVS · PHILETVS (V. citat. Num 179) et in Ecclesia Belinea positum scribit.
Bertolus (pt. CXXV.)
L · ANINIVS · PVDENS = In lateritio in villa Tusculana Ciceronis reperto apud S. Lazzarum haec leguntur.

SVL · ANIN

P. P · F

N · VARIO
L · BAEBIO
P SALLVSTIO
C · CARVILIO
L · CORNELIO
V · VELLIO
IVLIO · PR
C · IVLIO · M
SEX · CVR · II · N
C · SENILIO · I
L · VEDIO · P · F
M · VETTON
T · CLAVD · R
T · CAESERN
P · VIRDIO · II
L · GALLONIO
C · IVLIO

In pavimento Ecclesiae interioris Forumjulii
Bertolus (N. DCLIII) e schedis Locatellii.
Locatellius vero ex Macheropio accepit (Ms. delle cose di Cividal del Friuli)
Et ex Bertolo bis Muratorius (p. MDCCLXI. n. 8 et MMXIV n. 2.)
Juxta Orlandum (Discorsi funebri etc. p. 61.) Nomina haec leguntur in choro sacelli Romano-langobardici Monasterii S.ae Ursulae ad S.m Mariam in Valle

L·VARIO·MAXIMO
PERPETVO·AVRELIANO
C·V· PRAEF· VRBIS
PROCONSVLI·PROVINCI·
ASIAE·ITERVM
PROCONSVLI·PROVINC
AFRICAE
M·IVLIVS·CERIALIS
MATERNVS·EX·CIVITATE
FOROIVLIENSIVM
PATRONO·OPTIMO

Romae = Forojuliensis civitatis mentio est in ea – Muratorius (P. MMXXIII. n. 5) e schedis Pighianis - Bergens - Misit Bischerius.

361

P. VEJEDIVS. C
C. POSTVM.IV
MALLIVS.P.F.
L. CAPENIVS.L.F
O. CEONIVS PE
Q.

In vetusta via lapidibus strata ad Basilicam Aquile-
jae repertus anno MDCCCXLVI.°
Zandonati Mss. (Fasc. III. pag. 55. N. 54.)

C. VERATIO · C · F · VEL
ITALO · AQVILEIENSI
IIIIII · VIR · QVINQ · PONT
EQVIT · PRAEF · CLAS
PRAEF · COH · I · DELMATAR
CVR · VIAR · PRAEF · ALIMENT
LEG · PROV · AFRICAE
CVR · ILLIR · ET · HISTRIAE
PATRONO · COLONIAR
CONCORD · ET · ALTINAT
COLLEG · FABR · CENTONAR
DENDROPHOR · NAVICVLAR
ET · PLEBS · VRBANA
OB · MERITA · EIVS
EX · AERE · CONLATO
DECR · DEC
PVBLICE

E ruderibus Monasterii olim Monialium Ordinis S. Benedicti eruta anno MDCCLXXXVIII.
Sic Cortinovius (N.° CCCXIII)
Sed Kandlerus (Iscrizioni Romane dell'Istria N. 1.) hanc refert, Vindobonae exstantem dicens
Jo. Rin. Carli (Ant. Ital. Append. alla P.e II p. 329 e Part. III p. 43)
De Dendrophoris et Centonariis cf. quae superius retulimus (Num. 355.)

VERVS
AED · IIII · VIR
QVINQ · PONT
CVM · PRISCILLA
FIL · D · D

Aquilejae in pomario ad duas turres.
Bertolius (N. CXIX)
Capodalius (N. XXX)
Donius ex Codice Rambertino (pag. 175 n. 59).
N. Tune (Pag. 350)
Muratorius ad ejus exemplum (p. DCCLVI n. 3)

21

Q VETVLEIVS·M·F
MIL·LEG·XX
POLLIA·AER·XVII

Anno MDCCXLVIII Bertolus (N.° DCCXLI) et anno MDCCLXXX Cortinovius (N.° XIX) effossum dicit apud Ecclesiam S.ti Stephani Aquilejae

Dubium an POLLIA haec, tribus aliqua sit; an AER. Aerarii Praefectum indicet; an numerus XVII, aetatem Vetuleji hujus, vel ejus stipendia enumeret.

In pavimento domus cujusdam Monasterii Aquilejae
Bartolus (pl. CCCCXIV.)
Ex Pancirolio (c. Not. dell' Im. Cap. XLIX) Vexillationem,
quingentorum equitum constitutam fuisse liquet.
Muratorius e Bex. tta (pag. DCCCLXXV n. 10)
In Lamberti (p. 150) Hungarium marmor legitur litteris

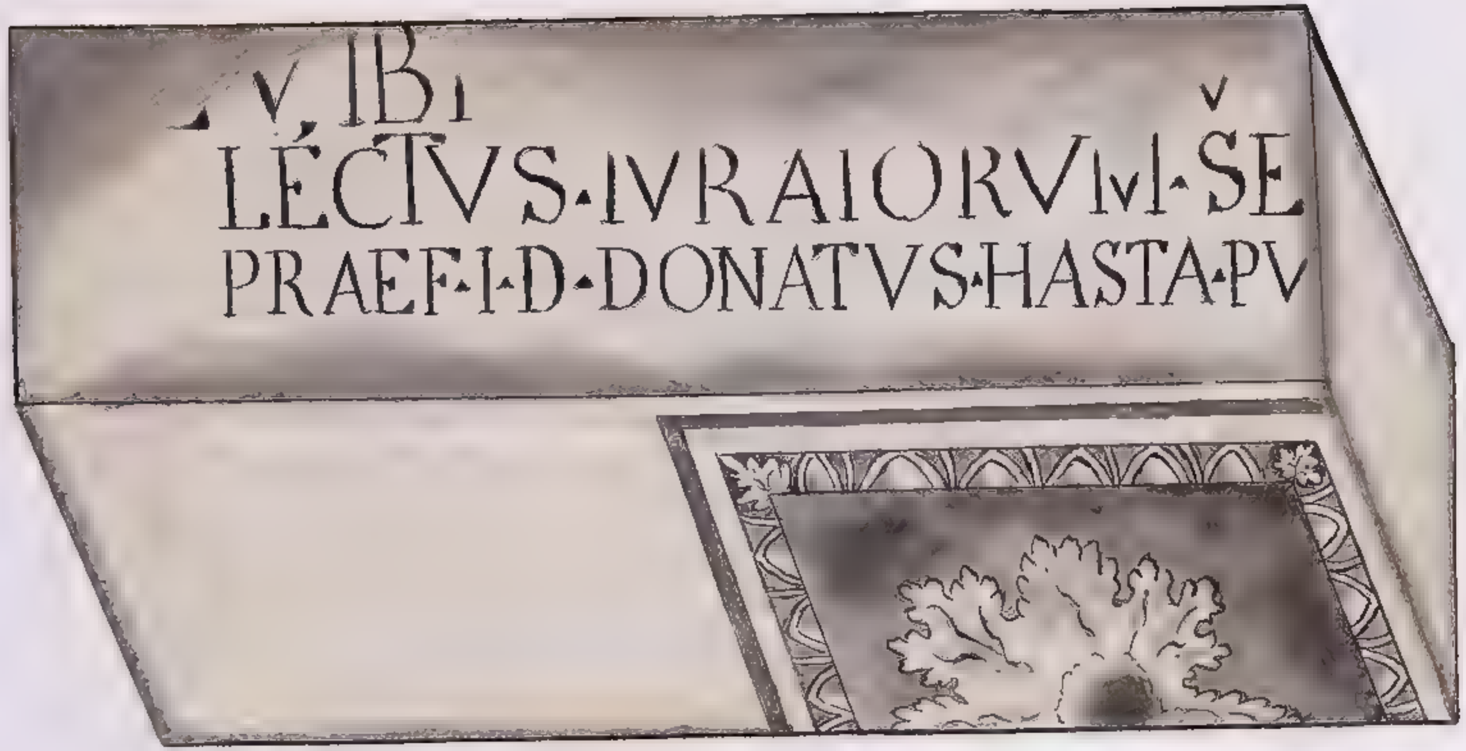

Anno **MDCCCXVII** *reperto fuit dum diruebatur sacellum quoddam prope pagum = Ronchi d' Monfalcone*

Joseph. Benninus (Indagine sullo stato del Timavo pag. 19 - Nota)

Hebdomadarium = l'Istria = (anno VI n 39. pag 171) ex Bennio = Supplementa uterque subdit

L · VIBIVS . L · F. VEL·

LECTVS . IVRATORVM . . SE

et reliqua

In loco quem vocant = La Romagna = prope Tergestem, aliud L. Vibii L. F. monumentum effossum fuit anno MDCCLXXXVII, quod e Joh. Rin. Carli opere (Ant. Ital. Par. II. lib. II p. 57) ad illustrationem praebemus:

M · VIBIVS
DIOSCORVS · IVD · CONCORDIAE
AN · XXX

Concordiensis Inscriptio.

Bertolus (N DCCLXVII)

Zambaldius (Monum. Stor. di Concordia pag. 45)

P. Duellius cum titulo = Caeliae in turri nosocomii. Ex Duellio etiam Muratorius (p. MXL. n 3) haec addens: "Hic fuisse mihi videtur judex" in civitate Concordiae, quae olim illustris fuit in Provincia Venetiae.

L·VIBIVS T·F·RVSO
IIII·VIR·I·D
IIII·VIR·QVINQ
T·VIBIVS·T·F·RVSO
AVGVR
CAEPARIA·CN·F

In campo quodam Comitis = Gambara = quem vulgus = Casabianca = appellat anno MDCCCV inventa —
Alta et lata pedes II
Schedae Muschettinianae (N. XX.)

1667

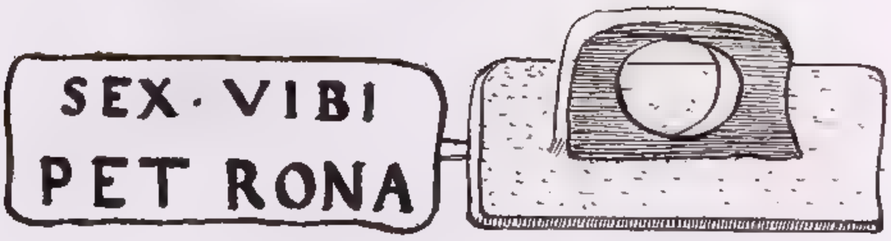

In sigillo aeneo Aquilejae
Bertolus (A. CCCCLXXXV.)
Forsan ad nomen figuli Sexti Vibii Petronii imprimendum in lateribus et in tegulis, sigillo hoc fabricenses utebantur.

Castelioni apud furionis domum. (Castions)
Cortinovius. (N CLXVI)

AD. VILLAM

In Cervinïani pago situs.
Bertolus (N. cccx.)
Terminus est.

L·VINICIVS·L·F·III·VIR

S·P·Q·R·IMP·CAE·QVOD·V·M·S·EX·EA·P·Q·IS·AD·E·DE

Inscriptio in numismate Julii Carnii, quam ita legit Hyer. Asquinius = (La Grande secon. pag. 26)

Lucius Vinicius. Lucii. Filius triumvir. Senatus Populusque Romanus Imperatori Caesari quod viae munitae sint ex ea pecunia quam is ad aerarium detulit =

Titus Livius (C. XXIV.) Senatus in Capitolio habitus ibi referente P. Scipione S. C. factum est, ut, quos ludos inter seditionem militum in Hispania vovisset, ex ea pecunia quam ipse ad aerarium detulisset faceret =

L. Vinicius Consul suffectus fuit juxta Ursinum anno ab U. C. DCCXX.)

CΘNBAΘΛH
MAΛACKΘON
ΓAΛAKAMYK
IMELABΓAMYM
AJΛBIAMMA

In albo jaspide argento illigato Aquilejae invento anno MDCCLXXXVII, Assuinii tempore apud D.no Capellaris.
Professores linguarum quidam Germanicus olim e Soc. Jesu, sic verba haec latine vertit=

Nitentem jaspidem istum lapidem habet
Abraham Aol Veammae

CEAIHNΘ
///////Y · ΜΑΔΑ · ΓΕΙΝΟΜΑ
CEIΔONIOY · TO
ACENACIΔI · ΓHR
CΩΜΑ · ΧΑΔΕΙΝΟ

Graeca Inscriptio in Pago = Cormons = in palatio Cumani, quo certe ab Aquileja deportata est = Dr. Kandlerus in Hebdomadario = l'Istria (anno VII, n. 26. p. 120)

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. ΑΙΓΥΠΤΟΥ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ

Cuneus e silice Aegyptio, Graecis litteris, quem conspice in Cortinovii Dissertazione (sopra una tessera antica pag. 21, 62 e segg.)

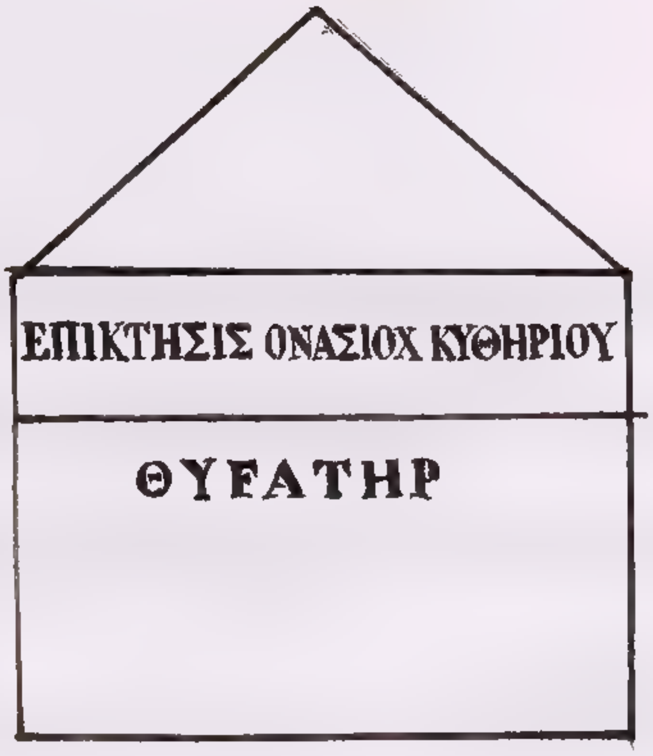

Venetiis in palatio Episcopi Tuniculliani
Gruterus e Velseri schedis (p. CMX n 9)
Inscriptioni supposita visitur mulier stans, crinibus in nodum collectis in vertice; a sinistra ejus ancilla.
Cfr. Praefat.

1382 P. p.

ΙΕ ΑΥΤΟΥ ΑΥΡ ΔΟΜΙΤΙΑ ΚΑΙ ΤΕΚΝΟΙϹ ΕΑΥΤΟΥ
ϹΑϹ ΕΤΕΡΟΝ ΚΑΤΑΘΗΤΑΙ ΔΟϹΕΙ ΤΗ ΛΑΜΠΡΟΤΑΤΗ
ΠΟΛΛΗ Ι ΠΡΟϹΘΕ ΜΟΥ ΚΑΙ ΤΩ ΕΝΠΟΡΙΩ ΤΟΙϹΟΝ
ΕΙΤΕ ΠΑΡΟ

Venetiis in Grimanorum aedibus
Muratorius exscripsit (p. MCXXXVII n. 6)
Gruterus autem scribit (p. CCCCXCIV n. 6) = Venetiis in palatio Episco-
pi Torcelliani e Vetterii schedis.
Cfr. Emendationes Scaligeri
Latine eam verto:

... ... suo Aurelia Domitia atque filiis suis
...... si quis alterum apponet dabit splendidissimae
.... ante me et emporio ....

Cfr. et Praefationem

1372 378

Ο·ΔΗΜΟΣ
ΑΡΧΙΠΠΟΝ
ΔΙΩΝΟΣ

In Grimanorum Musaeo Venetiarum extabat –
Seb. Donatus (Supplem. ad Nov. Mur. Thes. T. II p. 245 n. 10
Muratorius (p. DCLXXV. n. 9) sic eum praebet lapidem addens = Ibi statua togata visitur, et hinc duo infantes flentibus similes et columna supra quam est urna =

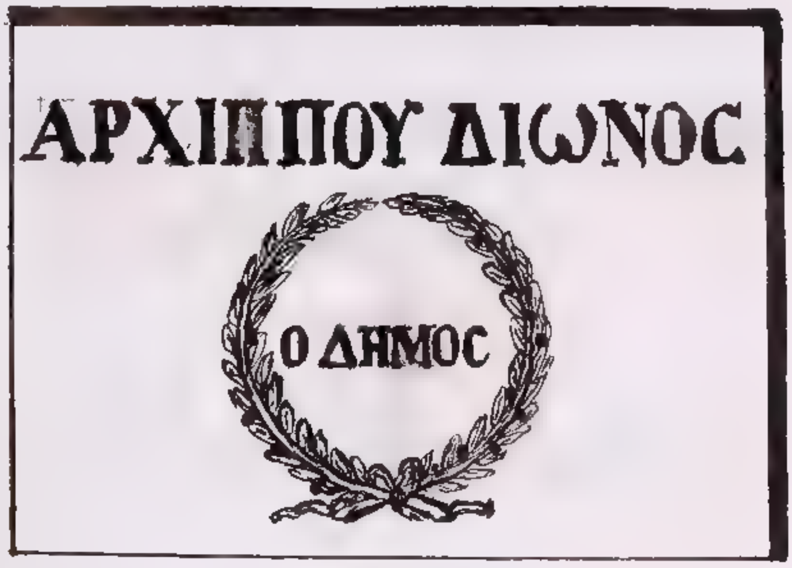

et explicat = Archippi Dionis populus =
Donatus autem illum explicans = Populus Archippum Dionis (honorat =) addit = Conspicua formula. Minus recte in Novo Thesauro. Neque urna est neque flentes apparent illi, honorarius est enim non funerarius lapis
Maffejus (Inscr. Ver. pag. CCCLXXIV n. 1.)
Cfr. Praefationem –

ΑΡΤΕΜΑϹ·ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

ΜΕΙΛΗϹΙΟϹ

Venetiis in palatio Episcopi Torcellani
Gruterus teste. est e Villoisoni schedis (p. CMII. n. 8)
Cfr. Praefationem.

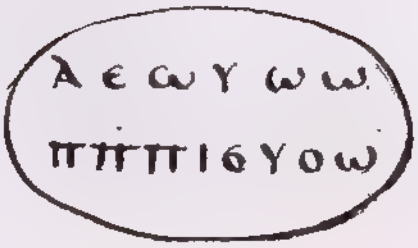

Niger lapis, in quo vero alba superficies, Aquilejae inventus anno MDCCLXXXV, quem Joh. Bapt. Cosattus Utinensis olim possidebat

Sic Asquinius

V. Num. 381.

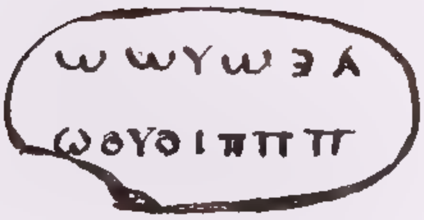

Lapis antecedenti similis, sed litteris omnino subversis, et in sinistro inferiori margine, aliquantulum abrasus

Asquinius

Vide Numerum 380.

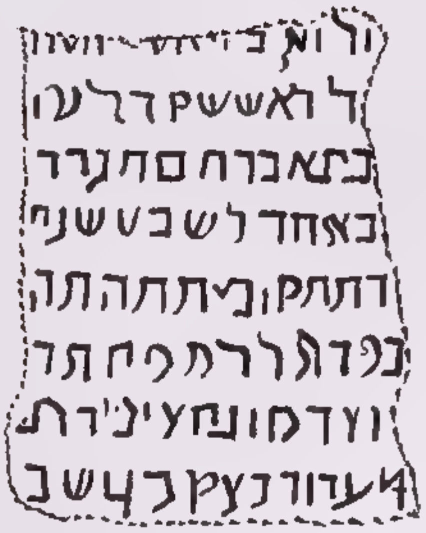

Ad Bertolianam Collectionem pertinet haec Haebraica Inscriptio –

Bertolus (N. CCCCXCII)

Inscriptio haec subversa a Bertolo edita fuit. Abbas Joan. Bernardus de Rossi hanc legit ut infra. – In prima linea זהאבל seevel: hic est planctus. In secunda לראששקדר = lerosc scechodar – capiti quod otte nebratum, vel, obscuratum est. – In tertia נהאבד periit, vel, primis duabus ommissis litteris א.ברהם Abraham – In quarta באחדלשבטשנה buchad beschevit sanà = die prima mensis Scevàt anno =. Et si verbum quod in quinta linea sequitur annus idem sit, tunc ותתקו erit annus MCCCCCVI hebraicus, qui cum anno (aerae nostrae) adamussim concordat MCXLVI. – Haec omnia ab Asquinio desumpsimus.

114

חיומיום 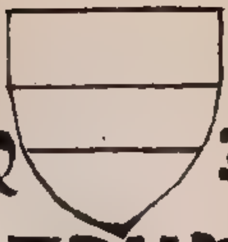 רכ

בכריוזלבתרפ קטומיבינבו

חפרט מוחמצבת יטצב ה ת

שתיתה ארמנת גנורפט

לאלתרכיציובני לוברת

שמנו זה המצבה אצל

מצבת ואתנאסנציו

מישבריט

Hebraica inscriptio in marmore ~~transcripta~~, ~~quod~~ sub Porta S. Petri in Civitate Austriae ~~legi~~ ~~attu~~ ~~apud~~ Stiurolus (Ms.)

~~Ex Ms. Schedae nostrae~~

Q. ACELLIVS . Q . L
ACANTVS . V . F
Q . ACELLIO . Q . L . SEVERO
FRATRI
Q . ACELLIO . Q . L . MODESTO
IIIIII . VIR . CONL . V
Q . ACELLIO . Q . L . AMANDRO
IIIIII . VIR . CONL . V
ACELLIA . Q . L . DONATAI . CON
Q . ACELLIO . Q . L . PRINCIPI . CON . V

Beliniae effossa, alta pedes V, lata III, duas ruditer exsculptas habet in lateribus servorum figuras, quarum una ~~unius~~ ~~hic~~ liquorem ~~prendens~~ e vasculo velut effundit~~entis~~, altera~~que~~ ~~inde~~ calamum, cum calamaria theca et tabulam ~~qu~~ ~~in modum scriptam in manu habentis~~ scriptoriam gerit.

Ex Schedis Muschettinianis (N. (1)

BIBLIOTECA CIVICA DI UDINE